

Sala
Gab. R
Est. 46
Tab.
N.º 10

R
46
10

B. vno @ Dep. G. dos Bauristas.



1.º

(M) - 22 - 7

Vide Repertorium Bibliogr. de Rain 186, n.º

8895



em Flor. de 1861.

5.
Horatii flacci Aenusini.
Poete lirici opera cū qui-
busdam Annotatōib⁹. Imaginibusq; pulcher-
rimis. aptisq; ad Ddarū concētus ⁊ sentētias



Peruenit ad Thomam patris Francisci da Maza

Florenti Jacobi Schemmari
Hoc est inchoata cu dnu
rebus subditis. Quae in libro dicitur
intra quatuordecim dies et octiduum



Mu

Ad Lectores

Jacobi Locher philomusi poete laureati Epigrāma

Vem iuuat īgeniū rebus lustrare beatīs
Et quē musarū Numina nosse iuuat:
Quem iuuat & lyricos arguto pectine cantus
Promere; veloci plectra mouere manu &
Perlegat insignes venusini carminis artes
Perlegat & numeros / blandisonosq; pedes
Hic princeps cythare sublimi vertite celum
Pulsat: & internos enthea plectra mouet.
Gloria romani generis / vatūq; pennis:
Sydera celsa ferit: dignus adire polum.
Aspice iucundi numerosa volumina libri.
Et varios ictus Aspice queso lyre.
Hunc eme: qui sōphie referat penetralia diue:

Hunc eme: qui digitis dulcia plectra ferit
Hic docet ingrata rerum contemnere sortē
Est quoq; turbatis hic medicina viris:
Egrotum cythara solatur: pellit acerbas
Et curas animi: tristitiamq; fugat:
O vos lectores tetricis sermonibus aures
Arrigite: & doctum vatis adite nemus

Tetrasticon Philomusi

Qui venis Aoniū nemoris spectare sorores
Illotis manibus ledere sacra caue:
Non hec mōstrantur fatuo spectacula vulgo
Huc veniant quorū mens benedicta sapit

Kathedra Musarum

Calliope



Musarū

Chorus

Horatius Poeta Lyricus

Loquitur Calliope Horatium coronans

En ego calliope turbis comitata sororum.
Exorno vatis tempora dara mei.
Dignus vt aonius in summo vertice lauros
Efferat: & placida munera fronte gerat:
Florentes hederas collo superaddite vatis
Io socie: tantum & concelebrate virum.
Hic primus latio parios monstrauit iambos:
Intulit & lyricos / pindaricosq; modos:
Carminis effictor cui nomen mascula sōphus
Imposuit: grais non minor ille fuit.
Pindarus haud tanta lyrici dulcedine plectri
Claruit: haud similis Alceus ipse fuit

Nō alij Septē / memorat quos sancta vetestas
Versibus hunc poterunt exuperare virum;
Noster erit semper: nutritus semine nostro
Ab teneris annis nostra fluenta bibit
Huic puero tribuit crinitus dulcia phœbus
Plectra / dedit cytharam / palladiūq; decus
Ingenium dedimus nos / & celestia dona.
Et vati dedimus organa blanda sacro:
Nunc igitur vates fama dignissimus omni
Tolle sacras hederas laurigerumq; decus:
Tangeq; facundo clangentes pectine chordas
Tu prestas latios Argolicosq; viros.



Epistola ad Marchionem Carolum

Ad illustrē principē Carolum Marchionē Badensez
zc dñm suū obseruādissimū Jacobi locher poete lau.

x omnibus rebus: q̄s humanum
e admirat̄ ingeniū: nullus fructus
vberior: nullaq; emolumēta dul-
ciora manant: q̄s e iucūdissimo optima-
rum artium studio: humanissime prin-
ceps: quod & animi salutē prestat: cor-
poris ornamentū subministrat: & vitæ
decorē: a honestatē suggerit. Sed cum
principū germanie / status & conditōes
cōsidero. Inuenio plus opere rebus mi-
litaribus: maiortiq; strepitibus nostra
tes posuisse q̄ studijs litterarū. Itaq; ne-
gotia publica plus honoris: q̄ otia sua-
uissima huc vsq; meruerunt. Sed quia
principes & proceres Nationū nostra-
rum magis in bello: q̄ litterarijs palestris
versati: externis tum grecis: tum deniq;
latinis cōtemptui fuerunt. tanquam ip-
si soli sapientiam Philosophicq; studia ample-
cterentur. Maximus autem tonans: cuius nu-
tu diuina atq; humana gubernantur / nos ad tā
tam calamitatem non profici ipsi: vt natio Ger-
manica: qua sub rutilo sole non est populosior
terra: inter barbaras trucesq; gentes censeretur.
Superamus: vt aliorum pace dixerim: prestan-
cia rei militaris Ausonios Romanosq; / penes
quos bellorum armorūq; deus illustres produ-
xit nepotes. Superamus Grecos Macedonasq;
quorū res gestas preclaraq; prelia millenis volu-
minib⁹ memorat vetustas. Superamus parthos
fugaces: indiq; inaccessabiles gētes. Nemo vn-
quam theutonicos prostrauit lares: nemo vnq;
in medijs Germanie limitib⁹ bellica locauit tro-
phea: Superamus: inq; rebus bellicis / corporisq;
robore: animiq; viribus gallos: britannos: hibe-
ros: sarmatas: ceterasq; barbaras nationes / ad q̄
rum fines atq; limites theutonicū Martē didux-
imus: opimaq; spolia nostros ad penates cum
triumphali pompa reduximus. Nemo vnquā
theutonas a proprijs finibus pepulit / aut salte-
z ausus fuit propellere. Quā ob rem dubitare nō
soleo / quin deus optimus Maximus ob singul-
larē animi prestantiam: rerumq; bellicarū excel-
lentiam nobis Imperiū Romanorū fascium cō-
cesserit: alijsq; gentibus / que tanti imperij splē-
dorem non mererentur: abstulerit. Vbi enim
locorum / sacrosanctū imperiū tutius: honesti⁹



ac gloriosius habitare potuit: q̄ penes germa-
nos: qui fidei integritate: iusticia / pietate / offi-
cij / dexteritate / amicitia / humanitate / ceterisq;
virtutibus: totius orbis hoies. superant & excel-
lunt. De fortitudine taceo: quam & barbari &
oenotrij iam diu sepeq; experti sunt. Dicat fran-
ciscus philelfus homo pauce fidei quicquid ves-
lit / dicat Germanos esse vinolentos ebriosq; / ta-
men si a mortuis / imo ab elisio campo resurges-
ret / non tamen imperiū Romanū penes italos
visur⁹ esset: & si centena reuiuisceret lustra / nō
pugno cum laruis / sed dictum philelfi grauius
trutino: qui stigmatē nigro frontes Germano-
rum inurere nisus est. quod imperium. quosq;
regios falces italia per luxum: per nefas / perq;
timiditatem amisit. Id theutona virtus bistonio
Martem adepta est. quod vitio contritum atq;
prostratū / istud virtus nostra bellica / celestisq;
iusticia restaurauit. sic vere saneq; dicere possū:
deos immortales Romanum regnū: apud nos
statuisse. Taceo de federico primo: cognomen-
to barbarossa / rex sueuorum nobilissimis ac bel-
licosissimis ducibus nato: qui victrices aquilas
ab occiduo freto / ad rubrum vsq; deduxit mare.
Terroremq; cunctis gentibus atq; populis in-
cussit. Quid de alijs federicis: quid de conradis
& othonibus refero / quid henricos clarissimos
impētores memoro: quid Austrie archiduces
qui longo temporum / ac ætatum interuallo: sa-

Ad Archionem

cro sancta Romani imperij Sedem tenuere. Sed quia de cesaribus mentem fecit: diuū Maximilianum / omnium principum fulgentissimum iubar / preterire nequeo: neque debeo: qui Romanas res ita temperat / imperium tanta modestia gubernat: frenum regale / tanta equitate moderatur / & tenet: ut non homo mortalis / sed heros aut diuus in terris: esse videatur. In singulis imperatoribus Romanis singulas quasdam virtutes numerant historici / hic noster Maximilianus perfectissimus est: In cuius pectore virtutes candidè suū edificarunt diuersorium / & in homine honestissimo quiescunt. profecto / Carole princeps humanissime: tibi gloriam bellicam nostratiū declaro: ut aliquid illustre penes nos semper extitisse intelligas / quod ceteris nationibus non fuit commune. De studio litterarum dicere volui: quod germanis non semper cognitū fuit Cuius rei multas causas referre possem: nisi me breuitas epistolae subtraheret. Obiecerunt nobis & hoc quidē tempore Itali obiiciunt / & pro probro ascribunt: quod tam sero ad nos litterarū studia perrexerint. Et recte quidē nos reprehenderent / nisi totius philosophiæ flumina agros nostros / prataque germanica inundarent. Sacram mathe-
sim theologicamque sublimitatem præter alios enixe colimus. eam ipsam rem diuinam / cum magna grauitate: sinceritateque profitemur. ut nihil in celo & in terris incognitum esse possit. Legum itidē iurisque togatorum clarissimas instituimus palestras / ut & sceuolas: & rufos & labiones sulphuriosque apud Theutones videri liceat phisicas rationes: causasque rerum atque philosophorum Veterum sanctissima volumus dogmata: ut sacraminerua in paludibus Germaniæ nata iudicent. Ad oratores vatesque candidissimos redeo: quos diu contempsit gens nostra. sed hac tempestate tanquam vtilis atque necessarios conduxit poetas quorum sublimitatem si cuperem exprimere cingneis vocibus opus foret. Sed quia iucundissime princeps: multos annos in studijs eloquentie me doctore vsus fuisti: meque ceteris professoribus in hac docendi prouintia preposuisti: quibus obrè te hortari ad studia poetica: dulcissimosque Musarum secessus / pietas me cogit: adhortor igitur te ad lectionem Horatii flacci poete sapientissimi: cuius ingenium in odis admirabere. doctrinam in arte poetica stupefces: Acrimoniam dicendi / salesque satyricos in sermonibus adamas: & quod maximum est: Academicam philosophiam: qua maxime illustris fuit: in epistolarum opere considerabis. Adde quod ex illis

stri genere tuam ducas originem: sisque natusex clarissimis principibus: tamen virtus litteraria / omnibus rebus externis est anteposenda. Vani hominis iudicium est: sui generis vetustates iactare: si vacua est benefactorum testimonijs: illud vero gloriosi qui simul cum geniture presentia: virtutes litterarias coniunxit. Igitur cum in te posita spes sit domus badensis. Sis pronus ad virtutem: poetarumque lectiones vtilis. & iucundas memorie commendes: sis denique piger ad vitium: quod de te & badensis familia: & parentes germanique perpetuo letari queant. tibi omnem meam operam: omnemque studium polliceor: cui & corporis seruitium: & ingenij fructus omnes debeo. Horatium itaque nuper a me reuisum: & formis imaginibusque pulcherrimis adornatum: cum in manu tenerem: cogitavi eundem non alteri: quam tibi principi clarissimo dedicare: ut horatio nostro: cuius laudes & preconiā infra videbis: honorem & auctoritatem faceres. ne ab ignobili vulgo penitus contaminaretur Appone scutum tuum nostris laboribus. ut deinceps ad maiora queque volumina alacriores simus. Vale spes vnica. vnicumque presidium. ex friburgensi Gymnasio. 1.4.9.7.

Epigramma Philomusi

Accipe prudentem venerando pectore vatem
Pangeque nunc lyricis carmina facta modis
Dulcius hoc plectro nihil est. nec blandius isto
Carmine. quod saphus nomine nomen habet
Perlege iucundos sensus. variosque lepores
Vatis. & urbanos concipe mente sales.

Vita Horatii flacci Venu- sini Compendiosa.

h Oratius flaccus Poeta Laudatissimus
Temporibus Augusti Cesaris Rome
in pretio habitus est. hic patria venusinus. patre libertino natus est. ut ipse in epistola vltima primi libri testatus est dicens Me libertino patre natum et in tenui re maiores pennas nido extendisse loqueris ut quantum generi demas. virtutibus addas: fuitque statura breui. ut in eadem epistola subdidit. Corporis exigui precanum solibus aptum. irasci celerem. tamen ut placabilis essem. Rome liberalibus litteris eruditus fuit. ac deinde vberioris scientie gratia nanciscere

De vita Horatii

de Athenas concessit. ut ipse testatur in epistolis: Rome nutriti mihi contigit atque doceri. Adiecere bone paulo plus artis Athene scilicet ut possem curuo dinoscere rectum. Atque inter silvas academi querere verum; cum itaque Athenis doctissimus euasisset: familiaritatem marci bruti / qui caesarem occidit: adeptus: factusque ab illo Tribunus militum contra Marcum Antonium & Augustum / cum victus fuisset brutus ex clade aufugit. Hoc ipse poeta testatur. Dura sed amouere loco me tempora grato ciuilibusque rudem belli tulit aeternus in arma: Caesaris Augusti non responsura lacertis. Horatio tamen postea Augustus Mecenatis gratia pepercit: eumque in familiaritatem recepit. liberatusque ad poetica se contulit: & precipuam gloriam lyrici carminis apud Latinos meruit. Nam de seipso canit ad Mecenatem. Quasi me lyricis vatibus inseris Sublimi feriam vertice sidera. Imitatus Archilochum: Alceum: Saphonem: et Pindarum: poetas grecos unde ait in Epistola ad Mecenatem: parios ego primis iamque bos Ovidi latio: numeros aiosque secutus. Archilochi non res & agentia verba Lycambem. Tunc patet Archilochi musam pede mascula Sapho. Tunc patet Alceus & reliqua. Scripsit itaque Horatius odarum quatuor libros elegantissimos: in quibus & carminis iucunditas: & sententiarum grauitas cinnamomumque frequenter lectoribus occurrit. libros sermonum seu potius satyrarum duos edidit: in quibus mortalium vitia dicacitate satyrica mordet: vibemque Romanam perfricat. Institutiones poeticas itidem fecit. quae ars poetica vocantur. In quibus poeta sapientissimus: poetam format & instituit. Epistolarum opus elegans: & grande composuit: in quo de virtutibus: & studio philosophiae: moribusque copiosissime Academicumque disseruit. ut ipsam sapiam non Athenis quaeratur: sed ex horatiano dogmate: quod nihil elegantius: nihil que utilius conspicitur. Et cum innumeras diuitiis optimis studiis cumulasset. Tandem Rome moriens Augustum omnium rerum suarum heredem instituit. Obijtque aetatis suae Anno. 44. ut ipse testatur. Fortem meum si quis te punctabitur eum Meque ter videnos sciat impleuisse decembris Collegam lepidum quo duxit Lollius anno. fuitque Horatius nobilissimus poeta. Maxima pompa in exequiis apud Mecenatem Sepultus.

Philomusus cum Appolone
line loquitur: & contra poeticos hostes exacuit.

Dic mihi dulcis cythare Magister
Phoebae: frondentis nemorisque custos
Vnde dicuntur lyrici poete
Te rogamus
Queris o confors Philomuse causam
Vnde dicentur lyrici poete:

Ad lyre molles sonitus adaptant

Hij quia versus

Spectat ad vates lyricos quid ultra?

Vel quibus rebus nitet illa triba

Cui dedit clangor fidium canorus

Nomen artem

Hij canunt dulces in amore gustus:

Et canunt fraudes iuuenum procaes:

Et puellarum recinunt Amoris

Dulcia furra

Hij lyre blandos moderantur ictus

Et mouent chordas cythare sonoras

Pollice / & palmis feriunt rotundis

Enthea plectra

Nec canunt solum miseros amores:

Atque conuiuas: grauibus sed instant

Rebus: extendunt animos ad arma,

Imperiumque

Dant simul recte documenta vitae

Dant viam veri / tribuuntque summum

Ad bonum tutos aditus / & alta

Sydera monstrant

Ceteris prestant lyrici poetis

Quos penes cantus: numeri / locique

Sunt: & arguti cythare lepores

Et venus alma

Cura nec mordax genus hoc lacessit

Hij canunt leta vacui sub vmbra

Atque compulsi digitis canoris

Saphica plectra

Phoebae qui xantho lauis amne crines

Quaeso sis vatum pater & patronus:

Ex tuo nam sunt tenere camene

Pectore nate

Tu sacros vates facis & disertos

Nescios fari pueros docescque

Vocis humane tribuis sonora et

Organa princeps

Stringe bellaces gladios precamur

Et manu forti celeres sagittas

Mitte: ferratum et iaculare telum

Promptus in hostes

Barbaros in nos agit furor

Turba: dictatis inimica nostris

Seu it / et diris fluit in venenis

Emoriturque

Hanc edax liuor rapit ad furores

Inuidus nec cor sinit hanc quietam

Cum legit versus modulis politos

Illic rumpit

Non sumus pauci numero / sacras qui

Verfibus cultis recolunt camenas

Quas chorus flectit: reficitque blanda

Castulis vnda

De mensura Metri

Ergo quid cassas pharetras ciere
 Phoebe: et indoctas superare gentes
 Que tibi sanctum penetral laceffunt,
 Contaminantq;
 I, veni nostros precor ad penates
 Doctor argute fidicen sophie
 I, veni toto celebratus orbe
 Dulcis agileu

Horatius ex Elisius Philomusum alloquitur.

Heu longo fuimus defunctus tempore: carcer
 Elisius tenuit membra sepulta diu:
 Nominis & titulos nostri consumpserat euu
 Tardius: & fuerat gloria rapta mihi.
 Sed modo ceruicem videor monstrare decoram
 Et caput ad superos iam releuare deos:
 Nam mihi clara cutis formatur: pectora dan.
 Candida: frons leuis: ingenuaq; manus:
 Ad superos redeo vates bene tersus & albus
 Me viuum / dulcis o philomuse facis:
 Non danai tantos in me posuere labores
 Itala nec pubes: nec venusina cohors:
 Te iuuenē promptū pugnax Germania misit.
 Qui fidibus modulos: 2 mihi mēbra dares
 Viue bonis auibus / dulcis philomuse: camenas
 Illustraq; meas: eloquiumq; foue
 Participem mecum famam: nomenq; tenebis
 Tu gratus phoebo: castalijq; deis

¶ Vt ea q̄ in de generibus metrorū subsequēti
 annotatōne faciliora sese intellectui offerant
 Placuit de metrorū scansione eorundē accidēti
 bus & pedibus aliqua submittere

c Armē quidē ē ipa pedū numero cōpositō
 q̄ noīe & vnū & duos & plimos versus
 opusq; integrū appellam⁹. Et dicit̄ ob id carmē
 quia carptim p̄nunciat̄. i. iterrupte nec vno ac
 cōtinuo impetu quēadmodū soluta orō feratur
 Metrū. Grecū vocabulū est Diomede autore 2
 est cōnexio quedā atq; ordinatio pedū / ad delectōnē
 auriū inuenta. Et quia per metra versus
 metimur vult mall⁹ theodor⁹ ipos versus metra
 posse appellari. sicut vas q̄ metimur: 2 triticū qd̄
 mēsi sum⁹ modū dicim⁹ / sicut etiā pes digitus
 cubit⁹ decē pedū. sed id verbū in ea presertim si
 gnificatōne in raro est apud p̄batissimos i vsu
 Versus. est pedū in oratōe certa numero gene
 req; collectio. Dicitur aut̄ certa numero ḡneq;
 collectō. quia metrū debet h̄re certū numerū pe
 dū / & certa genera pedū. Vt hexametru habet
 sex pedes in numero / 2 duos in ḡne / scz dactilū
 & spondeū. Et dicit̄ versus p̄pter hoc qd̄ p̄fixū
 terminū nō progreditur sed reuertitur
 Rithmus estveborū modulata cōpositō nō me

trica rōne / sed numero sillabarū ad iudiciū auriū
 examinata. i. approbata. Maxime audienti
 um aures demulcens. Quintilianus in̄ inquit
 quod spacio tpm cōstent. Et dicit̄ latine rithm⁹
 numerus inde Aritmetrica.

Prosa. est oratio a lege metri soluta. Et dicitur q
 p̄fusa / proruit em̄ spaciose & excurrit nullo ter
 mino sibi prefixo

De accidentibus Metri.

Septē sūt accētia metri. Scansio. Mensura
 appellatō. cōpositō. depositō. cesura. figura
 Scansio. est legitima metri in pedes singulos
 distinctio & cōmensuratio. Origo noīe quia
 scandentes incedimus p̄ pedes ipos veluti sca
 larū gradibus & hz quatuor species / cōiunctā
 discretam / diuisam / & mixtā. Cōiuncta est
 vbi nusq; pes cū dictōne finit̄ vt imortale ni
 hilmundi cōpage tenet. Et ista ceteris est lau
 dabilior. Nā pulchrū & decens est minime fini
 ri in singulos pedes minime finiri in singulis
 dictōibus. Sed cōtinuā pedū ex vltimis verbo
 rum syllabis fieri dependentiam.

Disticta. ē vbi verba cū pedibus terminantur
 Vt he tua sunt bona quia tu bon⁹ oīa cōdis. Itē
 Oibus oīa nō mea somnia dicere possū. Quā
 versificatōnis speciē racillime iuenies qa min⁹
 pulchra est & vitiosa putatur

Mixta. ē vbi aliq; pedes cōcatenant / aliq; cū ver
 bis terminantur. vt nobis certa fides eterna in
 secula laudis.

Diuisa. ē vbi primi tres versus pedes iter se cō
 catenantur / & a reliquis separantur. vt in̄ dei
 genitrix p̄ia virgo maria choruscat. Itē p̄ sper
 corde p̄ris genitū creat & regit oīa verbum.

De mensura Metri.

Mēsurā metri. ē debet⁹ pedū numer⁹ scdm̄ po
 etice reglas ordinat⁹. Et diuiditur in sex pars
 tes Nam carminum aliud est.

Mōumetrū	quod constat	vno pede
Dymetrum		Duobus
Trimetru		Tribus
Tetrametru		Quatuor
Pēthametru		Quinq;
Hexametru		Sex

¶ Nota in̄ quod metra iambica Trochaica
 Anapestica duplicibus pedib⁹ cōputantur: a
 scendūtq; vsq; ad tetrametru. Vn̄ monometru
 iambicū dicitur qd̄ duobus pedib⁹ cōstat. Dy
 metru qd̄ quatuor. Trimetru qd̄ sex. Tetrame
 tru qd̄ octo. Cetera aut̄ oīa simplicib⁹ pedib⁹
 cōputantur / quāq; versus trimetros senarios
 appellam⁹ ex numero pedū hos greci quia
 geminos ferunt Trimetros dicunt.

Scansio
Prosa
Disticta
Mixta
Diuisa
Scansio
Prosa
Disticta
Mixta
Diuisa

Tabula Metrorum

De appellatione Metri.

Appellatio. Est qualitas vnde metrum nomen accepit. Et est octuplex. Nam metra aut dicuntur

Locis vbi decantari consueuerunt vt atellanana ab oppido italie

Inuentoribus vt Gliconicum. Saphicum Asclepiadicum.

Dijs quibus sunt dedita. ut Appollinium pithinium.

A Mensura. vt monometrum. Dymetrum Structura pedum. vt Anapesticum. Dactilicum Numero sillabarum vt Endecasillabum falentium.

Frequētatoribus vt Virgilianum Ouidianum Accidētibus vt elegiacum ab amatorum miseria

heroicum ab heros quia heroico carmine describebantur fortia facta heroum

De compositione metri

Compositio. Est cum versus ex diuersis metrorum (pedum) generibus compositi sunt. Quales apud horatium 2 alios lyricos inuenimus versus mixtos ex dactylis & iambis. Heroicus vero est simplex compositio. i. componitur a pedibus vnus speciei ratione temporum Licet quantitate & nomine differentes recipiat Dactylum et spondeum. tamen Spondeus in dactylum ratione temporum resoluitur.

De depositioe metri

Depositio. Est cuiusque metri desinentia. i. finalitas. & est triplex. Nam versuum. Alius est Catalecticus. Cui vna sillaba deest in fine. vt Age iam precor mea rus.

Hippocathalecticus. cum abundat sillaba in medio Vt heu quam precipiti mensa profundo Acathecticus. est carmen nec deficiens nec abscondas. vt Arma virumq; cano troie q; primus ab oris

De cesura.

Cesura. Est decora masio seu terminatio vocum in versuum notata medio. Et dicitur in medio propter depositioem que est in fine. Et est quadruplex secundum Bedam quibus alij plures modos ponant. & reddunt metra sonora.

Penthimemoris vel Semiquinaria. Est cum post duos pedes & vna sillaba pars orationis expletur. vt Arma vi. rumq; ca. no.

Tertia trochaica. Est cum post tres pedes & vnam sillaba pars orationis expletur. Tertio loco inuenitur trocheus orationem perficiens. non quia in medio versu possit esse trocheus. sed sublata hoc est subtrahita vel suspensa de dactilo vna sillaba remanet trocheus. vt Nil nisi misereri mori me denique cogis. Tertia heptimemoris. vel Semiseptinaria. Est cum

post tres pedes & vna sillaba pars orationis expletur. vt Italiam fato profugus.

Quarta bucolica. Est cum in quarto pede dactylus ponitur finies partem orationis. vt nos patrie fines & dulcia linquimus arua. Que cesura in nomine habet quod dicitur bucolicis sepius inuenitur. Vnde secundum priscianum in li. partitionum. Quarta bucolica magis passio est hoc est defectus versus. Et secundum eundem necesse est vel vna vel duas cesuras in versu inueniri. Nam tres rarissime possunt inueniri in eodem versu. nam si semiquinaria habet. tertia trochaica raro habet nisi quando non onasyllaba intersit dictio vt. Munera clara dedit dat eidem debita pater. dit. dat trocheus. e. ceditur. Et e contrario si tertia trochaica habet semiquinariam raro habere potest. Hec priscianus.

De figura

Figura est dispositio pedum & vis eius in metro variandi. vt puta versus hexameter in primis quibus locis accipit quinque dactilos vt Ennius At tuba terribilem tarantara dixit. At spondeus vel quatuor dactilos & vnum spondeum & illum quidem aut primo secundo tertio locoue. Et vis illa variandi pedes figura dicitur.

Carmen quod ex metris conficitur triuaria diuiditur Monocolo quod uniforme dicitur vix quod vno versuum genere constat vt eneis Virgilij Dicolon. i. bimembre quod duplici metrorum genere constat Vt nasonis Ephe. quod heroicis atque elegiacis versibus constant.

Tricolon. quod triplex habet metri genus vt plures ode horacij

Carmen diuersorum metrorum aliud est

Distrophon. vbi post duo metrorum genera statim ad primum genus reuertitur vt inouidio.

Tetraastrophon. Vbi post quatuor versus ad primum genus metri reuertimur

Vnde fit vt carminum diuersorum metrorum aliud sit

Dicolon distrophon. i. duobus generibus metri compositum a secundo facta replicatione.

Dicolon Tetraastrophon. i. duobus generibus metri compositum a tertio scilicet metro facta replicatione.

Tricolon Tetraastrophon. i. tribus generibus metri compositum a quarto facta replicatione.

De metrorum principijs.

Quatuor sunt metri principia. Metrum enim primo in pedes resoluitur. Pes in sillabas. cui accidit tempus Sillaba vero in litteras.

De metricis pedibus

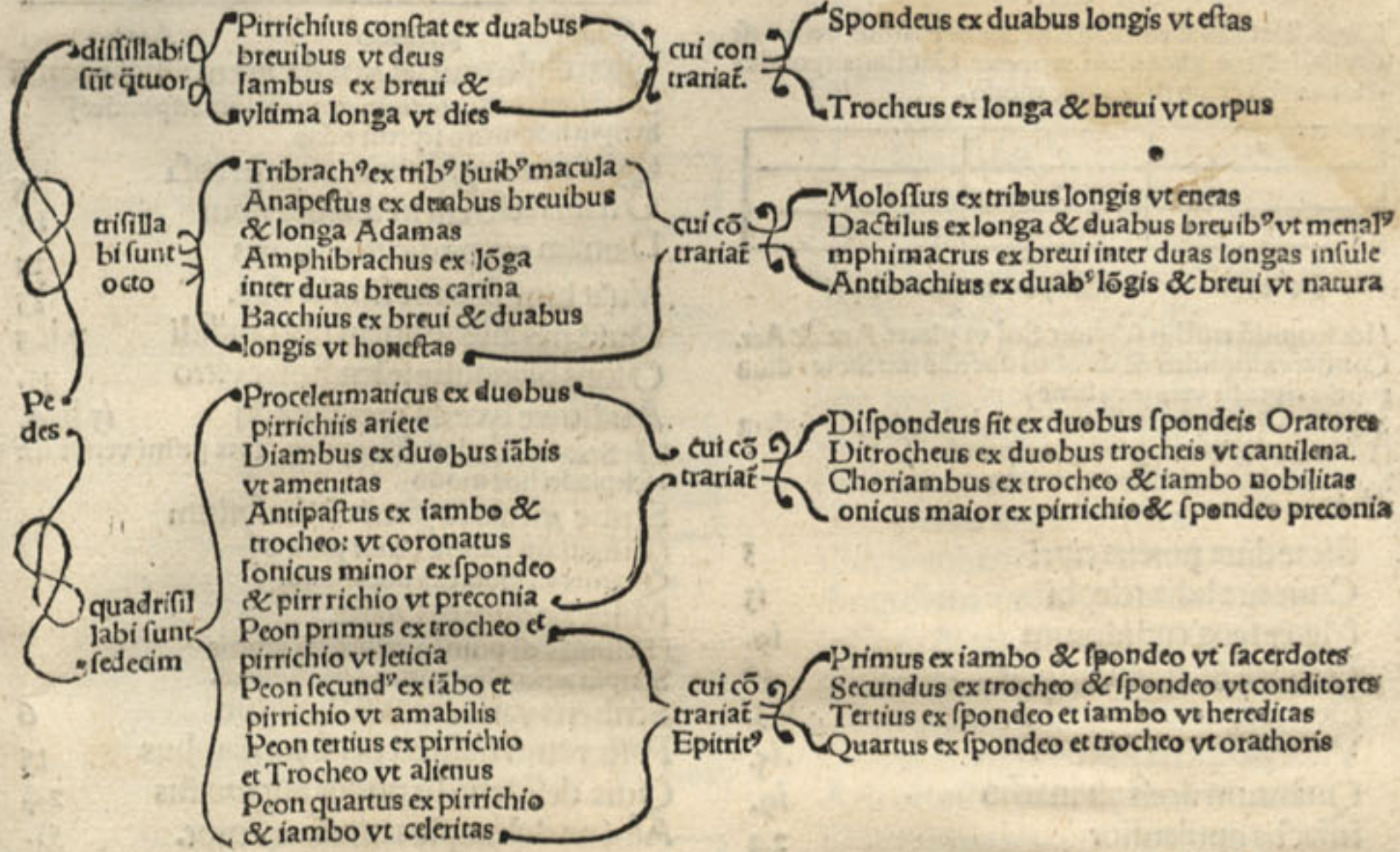
Pes est sillabarum 2 temporum certa dinu

Tabula Metrozum

meratio. Pedes ideo appellati / quia vt nos nos
stris / sic illis carmina videntur incedere.

Legittimi cuiusq; metri nominantur
Pedes hi qui pprii sunt & naturales in metris
Nothi dicuntur qui per corruptelam
solutōnis accedunt.

Solutio dicitur quotienscunq; p vna lon-
ga ponimus duas breues / aut p duabus lon-
gis quatuor breues Vel qñ vnus pes resoluit
in alterū ipm ratōne seruata. Ille enim pes pro
altero ponitur q eadē habet tempora vt Virgi-
lius Tytyre palcentes a flumine reijce capellis



Penthasyllabi pedes vt scribit diomedes sunt duo & triginta: hexasyllabi lxiiii. sed i vsu sunt et reducunt ad superiores
Cetera q; concernunt arte metrica regulas generales ac spe-

ciales de quantitatibus sillabarū vberiores flores diligēs le-
ctor inueiet sparsim apud grammaticos que hic breui
tatis gratia postergantur.

Annotatio Generū Metrozum quibus vsus est Horatius in operibus sequentibus: Nicolai peroti Sypontini Cū additōe figurarū pro oculari inspectōe

Primum genus est monocolon / diciturq; choriambus
cum asclepiadeum tetrametrum Cōstans spondeo duo-
bus choriambis & pirrichio Sic eni m scanditur

Sponde ⁹ Choriā. Pirrichius	1	2	3	4

Mece nas atavis edite re gibus est. i. odes
Exegi monumentum ere perennius. 30. li. iiii.
Donarem pateras grataq; commodis. 8. li. quart.
Et scripsit horatius tantummodo huiusmodi tres hoc me-
tro odas.

Secundum genus est dicolon tetraastrophon. Primi
tres versus sunt dactylicus penthætri saphici. Constat eni
Trocheo Spondeo Dactilo & duobus Trocheis h mō.

Troche ⁹ . Dactylus. Spōdeus:	1	2	3	4	5

Iam la tis lei tis iuis atq; dire
Quartus adonius cōstans dactilo dimetro cathalectico
hoc est dactilo & spondeo siue trocheo hoc modo

Dactylus. Spōdeus.	1	2

terrui vrbem.

Scripsit hoc me-
tro xxvi. odas

Iam satis terris nūis atq; dire	2.
Mercuri facunde nepos athlantis	10
Quem virum aut heroa lyra vel acri	12
Vile potabis modicis sabinum	20
Integer vitæ scelerisq; purus	22
Partius iunctas quatunt fenestras	25
O venus regina gnidi paphiq;	30
Poscimus si quid vacui sub vmbra	32
Perficos odi puer apparatus	38
Nullus argenti color est avari	2. li. 2
Ne sit ancille tibi amor pudori	4
Septimi gades aditure mecum	6
Vlla si iuris tibi peierati	8
Rectius viues licini neq; altum	10
Ocium diuos rogat in patienti	16
Marcij celebs quid agam calendis	8. li. 3.
Mercuri nam te docilis magistro	11
Herculis ritu modo dictus o plebs	14
Faune nympharum fugientum amator	18
Non vides quanto moueas periclo	20

Tabula Metrozum

Montium custos nemorumq; virgo 22
 Impios parre recinentis omen 27
 Pindarum quisquis studet emulari 2.li.4.
 Diue puem proles niobeae magne 6
 Est mihi nouum superantis annum 11
 Phœbesiluarumq; potens diana .car.seculare

☞ Tertium dicolon distrophon. Primus versus est choriambicus glionicus trimeter Constans spondeo choriambo & pirrichio hoc modo.

Spondeus	1	2	3
Choriā.		2	
pirrichius			3

Sic te diua potens cipri

(Ita secundū cristho. scāditur. Sed vt placet. Ant. & Acr. Constat ex spondeo & duobus dactylis ita: Sic te : diua potens cipri. Et vtrumq; bene) Sequens est asclepiadeus. Sic fratres helene lucida sydera (Cui primi generis figura correspondet.) Scripsit hoc metro duodecim odas.

Sic te diua potens cipri 3
 Cum tua lidia telephi 13
 Mater seua cupidinum 19.
 Et thure & fidibus iuuat 36
 Donec gratus eram tibi 9.li.3.
 Vxor pauperis ibici .15.
 Quantum deest ab inacho 19.
 Intactis opulentior 24
 Quo me bache rapis tui 25
 Festo quid potius die 28
 Intermissa venus diui i.li.4
 Quem tu melpomene semel iii.

☞ Quartum dicolon distrophon. Primus versus est Dactylicus Archilochius Tetrameter Constans tetrametro buccolico & tribus trocheis hoc modo.

Dactylus:	1	2	3	4	5	6	7
Spondeus.							
Trocheus							

Soluitur acris hi ems gra ta vice vertis et fa uoni
 Sequens item archilochius Constans ex penthememeri Iambica & tribus trocheis hoc modo.

Iambus.	1	2	3	4	5	6	7
Penthime.			pen				
Trocheus							

Trahunt q; sic cas machi nea rinas
 Fit tamen hic versus ex spondeo & iābo in primis duobus locis frequentius
 Scripsit hoc metro ac modo dumtaxat hanc oden.

Soluitur acris. & c. vt supra: & est q̄rta.

☞ Quintum tricolon tetraastrophon Primi duo versus sunt asclepiadei hoc modo

Quis multa gracilis te puer in rosa
 (Et huic primi generis figura correspondet)
 Tertius pherecracius constans

1	2	3
	2	

Spondeus
Dactilo

Grato pirra sub Antro
 Quartus glionicus /cui fla /uam religas comā
 (Et ei figura circa tertium genus posita respondet).
 Scripsit hoc metro septem odas

Quis multa gracilis te puer in rosa 5
 O nauis referent in mare te noui 14
 Dianam tenere dicite virgines 21
 Vitat himuleo me similis cloe. 23
 Quid fles asterie quem tibi candidi 7.li.3
 O fons blandusie splendidior vitro 13.
 Audiuere lyce dii mea vota dii 13.li.4.

☞ Sextum dicolon distrophon. Tres primi versus sunt asclepiadei hoc modo

Scribe risuario fortis & hostium
 (Et figuram habent primi generis)

Quartus est glionicus hoc modo.
 Miles te duce gesserit
 (Et similis est primo versui tertii generis
 Scripsit autem hoc metro odas nouem.

Scriberis vario fortis & hostium 6
 Pastor cum traheret per freta nauibus 15
 Quis desiderio sit pudor aut modus 24
 Albi ne doleas plus nimio memor. 33.
 Nolis longa fere bella numantie 12.li.2
 Extremum thanaim si biberes lyce. 10.li.3.
 Inclusam danaen turre ahenea 16
 Diuis orte bonis optime romule. 5.li.4.
 Iam veris comites que mari temperant 12

☞ Septimum dicolon distrophon Primus versus est heroicus hoc modo

1	2	3	4	5	6
	2		4	5	

Spondeus
Dactylus.

Lauda buntali i cla ram rhodō aut miti lenē
 Alias autem aliter conficitur vt est cōmuniores in figura sequenti compositiones dicas, videre

1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6

Spondeus
Dactylus,
Trocheus

Secundus (huius generis) dactylicus est Alemanicus
 Tetrameter Acathalecticus quatuor enim pedes heroici habet siue dactylos omnes siue spondeus siue mixtos frequentissime tamen in tertio pede dactylum hoc modo

1	2	3	4
			4

Dactylus
Spondeus

Aut ephe siū bima risue cho rinthi

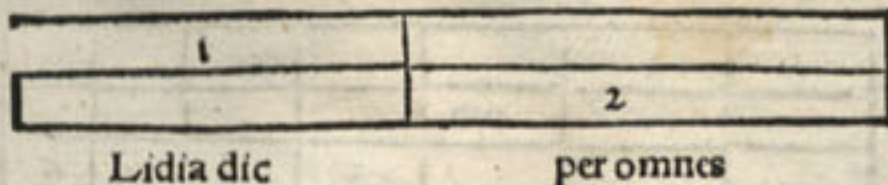
Tabula Metrozum

Scribit hoc metro quatuor odas:

Laudabunt alij claram rhodon aut mytilenē
 Albusvt obscuro detergit nubila celo 8
 Te maris & terre numeroꝝ carētis arene .28.
 Quid tibi vis mīr nigris dignissima barris
 12. Epodon

Octauum dicolon distrophon Primus versus est
 choriambicus monometer aristophanius cōstans cho-
 riambo & amphibracho siue bacchio hoc modo.

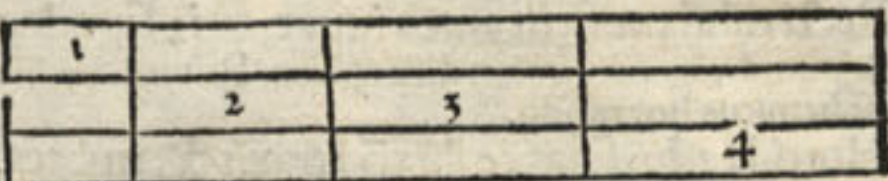
Choriam-
 bus.
 Bacchius



Lydia dic per omnes

Sequens est Choriambicus Trimeter Saphicus con-
 stans epitricto secundo duobus choriambis & amphi-
 bracho siue bacchio hoc modo.

Epitrictus
 Choriam-
 bus.
 Bacchius

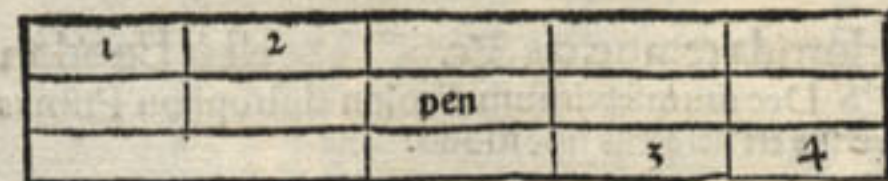


Tedeos o rosibarim cur properes amando
 Scribit hoc metro dumtaxat hancoden

Lydia dic per omnes. &c. 8

Nonum tricolon Tetraastrophon primi duo versus
 dactilici sunt alcaici Trimetri Cathalectici Constant em
 penthimeri iambica & duobus dactilis hoc modo

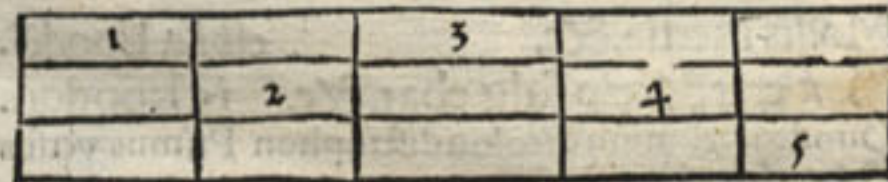
Iambus.
 Pentheme-
 meris.
 Dactilus.



Vides vral ta stet niue candidum

Terti^o e iambic^o archilochi^o dimeterypercathalecticus si
 quidem in primo pede recipit iambum vel spondeum /
 In secundo iambum dumtaxat. In tertio iambum vel
 Spondeum. In quarto iambum vel pirrichium: Deinde
 super est sillaba hoc modo.

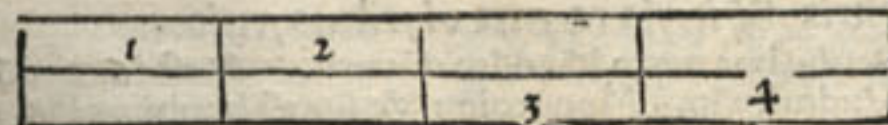
Sponde^o.
 Iambus
 Cefura:



Silue labo rantes gelu q

Quartus versus est dactilus alemanicus Tetrameter de
 quo paulo ante diximus recipit in tertio pede frequen-
 tissime trecheum hoc modo.

Dactilus:
 Trochen:

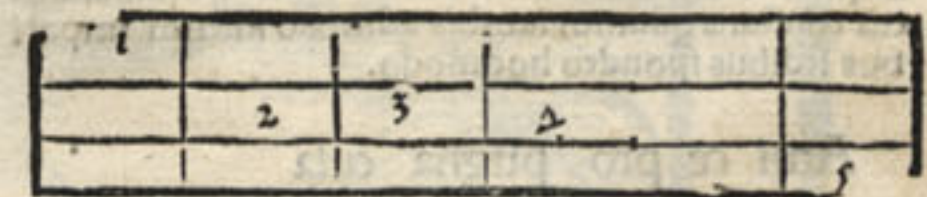


Flumina constite rint a cuto
 Scribit hoc metro septem & triginta odas.

Vides vt alta stet niue candidam 9
 O matre pulchra filia pulchrrior 16
 Velox amenum sepe lucretilem 17

Musis amicus tristitiam & metus 26
 Natis in vsum leticie scyphis 27
 Icci beatis nunc arabum inuides 29
 Quid dedicatum poscit appollinem 31
 Parcus deorum cultor & infrequens 34
 O diue gratum que regis ancium 35
 Nunc est bibendum nunc pede libero 37.
 Motum ex metello consule ciuicum i.li.2.
 Equam memento rebus in arduis 5
 Nondum subacta ferre fugum valet. 5
 O sepe mecum tempus in vltimum 7.
 Non semper imbres nubibus hispidos 9
 Quid bellicosus cantaber & scythes ii
 Ilie & nefasto te posuit die 13
 Eheu fugaces posthume posthume 14
 Iam pauca aratro iugera regie 15
 Cur me querelis examinas tuis 17
 Bachum in remotis carmina rupibus 19
 Non vsitata nec tenui ferar 20
 Odi prophanum vulgus & arcto i.li.3.
 Angustam amice pauperiem pati 2
 Iustum & tenacem propositi virum 3
 Descende celo & dic age tibia 4
 Celo tonantem credidimus iouem 5
 Delicta maiorum immeritus lues 6
 Aeli vetusto nobilis a lamo 17
 O nata mecum consule manlio 21
 Celosupinas si tuleris manus 23
 Vixi puellis nuper idoneus 26
 Tirrhena regum progenies tibi 29
 Qualem ministrum fulminis alitem 4.li.4
 Ne forte credas interitura que 9.
 Que cura patrum queue quiricium 14
 Phoebus volentem prelia me loqui 15

Decimum monocolon. Est versus choriambicus
 penthimer alcaicus cōstans spondeo tribus choriam-
 bis & pirrichio hoc modo.



Spondeus
 Choriam-
 bus.
 pirrichius

Tu ne quesieris scire nefas que mihi que tibi.
 Scribit hoc metro tres odas

Tu ne q̄sieris scire nefas que mihi que tibi. ii.
 Nullam vare sacra vite prius seueris arborē. i8
 O crudelis adhuc & veneris munerib⁹ potēs
 (io.li.4.

Vndecimum dicolon distrophon primus versus
 est dimeter iambicus archilochius acathalecticus Con-
 stat enim amphibracho qui metrū facit & duobus iam-
 bis siue altero spondeo hoc modo.

Tabula Metrorum

Amphi
brachus
Iambus

1		
	2	3

Nō ebur neq; au reum

Sequens trimeter Iambicus Hipponactius Cathalecti-
cus Habet enim quinq; iambs & sillabam hoc modo

Iambus.
Syllaba.

1	2	3	4	5	
					6

Mea reni det in domo lacu nar

Recipit tamen imparibus sedibus etiam spondeum Scri-
psit hoc metro dumtaxat hanc oden.

Non ebur neq; aureum; est. i8. li. secūdi.

Duodecimum Monocolon Versus est Ionicus saphic^o
a minori trimeter acathalecticus hoc est tribus ionicis a
minori constans hoc modo.

Ionicus
minor.

1	2	3
---	---	---

Miserarum est neq; amorī dare ludū
Scripsit hoc metro tantum hanc oden. et ē. i2. li. tertii
Tertiumdecimū distrophon dicolon primus versus est
heroicus hoc modo.

Diffu /gereni /ves rede /unt iā /gramīa cāpis.

(Huius figura posita est supra in septimo genere) Sequens
est dactylicus archilochius dimeter cathalecticus hoc est
constans duobus dactylis & sillaba hoc modo.

Dactylus.
Syllaba.

1	2	3
---	---	---

Arbori busq; co me

Scripsit hoc metro tantum hanc oden.

Diffugere. &c. est .7. li. qrti

Quartumdecimū dicolon distrophon Primus
versus est iambicus hipponactius trimeter acathalectic^o
constans sex iambs recipientib; etiā spondeum impari-
bus sedibus hoc modo.

Ibis. libur. nis in ter al. ta na. uium.

Sequens est iambicus archilochius dimeter acathalecti-
cus constans quatuor iambs admixto interim impari-
bus sedibus spondeo hoc modo.

Ami ce pro pugna cula

Scripsit hoc metro odas decem

Ibis liburnis inter alia nauium .i. epodon

Beatus ille qui procul negocijs 2

Parentis olim si quis impia manu 3

Lupis & agnis quanta sortito obtigit 4

At o deorum quicquid in celo regis 5

Quid in merentes hospites vexas canis 6

Quoquo scelesti ruitis aut cur dextris 7

Rogare longo putidam te seculo 8

Quando repositum cecubum ad festas 9

Mala soluta nauis exit alite. 10

Quintumdecimū dicolon distrophon Primus ver-
sus est iambicus hipponactius trimeter acathalecticus
de quo paulo ante diximus (in quarto genere) hoc mō

Pecti / nihil / me si / cut an / tea / iuuat.

Secundus est saphicus constans penthimeri heroica
& dimetro iambico hoc modo.

1	2				
		pen			
			3	4	6

Dactylus
Pentheme-
meris.
Iambus.

Scribere versicu los amo reper culluz graui

Scribit hoc metro dumtaxat hanc oden:

Pecti nihil me sicut antea iuuat i2 Epodon

Sextumdecimū dicolon distrophon. Primus versus
est heroicus hoc modo.

Horrida / tēpes / tas ce / lū cō / traxit & imbres.
Sequens est archilochius constans dimetro iambico a/
cathalectico & penthimeri heroica hoc modo.

1	2	3	4		
				5	6
					pen

Iambus
Dactylus:
Pentheme-
meris.

Niuef q; de ducūt iouē Nūc mare nūc silug
Scribit hoc metro tantum hanc oden

Horrida tempestas &c. est i3 Epodon

Decimūseptimū dicolon distrophon Primus
versus est heroicus hoc modo.

Mollis in. ertia. cū tari. tā dif. fuderit ianis
Secundus iambicus Archilochius dimeter acathalecti-
cus de quo supra dictum est hoc modo.

Obli / uio / mem sen / sibus

Scribit hoc metro duas odas

Mollis inertia. &c. est i4 Epodō.

Nox erat & celo fulg ebat. &c. i5 Epodon.

Duodeuigesimū dicolon distrophon Primus versus
est heroicus hoc modo.

Altera iam bel / lis teri / tur / ci / uilibus / jetas

Alter iambicus Hipponactius Trimeter Acathalectic^o
de quo supra dictum est

Suis / & ip / sa ro / ma vi / ribus / ruit

Scribit hoc metro hanc oden dumtaxat. & est i6. epodō
Vnde uigesimū Monocolon Versus est Iambicus Hip-
ponacti^o Trimeter Acathalectic^o q̄lis superior hoc mō

Iam ef / fica / cido / manus / scien / cie

Hanc tātumodo oden hoc carmine scripsit. et ē. i7. Epodō
Habet igitur (Verba Nicolai peroti) Mi frater omnia
metrorū genera q̄bus horatius flaccus vsus est modis.

Finiunt Genera Metrorum

Argumentum Prime odes

Rima ode ad Mecœnatem loquitur, quandoquidem huius hominis auxilio sustentatus fuit p cœteri quoq; poetę. Idcirco Virgil. in primo. g. ipm mœcenatē inuocat / & decus suū appel lat. cū ait. Tuq; ades inceptū vna decurre laborem O dec? o fame merito pars maxima nostre Mecœnas pelagoq; volans da vela patentī. Summarium plenius patet in ver. Sunt quos curriculo,



a MECOENAS atavis. Beni uolentiā captat ipm mecenatē a generis vetustate laudando. Sic Virgil. Dardanide duri. itē nate dea nā te maiorib' irep altū. Au spiciis manifesta fides: sic cōtra vi tuperauit vt bellū etiā p cede boū fratrisq; iuuenis laome dontiade preterea magna Auxeli vsus est qui dixerit atavis regibus. Nō enī solū nobilitatē. verū etiā vetustatē in nobilitate lau dauit preclarū enim muntis fortune est nasci ex rege: sed pre clarius ex eo rege cuius quoq; maiores regnauerint. Eritq; ordo o mecenas edite atavis regibus.

b ATAVIS. In agnationis gradib' ascēsus descēsusq; est

Prima ode ad Mecœ.

p. n. In lucem generare.

m Eccenas atavis edite regibus

Ascēdit aut hoc pacto. vt q tege nuerit patrē appelles. Dēnde est auus ab euo noiatus. qā p̄e anti gor est. post Auū p auus. q. ppe auū. inde abauus: qā sit iā procul ab ipso auo postremo est atavis & tritauus. post tritauū maiores dicimus. Eadē erit rō in descēsu primo fili' inde nepos. q. natus post. Deī de sequunt' p nepos abnepos & c. Ex laterib' hēmus patruū p̄is fratē. & auū culū m̄is fratē. Qui aut aui frater sit magn' patruus dicit c EDITE. est enī Edo ex et (q auiq; magnus auūculus. do. E aliqñ in cōpositione auget. vt eluceo id est valde luceo. aliqñ vim habet prepositionis extra. vt emitto extra mitto.

A

Liber Primus

d O & PRESIDIVM. bene presidium. Na illu ex periculis Meoenas eripuit quod iratu Octavianu sibi placavit & ex infenso amicu reddidit. q ab exilio in ciuitate reduxit.

e PRESIDIVM. q. p. utilitate et salute alicui auxiliu ponit
f DECUS aut ornamentu & gloriam exprimit. & pro
g SVNT quos. Ostendit homines ipsos vel glorie: vel lucri causa diuersa exercere ministeria. Ali qui eni currendi studio oblectant aliqui fungi gaudent magistratibus & imperiis. Quidam agricultura Quidam nauali comertio gaudet. Aliqui vero ocio ac genio de diti. Multos castra iuuat. Venatio quosdam. Se aut inter deos relatu iri si lyricis vatibus annumeretur.

h CVRRICVLO. diminutiui est a curru vt festus pompeius docet. ite p cursu & loco seu stadio in quo currendi certamen exercet Nonnunq; procurru vt hic.

i PVLVEREM. puluis erat apud antiquos & puluer. sed ab eo q est puluis genitiuuserit huius puluis. a puluer aut pulueris: sed deinde in vsu est puluis in rebus tantu. puluer eni in obliquis

k OLIMPICVM puluerem. hoc aut gain olympia que in pisea regione est. olympicoru ludorum certamen semp agitabat. Sed hoc Solius declarat aptius. scribit n. q. olympicu hercules certamen in honore atau matris pelopis ediderat sed intermissu Iphitus deus filius eius instaurauit. Herodotus vero li. viii. scribit olympicu certamen gymnici atq; equestre fuisse premiq; propositu. Oleaginam coronam q donarent. no ei pecunia ru certamen agitabat sed virtutis

l METAC; euitata. Bene euitata. Na declinata arte opus erat Ne curuus ad meta offenderetur.
m PALMA. Arbor est cuius lignu oneri suppositu: nuq; deorsum cedit. sed aduersus podus resurgit. Propterea inquit plutarchus q. in certaminibus palmam signu esse victorie. om huiusmodi lignu neq; videntibus neq; premibus cedat hec & plura Hellius li. iii. capitulo sexto.

n HVNC si mobi. Sensus. Si quis ad maximas honores a quiritibus tolleratur. nunq; pfecto regis opibus dimoueret vt nauigaret. Est aut ordo. Si turba mobi. quiritiu certat hunc tollere tergeminis honoribus nunq; attalicis conditionibus dimoueat vt trabe cypria nauta pauidus fecet myrtoum mare.

o TERGEMINIS. tris greci p valde posuerunt. Sic plau. Non fur sed trifur. i. maximus fur. vel trigeminis. q. a tribus ordinibus. s. senatorio equestri & plebeo illatos. vel dixit tergeminis ppter tres maiores magistratus pretura consulatu & dicturam

p ILLVM si proprio. Sensus. Si quis inquit Agricultura oblectaret & euitatu seruauerit nuq; regis opibus dimoueret ad nauigandu gratia questus. Ordo est. Illu gaudente sarculo findere patrios agros si condidit in proprio horreo quicquid venitur de lybicis areis. Vides itaq; Hyberbaton longiorem i trascausione in componendis verbis.

q HORREO apud antiquos dicta est horrea. q. horrida quia illud antiquissimu genus frugum fuerit. vt etia appet apud

home. Alii horrea. q. horrida ppter asperitate aristaru quu prisci fruges in suis spicis cu aristis in granariis conderent.
r QVICQVID de lybi. que regio aprime fertilis est. Est aut denominata lybia ab epaphi filia & busiridis matre: Ea aut pars que lybico ad iacet Cyrena dicitur.

s VERRITVR. ite a verro verro deducit. qd aliqui significat traho. Virgil. Quippe ferat rapidi seci: verrantq; p auras. Alii qn idem est q. verro. Idem. Adnixi torquent spumas & cerulaverrunt Aequora. Nonnunq; capitur promudo: quod trahedo sordes mundentur Iuuenalis verre pauimentu nitidas ostende colubas. Ite ab hoc fit verriculu rete piscatorum
t AREA. locus purgatus coequatusq;: cylindro consolidatus vbi frumentum ponitur. Dicta ab ariditate.

u ATTALICIS condi. Attalus pergami rex diuissimus. Et cu sine liberis discederet populoru manu ex testamento herede reliquit hinc oia magnifica & splendida attalica dicta sunt ppercius. Nec sic i attalico mors mea nixa toto:

x CONDICIONIBVS. A condicio dicitur qn scribitur sine eque est dispositio quedam & veluti sors fortunaru temporu: rerum. Cicero o miseram conditionem administrandi consolatus. Significat etia oblatam potestate aliquid eligendi dicimusq; offero condicionem. fero condicione et apud Theoprentiu Amatores chrisidif tulerunt mulieri condicionem. i. si vellet eis morem gerere se preciu daturus illa vero accepit condicionem. ite pactioni consensit.

y TRABE. cypria per metonymia vt sit id quod continet: p eo quod continet. Cypria pro quacuncq; nauis: specie p genere posuit vel quia in ea insula validiores fabricarentur naues.

z MYRTOVM. mare. Id iacet inter cretam & argiam. Articq; habet latitudinem maximam in quo sunt insule Cythera. Caluaria & que Aegiam cingunt: & salaminem. Et ex cycladibus plereq; qd vero contigunt etiam Aegiu exiit sit hec ex tra. li. iii.

a LVGTANTEM icar. Sensus est quod mercator dum metuuit tempestatis periculu: laudat rusticam vitam Ast vbi euaserit naues reficit periculu oblitus ne

pauperiem patiatu: p quod ostendit queq; operari ante q norit: nec posse ab illa diduci & seperari. h. d.

b ICARIIS fluc. Est aut ycaru mare ab icaro dedali filio quod in id deciderit denominatu. Est aut hoc mare inter cre

c APHRICU. Ab occasu brumali aphri (ta & sicilia) cus est qui & libis nominat a grecis & humidus est. Aug

d MOX refi. ra. Ostendit innata huic ho (cor. Pli. li. ii. mini cupiditate nauigandi. Effet eni cupidus si nulla admonitus tempestate enauigaret. cu nauigatio ipsa periculosa sit. Cupidior cu admonitus tn paratis nauibus enauigaret. Sed tunc cupidissimus qui ab ea tempestate proxima admonitus & nullo tunc instructo nauigio: tn parat quassatu reficere: sed q infinita cupiditate ostendit reficit non nauem in qua minus periculum versatur sed rate in discrimine plenam

e RATES. ligna colligata que per aqua agunt quo voca

reperendu est o ppter malore vehementiam

O & presidium & dulce decus metum.

Sunt quos curriculo pulueru olympicu

Collegisse iuuat: metaq; feruidis

Euitata rotis palmaq; nobilis

Terrarum dominos / euehit ad deos

Hunc si mobiliu turba quiritium

Certat tergeminis tollere honoribus

Illum si proprio condidit horreo

Quicquid de lybicis verritur areis

Gaudentem patrios findere sarculo

Agros: attalicis conditonibus

Nunq; dimoueat vt trabe cypria

Myrtoum pauidus nauta fecet mare

Luctantem icarijs fluctibus aphricum

Mercator metuens otium. oppidi

Laudat rura sui: mox reficit rates

bulo inter. Iu. naues significant: hec Festus Nauē vero prim⁹ in grāciā ex egypto Danaus aduexit ante ratib⁹ nauigabatur in vētis in mari rubro ab rege erithra plura etiā Plinius f INDOCILIS. is dicit qui nil discere potest. In (li. vii. doctus vero qui non sum didicit & tū discere valet. g PAUPERIEM dicit in iure ciuili pauperiē damnum ab aliena quadrupedenobis in agro illatū: quoniam ex illo pauperiores efficiuntur

h EST qui nec. Sēsus. Est aliquis inquit nō spernens optimi vini pocula. Nec spernens demere partē de die solido. Nunc sub vmbra arborum iacens nūc apud fontes & flumina.

i POCVLA. a potādovasa sūt quibus bibimus. Sed & quod bibim⁹ poculū appellam⁹ Vir. poculaq; inuentis acheloia miscuitvuis

k MASSICI. Massic⁹ eni cāpaniē mōs est. vbi optia vina pducebant

l DE die solido. Denotat per diē solidū qui pfectus dicit qui nulla in parte vacat: sed totis negociis impēdendus est. Iste igit non dubitet de huiusmodi die partem vacuā &

o ciosam relinquere & in ea cessare Sit deniq; sententia. q nō solum in diebus festi cessat & voluptati indulget. Sed etiam parte profectorū ita cōsumit. Erant apud antiquos dies festi pfecti. et interci. Festi autē dies in quibus neq; publicū neq; priuatum negocium agere licebat.

Profecti vero toti itegriq; negociis dantur: hos nūc poeta solidos appellat. Interici per quos mane & vesperi est nefas medio tempore inter hostiā Carsam & exta proiecta. fas videlicet pretorem fari tria verba. Do dico. Addico. †

m NEC spernit. Liptote est figurā cū minus dicimus et plus intelligimus Sic virgili⁹ munera nec sperno. i. cupide accipio. Dicimus autem sperno spernis. & aspernor aspernaris.

n VIRIDI. A vigore dicit. vnde dicimus virides plantas que nondū arruēt & in vigore suo sunt: eum etiā colorem quoniā in illis herbaceus color est. vnde Vir. iam senior sed cruda deo viridifq; senectus.

o ARBUTO. Est at hec arbor notissima folia simillima fragis producit semper frondescit. & quāuis apud nos nō inuenitur multū alta. tamen quinquaginta cubitorū in arboria inueniri. Auctor est Iuba.

p STRATVS membra. per. ff. que est cum datur toti homini quod est in parte hominis. Deideca pars in accusatio ponitur. vt vidimus Pompeium abscisum caput virg. Tristior & lachrimis oculos suffusa nitentes. Stratus. S. erne re proprie est de statu proicere et. q. in terrā extendere Virgil⁹ Sternit in foelix acron. Hinc prosternere q; aliquādo idem est q; vincere profigare Salu. prostratusq; militibus fugæ se dedit. Sternax quoq; equus dicitur qui deiicit sese totē in terram. Virg. Et sternacis equi. Et stratum dicimus cōplatum atq; compositū. vnde stratum mare dicimus Virgil. Et omne tibi stratum silet equor.

q AQUA. aqua omnia sunt secundū Taletē. vñ Virg. Oceanumq; patrē rerum nymphasq; sorores vel ab equalitate: quoniā nisi externa vi impellit equalis semper maneat.

r LENE. intactu proprie dicimus lene cuius contrarium est asperum demulcet lene asperum ledit: sed per translationem in gustu quod suaue est lene appellatur.

s CAPVT. quia omnes sensus capiat. sed omis origo & principium cuius: unq; rei caput dicitur.

t MVLTOS castra. Sēsus est multos inquit delectat mili-

tia Clangorq; tubarum:

u CASTRA. Vbicunq; milites ad bellū congregati manent castra sunt. vnde & dixit Virg. Nos castra mouemus qm̄ in illis milites essent. Sunt autē dicta castra. q. casta vel castrata. q. a ppter seueritatē prisce militaris discipline omnis in illis libido castrata esset. vñ castramentari castra ponere. x LITVO tube. aneā tubā puseus tyrrhenus inuenit auctore. Pli. li. vii. Inter lituū & tubā hoc distare inuenit. Nam

lituus equitū est in curuis. Tuba vero peditū est & directa. Oui. Nō tuba directi non eris cornua flexi:

y BELLAQVE matribus detestata. Bñ detestata oēs bella detestantē presertim matres & quia sunt imbecillioris sexus: qui avehementer timēt filijs. Vir. vota metu duplicat

z DETESTATA. parti (matres cipiū deponentis passiuē positum vt multa alia videmus testari testimoniū perhibere. Obtestari vehementer rogare Detestari nostro testimonio rem abominari.

a MANET. sub ioue. Nec in hoc loco oblitus est oratorii noster poetā. Itaq; vt ostendat quāta sit iuentore cupiditas venandi demonstrat et quibus voluptatibus priuari patiatur: & que incommoda vltro subeat. Nā in salubus pernocians relinquit vxorē: & eā quidem teneram & iuenculam: cū qua molli ter cubare poterat: et tollerat nocturna frigora. tollerat labores cum ferar (vt sunt cerui) insectetur: tollerat pericula cū sepe seuioribus congregiatur. vt apros videmus.

b VENATOR immemor & c. Exclamatio ex contrariis cum tāta sit venandi cupiditas vt nō solum venationem preponat innate voluptati coniugii presertim cum vxor tenera sit idcirco amabilior sed etiā obliuiscatur illius. Magnum igit est vt studio venandi quod non ita

natura homini insita. Sed maius cū vxor tenera sit. Maximum autem si ita omittat vt etiam obliuiscatur.

c FIDELIBVS catulis. hoc ait: quia vt refert Pli. li. viii. fidelissimi ante omnia animalia homini canes sunt. Vale rī li. ix. de custodia vite scribit. q. masinissa rex parum fidei in pectorib⁹ hoim reponēs salutē suā custodia canū vallauit

d MARSVS aper. Marsi autē populi sūt a marsia dices filia denomiati. a qua didicerunt serpentū morsus mederi.

e PLAGAS Plage proprie funes dicunt quibus retia tenduntur circa imā et summā partē vt docet Serui⁹ li. iiii. Aen.

f ME Docta. Sensus Poeta superius diuersos diuersis studiis oblectari ostendit: se vero inquit immortalē fore carminibus: secerni q; populo: & gloriā cōsequi secessu. & musica si euterpe polyminiaq; fauebunt. At si mecenas inter lyricos eum vates inseret: ad celum fama tolletur.

g PREMIA hede. Per hederas carmina intelligit quib⁹ quidem corona acquiritur. Nam illis poete coronabantur Vir. in buco. Pastores hederā crescentem ornate poetam. Et Plinius scribit poetas coronari hederā habenti croceum semen eam greci Dyonisio consecrarunt vt scribit Diodor⁹

Cur autem poete hederā coronantur ita accipit: quia hederā bacho consecrata est. & quia bachus poetis preest: idcirco poete illa coronantur. Ouidius li. iiii. fast. ait Cur hederā cincta est: hederā gratissima bacho.

h HEDERĀ. vt festus inquit hederā dicta est quod here at: que in tutela liberi putatur esse: quia vt ille iuuenis semp: ita hec virens.

i FRONTIVM. Frons dicitur quod oculis perforata sit

quassas nō discere potēs paupertatem

Quassas indocilis pauperiem pati.

Est qui nec veteris pocula massici

Nec partem solido demere de die

Spernit: nūc viridi membra sub arbuto

Stratus: nunc ad aqua lene caput sacre

Multos castra iuuant & lituo tube

Permixtus sonitus: bellaq; matribus

Detestata, manet sub ioue frigido

Venator tenere coniugis immemor

Seu visa est catulis cerua fidelibus

Seu rupit teretes marsus aper plagas

Me doctarum hedere premia frontium

natura est omittat voluptatē coniugii ipsa natura homini insita. Sed maius cū vxor tenera sit. Maximum autem si ita omittat vt etiam obliuiscatur.

c FIDELIBVS catulis. hoc ait: quia vt refert Pli. li. viii. fidelissimi ante omnia animalia homini canes sunt. Vale rī li. ix. de custodia vite scribit. q. masinissa rex parum fidei in pectorib⁹ hoim reponēs salutē suā custodia canū vallauit

d MARSVS aper. Marsi autē populi sūt a marsia dices filia denomiati. a qua didicerunt serpentū morsus mederi.

e PLAGAS Plage proprie funes dicunt quibus retia tenduntur circa imā et summā partē vt docet Serui⁹ li. iiii. Aen.

f ME Docta. Sensus Poeta superius diuersos diuersis studiis oblectari ostendit: se vero inquit immortalē fore carminibus: secerni q; populo: & gloriā cōsequi secessu. & musica si euterpe polyminiaq; fauebunt. At si mecenas inter lyricos eum vates inseret: ad celum fama tolletur.

g PREMIA hede. Per hederas carmina intelligit quib⁹ quidem corona acquiritur. Nam illis poete coronabantur Vir. in buco. Pastores hederā crescentem ornate poetam. Et Plinius scribit poetas coronari hederā habenti croceum semen eam greci Dyonisio consecrarunt vt scribit Diodor⁹

Cur autem poete hederā coronantur ita accipit: quia hederā bacho consecrata est. & quia bachus poetis preest: idcirco poete illa coronantur. Ouidius li. iiii. fast. ait Cur hederā cincta est: hederā gratissima bacho.

h HEDERĀ. vt festus inquit hederā dicta est quod here at: que in tutela liberi putatur esse: quia vt ille iuuenis semp: ita hec virens.

i FRONTIVM. Frons dicitur quod oculis perforata sit

Liber Primus

k DIIS mis. Non per aragantiam dicit se diis admisceri. sed tantam se inde capere leticiam vt se deum putet. Ceterum recte dicimus poetas diis admisceri. quia diuinos honores nonnulli affectu sunt: vt delino & amphione memorant. Ouidi. Est deus in nobis sūt & cōmercia celi. **l** **ME** geli. per nemus autē & nymphas: et satyros: indicat potas frequentiam hominū refuge: & solitudine delectari. Hora. li. ii. epistola ad Augustum. scriptorū chorus omnis amat nemus & fugit urbem. Oui. Carmina secessū scribentis & otia querunt. Iuena lis. cū desertis aganippes vallibus efuriens migraret in atria dio. **m** **NEMVS**. Nemora voluptatis causa comparata sunt & plena amenitatis. A Nemore nemorale dicit quod nemoris est vt Nemo: ralis umbra: Nemorale frigus. **n** **NYMPHARVM**. Nymphas aliquando pro inuisis accipimus vt hic. Virg. Nymphenoster amor li betrides aliquando pro sponsa accipitur. Oui. Grata ferūt nymphę pro saluis dona maritis. & nymphus seu nymphus pro sponsus A quo paranympus dicitur qui preest nuptiis celebrandis **o** **SATYRIS**. Satyrus alius est quod teste solino de vltimis libyę partibus de hominibus nihil aliud prefert quam figuram. Diodorus scribit li. i. & v. Satyrorum visu ac ioco musarūq; choro Dionisiū oblectatū itaq; secū dixisse quo **p** **CHORI**. Chorus multitudo in sacris collecta (cūq; iret & a corona deducit. eo quod initio in modū corone circum

aras starent & ita psallerent.

q **SI** neq; tibias. sensus est: si mihi lyricos versus scribenti fauebunt euterpe: atq; polymnia. Nunc ubi nunc bar

bato personantes: non denegantes mihi studiū: caur^o sui. **TIBIAS** Tibie primo ex gruū tibiis: a qbus nomē habent: tū ex arūdinibus facte. vñ ubialis calamus dicitur est. **EVTERPE**: id musę nomen: & delectans vel iucūda interpretat ppter voluptatē. f. que ab audientibus ex honesti eruditione percipiē **f** **POLYMNIA**. dicit a poly q est multū et hymnos laus: polymnia ergo. q. multelaudis.

t **LESBOVM** barbatō. lesbos vt Mela scribit: Insula itroade vbi mutilene vrbs. ex q oriūdi Sapho & alcoe^o lyrici vates ppter alcoxū ergo lesboū barbatō ait poeta. Sic infra age dicit latinū barbite carnē: **v** **BARBATON**. Nō a barbaro deducit. licet barbarū hoc est peregrinū vocabulum sit. Significat aut maiorē lyrā: organo similē sonno. Quidā latiorē lyre partē existimāt: & tā feminino genere q; neutro reperit. Oui. Nō facit ad lachri

x **SUBLIMI**. puerbiū est: vt q soc (mas barbato vllā meas licem se putet capite celum tangere dicat. Vulgo autē dicunt Si hoc assequar digito celum tangā. Sed altius intelligam^o hoc esse dicitū. vt exprimeret quid sit poeta. Nam cum pla & tonici & Aristotilici poctam & infra deum: & supra hominem esse velint: hoc nunc voluit exprimere cum dicit q; ita se a terra tollet vt nō pmitret quidē celum. sed tamen tangat.

l **DIIS** miscēt superis: me gelidum nemus
socios facit q; erant & dū inferi ab amenitate nō a frigore m

n **NYMPHARUM**q; leues cum satyris chori
musarū .i. saltantes animalibus veli: o die pto p

Secernunt pp̄lo: si neq; tibias
p. n. muse compunt p. n. muse

Euterpe cohibet: neq; polymnia
egregium cōmen

Lesboum refugit tendere barbiton.
horarium .i. pben o mecu a

Qd si me lyricis vatibus inseris
tangam capite celum

Sublimi feriam vertice sydera: ?

Argumentum Secunde odes

t Radunt hystorie. quod interfecto Iulio Cesare a Cassio & Bruto niuis multum & grandinis iouem misisse terris. terruissēq; urbem tactis de celo templis. Terruisse etiam gentes ne seculi pyrre diluuium rediret. Tyberim quoq; maxime exundasse in cesaris videlicet vltionem. Que prodigia omnia portendisse ciuilia bella: que Augustus in Cesaris percussores egit. p̄ oeta ostendit. Itaq; cum dii omnes irati essent: nullum poterat populus ruenti imperio inuocare. Non etiam sanctę virgines Vestam exorare. Ipse demum apollinem inuocat et Venerem: ac Martem: ad expiandum tollendumq; cędis scelus. Inde Augustum quem Mercurium esse vult vt deum ostendat orat vt patiat se solū vocari Cesaris vltor: & serus in celum redeat. vt diutius romano populo latus intersit ameq; dici pater & princeps Nec sinat Medos & Parthos inultos esse. per quod innuit debere eum romano imperio bellis ciuilibus: totiens afflictō succurrere: & in hostes conuerti potius quam in suos. hoc dicit.



De Secunda in Caesaris et Augusti laudeni-

a IAM satis. Pathetica oratio & statim a principio comouet commiserationem: a diuturnitate temporis. Vehementer enim mouemur cum quempiam in miseria fuisse intelligimus. Et primo pathos. A materia cum dicit Niuus atq; grandinis. Et dicitur pathetica oratio continens commiserationem.

b NIVIS. Nix. grando. & pruina ita differunt. Nix gignitur ex vapore frigido & humido in medio aeris: humore molli coacto. Grando secundum Aristotelē stilla pluuie frigiditatis vetiq; vigore in aere congelata. & grandine congelato firmitus igne gignitur Pruina gignitur ex rore gelido q. perunna q. fruges & virgulta perurat. per hyemem niues cadunt grandines aliis temporibus & multo celerius quam niues resoluuntur Non auersante frigore. Rores neq; gelu sunt neq; ardoribus. neq; ventis: nec nisi serena noctes. A nix Niuem dicimus candidum & Niualem vt Niuam

q: diu durare

i Am satis terris niuis atq; dire

Grandinis misit pater: & rubente

b q: ex deo: iura puenerit iupiter

lis aqua & Niuosum in quo sunt frequentes niues. Niuem q. noua dictam nonnulli opinantur. A pruina pruinoso loca dicimus in quibus frequentes sunt pruinae. A Rore rosidus deducitur hoc est rore perfusus. Vnde rosida mala dicimus que matutino rore humecta sint. Virgil. Sepibus in nostris par-

uam te rosida mala. Dux ego vester eram vidi cum matre legentem & Roro verbum q. est humorem instar roris demitto. a quo Irroto aspergo.

c RVBENTE dextra. Ad ruborem splendorq; fulminis retulit. Acron scribit quod manubie albe & nigre esse dicuntur. Iouis rubea & sauguinea. Manubie autem vt Seruius scribit li. i. an. iactus fulminu dici: quauis alias Manubie quod manu capiuntur ab hostibus. Est enim praeda ab hostibus capta quamuis aliqui praedam: & manubias ita distinguant vt praeda sint ipsa corpora rerum: que capta sunt Manubie vero pecunia: que ex venditione praede percepta est.

A iii

Manubie

Liber Primus

d ARCES. Arx, proprie munitior pars urbis est: que quoniam in altiori parte fieri consuevit: inualuit usus ut arce pro monte: & quacumque altitudine ponamus. Arx ab arceo dicta, quod prohibeat hostes accedere. Arcere enim prohibere est. Vir. hostesque a moenibus arcent:

e TERRUIT urbem. Multa prodigia signaque per horrida romae visa esse post mortem Iulii Cesaris. Causa luporum vice ululatus edulere. Lupi etiam per forum discurrebant. Bos vocem emisit humanam: & infans recens genitus locutus est. Ex simula chris etiam nonnulla sudorem emisere: alia sanguinem hominum imanes voces armorum strepitus: equorum cursus in spectate nemine audiebant. Circa solem porro insolita apparere signa et imbres lapidei e celo missi. Cotinuaque fulmina in templis statuisque deciderunt. Quorum causa senatus vates & haruspices ab herurria iussit acciri. Vir. etiam in libro de sole ait. Ille etiam extincto miseratus cesarem romanam. Cum caput obscura nitidum ferrugine texit. Impiaque etiam timuerunt sacula nocte. Tunc quacumque illo tellus quoque & equora pontum. Obscuraque canes importunaeque volucres. Signa dabant: quotiens cyclopi esse ruere in agros. Vidimus videntem rupis fornacibus aethnae. Flammamque globos. Liquefacta voluere saxa. Armorum sonitum toto germania caelo. Audire insolitis tremuerunt motibus.

f TERRUIT diluuium quod alpes. erat tunc pyrre & deucalionis. Nota pyrreiorum intellectu carminum. pyrre fuit vxor deucalionis & filia Epimethei patris ipsius deucalionis quos solos superstites esano diluuium (quod tunc illorum fuit) duxere potest. Et cum decreuissent aque: videtur: & ipsi senes essent: & ex se posse restaurari diffiderent: preceperunt ad oraculum Themidos postulantes: quoniam modo genus humanum refici posset. Quibus dea respondit: fieri posse: si post terga iacerent materna ossa. Deucalion vero sapiens intellexit terram generatricem esse cunctarum rerum, ossaque illius lapides esse. Itaque quae post terga lapides iacebit faciem traxere virorum. & de foemineo iactu reparata est foemina ut dixit Ouis. libro de Metamorphosis. Quod iuuenalis ledidissime tergit in prima satyra. Ex quo deucalion nimbis tollentibus aquor. Na uigilio ascendit montem: fortisque poposcit: paulatimque aia caluerunt mollia saxa. Et maribus nudas ostendit pyrre puellas. Nam teste Iustino in secundo suorum epitomatum Rex erat thesalie quod tunc ad se raribus confugientibus susceptos per summa parnassi iuga fouit & aluit: a quo propterea genus humanum ferunt reparatum.

g GENTES. per familia capimur ut de gente cornelia Hinc etiam gentiles. Agnati. Sed hoc nomen ad bruta etiam transferunt Vir. De apibus cum gentis adultos educunt foetus christiani autem gentes appellant omnes externos. id est qui non sunt ciues diuine ciuitatis.

h SECVLVM spatium annorum. c. vocatur. d. a senectute. quod tunc longissimum spatium senectutem hominum id putant. Auc. est Var.

i Noua magna & admirabilia Vir. Pollio & ipse facit nota.

k QVESTI. Ab eo quod est querere sine diuina carmina

templa que cum publico sunt publicum malum ponunt dunt

Dextera sacras iaculatus arces
romanam.
Terruit urbem

q. omnes populos molestem
Terruit gentes graue ne rediret
tempus p. n. diluuium & incertum humani generis q. conque/ sta est

Saeculum pyrre noua monstra quæste
p. n. vici m. n. compultr.

Omne quum protheus pecus egit altos
Visere montes:

altissima in p. omni arbore
Piscium & summa genus hesit vltimo
illis subibus.

Notaque sedes fuerat columbis:
elucro a. timide.

Et superiecto pauide natarunt
man.
Equora damæ.

ruridum p. n. fluminis effusus
Vidimus flauum tyberim retortis
a. r. r. r. r. r.

Littore hetrusco violenter vndis
q. velle dequere .f. n. n. n.

Ire deiectum monumenta regis
p. n. r. r. r.

Templaque vestes
hretia sapud sepe deponant

Ille dum se nimium querenti
glonatur discurrens infesta estende

Iactat vltorem vagus, & sinistra
gmirente

Labitur ripa Ioue non probante.
fluuius
Vxorius annis

loq. tur ad futurum seculum .f. arma
Audiet ciues acuisse ferrum
noxi p. parthie posuit cum qbus bellum erat

Quo graues perse melius perirent

phongo unde querela: quero autem dyphongat unde questus lucrum.

MONSTRA. Bene monstra Nam genus piscium hesit summa vltimo. Damæ vero natarunt.

PROTHEVS. Marinus deus secundum Seruium fingit nepluui pastor: & eius armata que ex monstruosis sunt piscibus nutrire. Vir. Armata & turpes pascit subgurgitibus.

PECVS. Armata (gite phocas) intelligit. Ceterum Pecus (teste Seruio) Omne animal est quod humana effigie caret hinc Virgilius. De fucis dixit Ignauum fucus pecus a prescribis.

PISCIVM & LEUITER (arcent in re tam atroci & piscium et paludum meminit nisi quod hinc excessus lyrici compositi HESIT. id est consistit ut de cessis sunt monstrum mutationem diuturnam fuisse. Inde herere dubitare de qua qui in rationando dubitat consistit: neque propter cedit adulteriora. Etiam herere niti. Vir. Heret parietibus scale dicit ite herere: res que aliquo impedimento prohibita discedere nequeunt. sic aures rhetoribus heret: et naues vadofis locis que DAME. Animal non multum capreolo dissimile mansuetitque raro. Cum fera dici iure non possit.

VIDIMVS fla. Excitatur commiseratio a re visa. In rebus enim aduersis ut docet Cicero. duriora queque sunt que videmus que que audimus. Sensus autem est dicitur vidisse tyberim maris tyrrheni violentia repulsum: Num me regiam vestes templum iussit deiecerunt: dum extra ripas effusus vxoris Ilie querenti Cesaris obitu se facta fuit TIBERIM. tyberis (bat vltore siue Tyberinus in eturia nascitur ex aspennino supra caseuntate agrum. Primo tuscia ab ymbra diuidit: deinde inde multis relictis vrbibus romam in fluit: & tandem tyrrhenum mare ingreditur olim albula dicitur est: deinde tybris a tybri antiquissimo rege etruscorum que pyratice exercet: circa ea loca RETORTIS nudis. (ca perit Aut propter turbines vel quod in causa pos exhibat non solito alueto in maria. Costat autem violentia maris repulsum tyberim mundasse.

LITTORE hetrus. Scribit enim Strabo quod hetruie fines ad tybridis ripam extenduntur. Littus terra est que ab aqua tangitur secundum Cicero in toto. Ait autem steuola ita dicit. vlt quod ad eam aqua alludat: vel quod alluif. vel quod aqua illic eliditur. Dona. autem ait Littus aliquando

significat spatium circa aram. a litando quia ibi litant. Affertur quod illud ex marone. Iacet ingens litto et truncus.

MONUMENTA. Monumentum non tantum sepulchrum significat: sed omne quicquid memoriam testatur.

REGIS mo. Hume regia vestetemplum fuerat. Ut Ouis in texto. facit docet his verbis. hic locus exiguum qui sustinet auiam Vestis. Tunc erat intonsi regia magna Hume.

ILIE dum. Ilia mater fuit Romuli que ex marte suscepta que mortua sepulta est ad ripam auienis fluminis: que in tybrim cadit: & quia abundans aquis auio dicitur Ilia in tybrim deduxit: ita dicta est Ilia tyberis nupsisse. Et ideo dixit vxoriamnis qui se ad eius querelam iactaret vltorem.

IOVE non pro quia teneri Iupiter voluit populum non perire

c VXORIVS. i. nimis vxori deditus Vir. Pulchrâq; vxor
d AVDIET ciues. Oratio pathetica (rius vrbē extruis
& cōmiserationis cōciliatrix. ppter eaq; cōcisa: & abrupta
Narrauit pdigia quibus bella ciuilia in vltionē cæsaris pten
debanē. Nūc ostēdit ex infrequētia populi quāta strages ci
uilibus fuerat. que tamē e& deorū ira. Nō octauiani crudelitate
puenerit. Postremo addit Octauianū reb⁹ hūianis auxiliū esse laturū.

e QVo gra. perse. Grauis vitupe
ratio. Impia sēni res est Ciue in ci
uem arma vertere. Sed magis ipia
si hostes potentes imminētēsq; res
pellendi sunt. Bis enī patria ledit:
& quod ciuis sibi adimifit: et quod
irruptio hostilis non repellitur.

f AVDI. pug. Est autē reperitio au
dient audiet q' color sp' grauitatē &
auctoritatē orationi affert. Nā cū
dixisset ciues acuisse ferrū addidit
Audiet pugnās.

h IVENTVS. iuuetutis est ipa
turba iuuenū. Iuuenta est ætas iuue
nilis. Iuuetas iuuetutis dea iuuenū

i QVEM vocet. Sensus est. Quē
deorū pp'is inuocare potent futuru
re ruine romani imperii. q. d. nullū
restare cum omnes irati sint.

k DIVVM. Dicūt pp'ie deos q
sua natura celestes immortalesq;
sunt. Diuos autē qui ex mortalib⁹
ad diuinitatē sunt assūpti. Sed abu

l FATIGENT. Fatigunt (tunc p'ote
gare dicimus cū quid gratia: & ra
tione nō ipetram⁹. sed importuni
tate extorquere conamur.

m VIGO. Ea dicit que corrupta
est: & adhuc virū nō cognouit. vñ
interrogatus Cicero Cur sexagena
rius vxorē duceret erras inquit mu
lier erit. Sed & quandoq; Virgo a
viridiori etate: p' iuuetula capitur
quāuis corrupta sit Vir. Ah virgo
infolix tu nūc in montibus erras:
cū loquif de pasiphe iam corrupta

n Sanc. virgi. Magna ira veste oñ
ditur: cū ne a virginib⁹ quidē que
sibi sancte sūt. i. cōsecrate nō flectit.

o SANCIE. Sanctū enī scdūm
Treatium idē est quod sacru &
religiosum vt. Tuq; o sanctissima
vates prescia venturi. Aliquando
idē est quod castū & incorruptum
Vir. Tuq; o sanctissima. coniunx.

o CARMINA. Est sēni carmē versus a cauendo dictum
et dicimus carmē de vno tantū versu. Vir. Et tē carmine si
gno Eneas hec de danais victoribus arma. Aliquando de
pluribus idē Et tumulum facit tumulo sup ad dite carmē.
Daphnis ego in syluis hinc vsq; ad sydera notus formosus
custos pecoris formosior ipse. Aliquando totū opus signi
ficat vt carmen bucolicum.

p VESTAM. Saturni & opis filiā fabulanē. Qui. Semie
saturni tertia Vesta fuit: hec dea numē troianum fuit: & ab
enea in italiā vectū: & primo albeilli in templū dicatum est
Iuue. Et vestam colit alba minorē. Inde & Nume templum
habuit: que prius fuerat Nume regia. hanc vnā ex penatib⁹
putarunt vel saltē illorū comitē. Virg. Hector cū dixisset. Sa
cra suosq; tibi cōmendat troya penates: paulo infra Vestam
ponit. Et manibus vicias: vestamq; potentē. Qui. Illā modo
ignē esse vult dicens. Nil aliud vestā q' vīuā intelligo flāmā
modo terrā vt illud. Sic incesta perit quia quā violauerit illa
Condit est: tellus vestaq; nomen idē. Verū qm ignē terrenū

significat qui nihil gignit idcirco virgo dicit & virgines ve
ste dedicate vescales appellate sunt.

q CVI da. Cui nā deorū Iupiter expiandū cædis scelus cō
mitter. Poeta tandē eligit Appollinē ad expiandū scelus eq; q;
venire precatur quoniā eius dei presentia sape fauit roma
nis. Nam in bello actiaco fauit Augusto. Virg. li. viii. Acti⁹

hec cernens arcū intendebat appol
lo. Desuper ois eo terrore ægyptus
& indi. Ois arabs omnes vertebāt
terga sabæe. postea venerē & mar
tem ad expiandū illud: delendūq;
malū cæsaris cæde cōmissum. De
inde vero Augustū quē Mercuriū
esse vult orat vt patiar⁹ solū vocari
cæsaris vltor.

r EXPIANDI. A pio ver
bo quod idē est quod colo (plau
tus vbi piem pietatē. vnde piaculū
sacrificii cultus Virgili⁹ Ea prima
piacula sunt. Aliquando ponit p
eo quod est cōtamino polluo hinc
piacula crimina & flagitia dicunt
Idem distulit in seram cōmissa pia
cula montē) sit expio: quod est pur
go purifico.

s HUMERVS. Humeri sunt a
quibus dependent brachia. Eorū
latitudo robur & prudentiam in
dicat ii etiam arua dicuntur. vnde
Arma nam supertora ab his sustē
tantur inferiora inde pendunt.

t AMICTVS. Amictio in
duo circuitio a quo amictus idus
tus. Et amiculū vestimentū genus
q' instar pallii Humeris circūcū
t. v AVGVRR' appollo. Augustū
qui se appollinis filiū volebat vide
ri. aut ppter troianū genus de vene
ris stirpe: vt est hunc tu olim celo
spoliis orientis onustum accipies.

x ERICINA. Venus que in eri
cino monte sicilie religiosissime co
lebat. Scribit autē Diodorus Butē
regē sicilie ex venere erycē filiū sub
stulisse hic vero ob gen⁹ maternū
in maxima gl'ia habitus vrbē con
didit in alto loco a sedenominatā:
eiusq; in arce tēplū veneri matri po
suit multis donariis ornatū. Hinc
Venus erycina dicit: montiq; quo
q; in cuius vertice mons est idem
est nomen. Virgilius tamen in Iau

dem Enee hystoriam peruertens ab enea cōditum fingit his
versibus. Tunc vicina asinis erycino in vertice sedes. Funda
tur vertice idalie.

y IOCVS. Iocum id accipimus inquit Fabius: quod est
contrarium serio. & Catullus ait. Verhosa gaudet loquela.
Cautus demū: risus: & saltationes & fistule venerē comitāt

z CVPIDO Fuit is veneris martisq; filius deus amoris
a poetis dicitur. Est autē amor vis magna mentis: blandusq;
animi calor: qui luxu & otio nutrit inter late fortune bona.

a SIVE neglec. Ad mortē id attinet. Nā passus erat roma
nos suos bellis ciuilibus perdi. **CARTAS NOVAS.**

b RESPICIS. Nam suo aspectu fauent dii Virg. de Ioue.
Aspice nos tm̄. & si pietate me emur Da de de auxiliū p'.

c AVCTOR. Hoc enī solo probare potest Martē tutari
romanos. Nemo enī debet eā rem negligere cuius ipse est au
ctor. Sed quā petat a deo bellorū pacē. Idcirco primo mouet
opostere eū parcere iis qui ab eō fluxere. Deinde & si cordi
sint bella debere iam capi facietate ex diuturnitate bellū. p' o
stremo innuit esse alios populos quos fatigare possit.

A. iiii.

plures. n. periclarē bellis ciui
libna inter cæsare & pō paum
Audiet pugnās vitio parentum

.i. frequens
q. posteritas nra.
Rara iuuentus

p diuorū
l:
ob futura
bella.

Quem vocet diuum populus ruentis

rogente

Imperii rebus: prece qua fatigent

deo dedicate

Virgines sancte minus audientem

hymnos & laudes

Carmina vestam.

deorū .i. curam cæsaris sedem
r .i. purgandi

Cui dabit partes scelus expiandi

post multa aduersa
q' faucas.

Iupiter: tandem venias precamur

splendenti g. s. i. hno humeros amicos nube

Nube cadenti humeros amictus

.i. q' futura p'vider.
p. n. v. d

Augur apollo

.i. venus

p'petuū epitheton

Sive tu matris erycina ridens

venerem concomitatur amor

Quem iocus circumuolat & cupido

.i. romanos

Sive neglectum genus: & nepotes

.i. faucus
b mors romuli
pater noatur.
c

Respicis auctor.

Deus dicimus nos
adpreciant J. fau
ant

Liber Primus

L d LVDO. Ludus & locus differunt. locus in verbis est. Ludus potius in facto. Sed frequenter alterum pro altero ponit. Iuue. Quotiens voluit fortuna iocari de facto eni non de verbis intellexit. Oui. hostis ignara iocos tribuit fortuna puellis. Ludus etiam proprie dicitur locus in quo gladiatores athletaeque discendi gratia exercent. Nam & ipsa exercitatio nihil aliud est quam ludus. Hic per Metaphoram & scola grammaticae aliarumque disciplinarum ludus appellatur. A ludo deducitur ludicrus hoc est lusorius leuis. Vir. Neque enim leuia aut ludicra petuntur premia. Ita a ludo lusor qui ludit: & lusorium quicquid ad ludum spectat ut lusoria pila.

SACIATE. quia adeo magna & diuturna fuerat bella: ut etiam crudelissimos hostes: & praeflorum aufertissimos potuerint faciare.

CLAMOR. Martis comites sunt bellona: furor ira: pavor: & fama. ut Stacius scribit.

MAVRI pedi. p quocumque bellicoso Maurum posuit. Mauri autem populi a phrice: pugnabant frequentius ab equo hastati: equis nudis utentes: iuicis frenis: gerebant etiam gladios. At pedites elephantum pellicibus: p dypsis se protegunt: leonum & pardalium: & virorum pelles inducunt: & dormientes stertebant. Auctor est Strabo libro xvii.

VULTVS Est quedam mutatio facie que indicat vel lectum vel triste. Facies immobilis manet. Bene ergo dixit Vultus non facies.

SIVE tu ales. Ordo est siue tu ales. i. Mercurius filius abne maie mutata figura in terris imitatis iuuenem patiens vocari. Caesaris vltor Serus in celum & c.

ALES. Mercurii simulacra penatis alis adornant: que res motus frat solis velocitatem. Nam quia mentis potentem Mercurium credimus: & sol mundi mens est. Summa autem velocitas mentis: ideo pennis ipse Mercurius. quia ipsa natura solis ornat. Auc. est Macro. li. i. fat. Vult enim eundem esse solem & Mercurium.

MAIE. Maia fuit Atlantidis filia ex pleione coniugit mater Mercurii: quam sola pre ceteris Iouis pellicibus Iuno adau-

Heu nimis longo satiate ludo
delectat bellicus polite

Quem iuuat clamor: galeeque leues
speces p genere

Acer & mauri peditis cruentum
Vultus in hostem.

Siue mutata iuuenem figura
i. forma iuuenile .i. celesti in humanam

Ales in terris imitatis almæ
cu. auguste filio mercurio .i. cepumto

Filius maie patiens vocari
Caesaris vltor

Serus in coelem redeas: diuque
ardus o Auguste .i. p. p. t. i. u. s. i. r. o. m. u. l. t. i.

Latus intersis populo quirini
offis .i. r. o. m. u. l. t. i.

Neue te nostris vitijs iniquum
velox mors

Otyor aura
cripiat rome

Tollat hic magnos potius triumphos
istis enim creulis deus est a populo romano. ut patet patre. t. p. i. n. c. e. p. s. v. i. b. i. s. d. i. c. e. r. e. t. u. r.

Hic ames dici pater atque princeps
v. n. o. p. m. i. t. t. a. s. q. e. p. a. r. t. h. i. s. s. u. o. v. a. g. a. r. i. i. m. p. u. n. i. t. o. s.

Neu linas medos equitare multos
emphatica. q. d. qui non solum principatum tenet. sed etiam co.

Te duce caesar
pro parthis. Nam parthis subiecti erant. a quibus Crassus occisus est quo percunte ortum est bellum civile. Luca. Vmbracum erraret Crassus inulta.

EQVITARE. Nam celeri cursu equorum videntur parthi & interfugiendum hostem sagittis ferunt. Virgil. Fidentemque fuga parthum versisque sagittis.

mauit Ab hac nonnulli antiqui voluerunt mensem maii denominatum: id maxime ex eo probantes: quod illo mense mercatores omnes Maie pariter & Mercurio sacrificabant. Vir. at maie auditis si quicquam trem VLTOR. Vlci (dimus alas scori id est quod vindico. Vlci hostes est vindicta de hostibus capere. & vlci socios. i. punire illos qui iniuriam intulerunt sociis. Vnde vlto quod vindicta significat. n. SERVS in ce. Suauiter exoptat Augusto longissimam vitam.

REDEAS. Ex opinione platoniorum qui voluit humanas animas e celo descendere: & in corpora intrare in quibus si incorrupte vixerint ad celum post mortem redeant vel dixit redeas ut ostendat illum iam deum effectum: & celum tenere: sed descendi se ut conluleret rebus humanis

LETVS. A lato deriuat: quia qui leti sunt. hoc est gaudium aspectu promunt dilatare quodammodo faciem vident. hoc enim dicitur letor a gaudeo. quod letari extrinsecus est. gaudere intrinsecus. Vir. Imperio loci parent. Sed quia natura ita comparatum est: ut que bona corporis sunt alacriora: que vero debilia tristia sunt: ideo fit ut que pinguis & fertilia sunt letia vocemus. Hinc letas segetes. i. pingues. Vir. Quid faciat letas segetes: & letum legumem hoc est fertile. Sic letamem appellamus simum quod agrum faciat letum hoc est pingue.

TRIVMPHOS. Augustus bis ouas ingressus est urbem post philippensem: & rursus post siculum Curules triumphos tris egit. Dalmaticum. Actiacum. Alexandinum continuo triduo ut scribit Suetonius

MEDOS. media cum absque diphthongo scribit regio est asia coterminata assyrie atque persie: atque mare hyrcano. Medos autem hic accipere

pro parthis. Nam parthis subiecti erant. a quibus Crassus occisus est quo percunte ortum est bellum civile. Luca. Vmbracum erraret Crassus inulta.

EQVITARE. Nam celeri cursu equorum videntur parthi & interfugiendum hostem sagittis ferunt. Virgil. Fidentemque fuga parthum versisque sagittis.

Marcis comites sunt bellona: furor, ira, pavor, fama. ut Stacius scribit

Argumentum Tertie odes.

Tertia ode Nauim precatur ut Virgilium finibus atticis incolumem reddat. Is enim athenas nauigauit. Execratur postea illum qui primus ratem pelago commisit / spreto omni terrore ventorum & syderum marisque gratia lucri. Ne quicquam itaque dei prudentia Oceano terras abscedit si naues impie transiunt vada non tangenda: hominum deinde audaciam carpit ruunt enim per vetita. Hinc per metheus fraude ab athere ignem detulit gentibus: post quem subductum Maties & noua febrium cohors incubuit terris. Morsque prius tarda corripuit gradum. Dædalus etiam volare ausus ultra humanam sortem. Hercules inferos percipit. Nil denique mortalibus arduum dicit. Nam celum quoque stulticia petimus. Nec patimur scelere nostro Iouem iracunda ponere fulmina.



Ad nauim vt Virgilium incolumē vehat ode Tertia

a SIC, tedi. Vt autē Apostrophe Cum orationē ad absentē nauē cōuertat. Nec caret sua grauitate sermo: q̄ ad bruta aut inaniāta hētur Sic te, hec dicitio aliquādo precant̄ r̄is est vt est illud. Iuuet sic te bñ cōsar. Aliquando similitudinē Vir. Sic nos in scepra reponis.

b POTENS. possum a porro hoc est valde. & sū cōponit̄: valde enī esse vidēt̄: q̄ validi & potētēs sūt: q̄ quis aliq̄ possit̄: a potis & sū cōpositū esse velint. Sed poti⁹ deriuat̄ a potis q̄ et pote neutriū habet significat̄ at̄ qui pōt. Virgil. At nō euādriū potis est vis vlla tenere. & a possit̄ deriuat̄ potēs q̄ pōt. Cui⁹ cōtrariū est impotēs hoc est inualidus. Hinc ipotens irēis dicit̄ q̄ ab

c CyPri. Cyprus isula (ira vincit̄ est in carpathio mari sita: porrecta q̄ inter ciliā & syriā: veterū diuitis abūdās: luxui plurimū dedita: ob qd̄ veneri sacra dicit̄ flo. li. iiii. d Sic fra. Repetitio color rhetorici hic cōmittit̄ frēs & c. Dicit̄ ei poete Iouē sub forma Cygni cōcubuisse cū leda cōiuge Tyndari regis. Eāq̄ ouū vnū pepisse ex q̄ nati sunt Castor & pollux. Sed quod duo oua ediderit intellexisse vidēt̄ horatius cū dixit. Nec gemio bellū troianū orditur ab ouo: Hos frēs aut̄ cōstat̄ fuisse in maxima cōcordia: et mare piratis iustatū sua opera pacauisse verū cū Castor aduersus athenienses in pugna cecidisset: cōmunicauit suā illi immortalit̄ē pollux. & a Ioue impetrauit: vt alternatim viuerēt vnde Vir. Si frat̄ē pollux alterna morte redemit. Sunt igit̄ a Ioue in id zodiaci signū mutati quos geminos appellam⁹ idcircoq̄ a p̄dicit̄ibus in tēpestate natis inuocabant̄: qm̄ dū in terris essent illos a piratis seruauerant: Est at̄ h̄mōi signū adeo amplū vt cū alter iā oriat̄: alter adhuc lateat hinc alternari viuerē dicit̄

e VENTORVMQVE pater. Eolū intelligas quē Virg.

des venus .i. q̄ dominans in cypris
s Ic te diua potens cypri
castor & pollux .i. salutaris
Sic fratres helenae lucida sydera
colus

Ventorumq̄ regat pater
inclusis ventis f. p. n. venti
Obstrictis alijs preter iapiga.
commisum

Nauis: que tibi creditum
p. n. litonibus atheniensibus

Debes Virgilium finibus atticis
refutuas sospitem rogo

Reddas incolumem precor:
a periculis vite virgilii scilicet
maris g h

Et serues animae dimidium meae.
q̄ nauis adiuuente maxima eius cupiditas
l. i. eudama m

illi robur & aes triplex
.i. in corde .i. crudeli

Circa pectus erat. qui fragilem truci
credite .i. mari non nauis vt supra.

Commisit pelago ratem
ille primus pellosum talē ventū

Primus: nec timuit precipitem aphyricū
.i. pugnantem

Decertantem aquilonibus,
m Aes triplex quasi di. triplex vsura quae p̄dicit̄ quos maxima putabatur. Iuue. Qui triplicem vsuram praestare paratus circuit & sauos non inuenit. aes autem hic pro penunia ponitur: quoniam aes primum ex metallis ab hominibus repertum est: primaq̄ ex aere pecunia signata. Qui in fas. Aera dabant olim: melius nunc omen in auro est: vitaeq̄ concessit̄ prisca moneta noue.

n APHYRICVM. Aphyricus talis ventus multum procellifosus est Virgil. Creberq̄ procellis Aphyricus.

a Ioue prefectum ponit ventis: eo dicente. Et mulcere dedit fluctus & tollere ventos.

f IAPIGA. Iapiga & messapiā gerci vocant: regio est iuncta calabriē & salentinis vt scribit̄ Stra. li. vi. dicta autē a Iapige dedali filio. Iapix vero ventus est ex apuligora proficiscens. Est aut̄ vtilis greciam p̄tenibus ex Italia.

g ANIME. dimi. Amicus enim est alter ego: & pares cū paribus (veteri prouerbio) facillime congregantur. Anime. Differt enī animus ab anima. Animus est quo sapimus. Ergo ipsa est pars rationalis: que in nobis diuina & immortalis est. Anima autē qua viuimus. que quidem cōmunis nobis est cum reliquis animantibus

h DIMIDIUM. differt a dimidiato: nam dimidiū de rebus dicitur que sepe sunt vt dimidium donare lino quam credere totum. Dimidiatum vero de rebus que continue sunt. Cicero in tuscu. Dimidiatum dixit mensem.

k ILLI robur. Execratur eū qui primus ausus sit nauigare.

l I ROBUR. Proprie species fircus est durissime: sed per eandē translationem sumitur pro animi fortitudine: quia illa durat aduersus omnia pericula & incōmoda

Liber Primus

o TRISTES. Est. n. tristis in quo
 ē maror. quā admodū foelix in q̄ est
 foelicitas. Sed hæc passiva posita:
 etiā actiue ponunt: & vt dicit foelix
 nō q̄ recipit. sed q̄ dat foelicitatē: vt
 Vir. Sis foelix nostrūq; leues quecū
 q; laborē. Sic tristis qui tristitiā in
 fert. Virg. Atq; is hæc tristitia dicta re
 portat. Tristis nōnūquā seuer^o luca.
 Marcellusq; loquax et tristitia verba
 cathōis. nōnūq; inuit^o Ter. iuitat tri
 stis. Itē amarus Vir. Tristisq; lupini
 p HyADES. p y grecū. scribit hy
 gin^o septē esse stellas in capite tauri
 Hades aut a hio verbo qd̄ pluo.
 nā cū oriunt & cū occidūt tēpesta
 tes pluuias largosq; imbres cient.
 Oul. li. fas. vi. postera lux hyades
 taurine cornua frontis. Euocat &
 q̄ NECrabiē (terra madescit aqua
 ordo est. quo Noto nō maior arbi
 r NOTI. Bñ dixit Noti (ter adria
 Nā secūdū seruiū cōstat. Notū p̄ter
 ceteros v̄tos vexare adriaticū mar
 s ADRIE. adriav̄bs fuit & colo
 nia ethruscorū in mari supo posita
 & ab ea dictū adriaticū. Freta a fer
 uore dicta pprie loca sūt angustio
 ra in mari: q̄ p̄pter p̄p̄inqua littora
 t QVEM mor. (magis astuat
 Tres grad^o mortis definiunt Faro:
 vt stat sua cuiq; dies. Casu: vt Sed
 misera aū diē genitura. Sternit ifco
 v MONSra (lix alieno vulnere
 natan. Alludit ad mare qd̄ mōstrū
 vir. appellat i quito. Mene huic cōfi
 x QVI ficis. sic luca. (dere mōstro
 Qui lumie sicco viderit amathios
 y INFAMES sco. qm̄ p̄pter cre
 bra naufragia infamiā consequun
 tur: aut famosos p̄ctarū carminib^o
 z ACROCERAVNIA: Mōtes
 sūt excelsi in epiro: diuidentes mare
 Ioniū ab adriatico ideo d̄icti greco
 vocabulo qd̄ sui altitudine frequē
 ter fulminei: de his Vir. p̄uchimur
 pelago vicina ceraunia iuxta Virg.
 li. iiii. Scopulosa ceraunia nauar: Sū
 a NEQVICquam (ma timēt
 de: Abscidit deus ab oceano terrā:
 quo tucius viuerēt hoies. illorū tū
 audacia mare etiā intrāt frustra igi
 tur facta est ab demēto diuisio
 b TRANsilūt: p hoc verbū deno
 tat celeritatē ex nimia habēdi cupi
 ditate p̄uenientē: & quod magis te
 merariū est audet hoc nō nauigiis
 robustioribus sed raubus.
 c VADA pprie sūt in aquis adeo
 parua p̄funditatis: vt vadari. i. p̄
 dibus ambulare possūt: vñ necesse
 est naues illic illidi. Vir. Illiditq; va
 dis atq; aggere cingit haenē.
 d AVDAXom. hoim audaciā
 carpit. ruit. n. p̄ vetita luci cā.
 e IAPETI gen^o. periphraſis est. p

3 gradus mortis defini
 unari, facti, vt stat
 sua cuiq; dies, casu
 o Sternit vulnere
 alieno vulnere.

tempestuosas q illius venti
 o p roles stellas r
 Nec tristes hyades: nec rabiem noti
 s. noro est a. dñs adriaticæ maris
 Quo non arbiter adrie.
 mingere conarare .i. fluctus
 Maior ponere seu tollere vult freta
 q. v. nullam speciem
 Quem mortis timuit gradum
 sine lacrimis monstruosos pisces
 Qui siccis oculis monstra natantia
 turbulenta
 Qui vidit mare turbidum: &
 a. valde famosus 3 sunt montes epyri
 Infames scopulos acroceraunia.
 non sine causa separauit
 Ne quicquam deus abscidit.
 puidus ab mari qd̄ sua sponte vult a terra dissociari
 Prudens oceano dissociabili.
 .i. non minus
 Terras: si tamen imperia
 quia periculosa b loca pericu
 losa c
 Non tangenda rates transiliunt vada
 luci cupiditate
 Audax omnia perpeti
 sumptu a. phibitū a deo
 Gens humana ruit p̄ vetitū nefas
 temeraria p. n. e
 Audax iapeti genus
 epitheta: aliqñ rem monstrant apponauit
 Ignem fraude mala gentibus inculit
 a curru p̄beti
 Post ignem aetherea domo
 furorum infirmos languorum
 Subductum macies & noua februm
 hoibus immut h multitudine
 Terris incubuit cohors.
 remot i q; aliter se habere non potest
 Semotiq; prius tarda necessitas
 mortis accelerauit viam
 Læti corripuit gradum
 nulla aliena dicit p. n. vtri
 plina edoctus b l
 Expertus vacuum dædalus æra
 a natura
 Pennis non homini datis
 m n fluuiū infernalē herculis
 Perrupit acheronta / herculeus labor
 hoibus difficile
 Nil mortalibus arduum est
 s. nos hoies vementis
 Cælum ipsum petimus stulticia: neq;
 qui iamus p̄sumptionem
 Per nostrum patimur scelus
 iuratum eum reponere
 Iracundia iouem ponere fulmina

methei: pmethei enī pater Iapetus
 Nā cū iupiter iratus quidē mortali
 bus: ignē eripuisset: prometheus re
 stituere cogitans: ceteris remotis de
 uenit ad iouis ignē quo diminuto
 & in ferulā coniecto hoies postea
 vsi sunt. De quib^o hæc & plura hy
 ginus. Re aut vera pmethe^o docuit
 ignē ferula asseruare. Pli. scri. li. vii.
 f Nefas pprie dicit. Nā fas d̄r qd̄
 p deū licet. lus qd̄ p̄ leges. Virgil. fa
 stis qd̄ exercere dieb^o fas & iura sig
 g Post ignē. Hesiod^o ait: cū (nūc
 ignis e cælo furto pmethei subdu
 ctus esset pandorā imissā terris pœ
 nā causa. Nā per eā mulierē patefa
 cto dolo erupisse omnium pestiū ge
 nera quibus homines laborarent
 h INCUBVIT Est cumbo bis:
 et cubo. has. Cubare pprie cū mor
 bi causa iacemus. incubare vero d̄
 cunī aues cū oua pullosue fouent.
 Itē incubare rem alienā occupare.
 Vir. Ponto nox incubat atra. Partē
 enī lucis tunc occupabat nox. Hinc
 dicimus incubatorē regni tyrantū.
 Ab eo aut quod est Cūbo bis fit in
 cūbo. i. alicui rei imminere: neq; ab
 ea discedere Virg. Incubūt remis. i.
 diligētē operam remigatiōni dant.
 i TARDA ne necessitas erat mo
 riēdi Nā cōstat iteritura esse oia q̄
 nascunt. Sed erat tarda: q̄a absent
 bus morbis nō nisi seruo p̄bāt: cū
 aut culpa promethei morbi iuasit
 sent: necessitas illa corripuit gradū
 quia multi immatura morte p̄it.
 k DEDALVS. fuit atheniensis
 eupalami fili^o: artis fabricę p̄itissim^o
 mus teste pli. li. viii. naturalis histo
 rię. lignariā fabricā prim^o aduenit
 vt ferrā ascia p̄pendiculū: terebellū
 & nauib^o prim^o malū et antennā
 imposuit: qui cū accusaret p̄misit
 perdisca magne indolis iuuenē. &
 sororis filiū: metuēs futurū iudiciū
 fugit ad Cretam. Reliqua vero ei^o
 oia tractauit. Qui. li. Metamor. viii
 l VACVVM æra. Nō vacuum
 nā in reb^o nō dat vacuū: sed ita faci
 le cedēt vt vacuus videat. Dicit^o
 etiā vacuū otiosū & cessatē: q̄ nego
 tiis cunq; vacuus sit. Vir. Cetera
 q̄ vacuas tenuissent carmina mētes
 m PERRVPT acheron. Opti
 mus versus & q̄ strepitu verborū
 multatē: & p vim ad iferos irrūpē
 tē herculē nobis aū oculos adducat.
 n ACHAronta fluui^o est inferna
 lis. Sed scdm Ser. ē loc^o in cāpaniā
 nō lōge a batis vndiq; septus mōtū
 bus. adeo qd̄ neq; oriētē aspiciat so
 lē nec occidētē sed diē t̄mmodo me
 diū. Nec q̄c̄q; ibi nisi p̄ hois occasio
 nē fieri poterat. vñ Aeneā dicit occi
 so ibidē miseno sua sacra cōpleisē.

Argumentum Quarte odes

Extiū virū consolarem ad voluptatē hortat: Dicit enim veris aduentu et fauonij hyemē cedere: na
 ues quoque quorū repetere nauigandi grā: pecora exire stabulis: prata carere pruinis. Venerē im
 minente luna nympha rū gratiarūq; chorum ducere: illasq; simul ludere. dum vulcanus in antro cyclo
 pas fatigat. Nūc itaq; ait decere myrto vel floribus ornare caput: fauonq; & ruricolis diis honorē prebe
 re: vñ agna vñ hedis. Mors ei eq̄ pauperū & diuitū domos adit viteq; breuitas p̄hibz nos diu spare. h. d.



a SOLVITVR acris. vide hoc
 carmē epicurorū sectā redolere:
 qm̄ ad voluptates inuitat admo-
 nit' ipsi' veris aduētū qd' suapte
 b ACris (natura voluptuosū ē
 nomē ē neutrale a masculino gñe
 ab eo qd' ē acer. vñ eē i masculino
 gñe i his definit. iō cōe & oē no-
 mē facit. vt acris hyems & acris
 c GRATAvice. Est ei (sinapi.
 gratissimaviciissitudo qd' ex alpa
 d FAVONII. (hyeme ver fiat.
 fauoni' vēr' q' græce zephyr' ap-
 pellat' Vir. Vere nouo gelid' cāis
 cū mōtib' humor. Liquit' & ze-
 phyro putris se gleba resoluit.
 e MACHINE. Machina dicit'
 conatus. cogitat' iō. inuentio.
 f CARINAS. Carina ē vltia ps
 g PRATA. dixit anti (navis
 q. q. pata: qā sine hūana opa pa-
 h CYTherea: (tasūt fructū ferre
 Ven' a cytheris vbi in qua enu-
 trita fuit: teste hesiodo.

i CHOROS. Veris tpe aialia
 ēnta i cōcupiscētā i elinā nec so-
 lū biuta: sed etiā m̄fies q̄rū cō-
 plexio vt plurimū frigida ē et hūi-
 da. sed agēte veris tpe in calorē et
 k CYCLOPŪ. (venrē acri' icitāē
 Cyclopes fabri sūt vulcani. Tres
 aut insignes fuere brontes. Stero-
 pes: & pyragmō de iis vir. li. viii
 brōtesque Steropesque et nudus
 l VULcan'. (mēbra pyragmō
 Diodor' in principio scribit vul-
 canū ignis inuētore fuisse apud
 ægyptios. vbi primus regnauit.
 In sexto vero volumie ait vulca-
 nū ferri. aeris. auri. argenti. et oim
 que igne fabricant: artē inuenisse
 eāq; ceteros docuisse: qua ppter
 har rerū opifices oēs. Votaq; sa-
 cra huic deo: maxima faciētes: ignē
 in aternā mēorā suscepti bñficiū
 Vulcanū vocāt. Et poeta vene-
 ris maritū dixere qd' quidē fictū
 puto: qā sine calore ven' ip' sa lā-
 guet. Dixere itē in ātro sub colliis
 isulis manētē hēre officinas: et Cyclopes ei obsequētes fabrū
 q; iouis eē qd' fictū ē qā loca illa igne plenissima sūt sine q̄ni

Quarta ode ad sextū

^{loparur molesta}
 a ^b ^c ^{p fono}
 s ^{o nu} ^e ^{naues ps p toto f}
 Oluit acris hyēs gratavice veris: fauoi
 Trahuntq; siccās machiē carinas
^{nō indigēt aut pecne stabulis. aut pastor igni}
 Ac neq; iā stablīs gaudj pec' aut arator igni
^{s .i. candentibus. spera sunt n̄tibus}
 Nec prata canis albicant pruinis
^b ⁱ ^{instante .i. nocte}
 Iā cytherea choros ducit ven' imminente luna
^{mulcendo} ^{virgines emace}
 Iuncte: nymphis gratie decentes.
^{scunt} ^{molestas} ^h
 Alternō terrā q̄tiūt pede: dū graues cyclopū
^{l fober iouis} ^m
 Vulcanus ardens vrit officinas
^{splendidū} ^{n .i. cordware}
 Nūc decet aut viridi nitidū caput impedire
^{p floribus} ^{florem} ^{pducit} ^o
 Aut flore terre quem ferūt solute (myrto
^p ^{agrestibus} ^{rusticano deo} ^{vota persolvere} ^{nemortis}
 Nūc et i vmbrosis fauno decet imolare lucis
^{velte faunus r} ^{elgar} ^{pignobilisno edificij}
 Seu poscat agnā: siue malit hedos (tabernas
^f ^{indifferenter}
 Pallida mors aequo pulsat pede patperum
^{p ampliorib' domibus} ^c ^{p. n.}
 Regumq; turres: o brē sexti
^{v nolite} ^{phibet}
 Vite sūma brevis spē nos vetat i choare lōgā
^{oppmēt} ^{mors tenebrosa} ^{ff}
 Iam te premet nox: fabule que manes
^{tenuto in cōpartione ad iouem}
 Et domus exilis plutonia: quo simul mearis
^{accipies} ^a
 Nec regna vini sortiere talis
^{delicariū} ^{p. n. pueri} ^{impatiēter amat}
 Nec tenerū lycidam mirabere q̄ calet iuuet'
^{ardēunt}
 Nūc omnis & mox virgines tepebant

hil artificiosū fieri pōt nec metal-
 li gen' vllū fūdi extēdij valeret
 m OFFICIAS. officina vbi opa
 fiunt. Tabernavero vbi vcduntē
 n IMPEDIRE caput myrto
 q. d. nectere coronā ex myrto.
 o Solute. s. ab imperio agrico
 le. i. maritate: & p circuitu nē in-
 telligit prata. Cōtra vero sub im-
 perio terras dicit' q' colunt' Vir:
 Exercetq; frequē tellurē atq; im-
 p FAVNO. Fauo (par aruis.
 ni apd latios ii sūt: q' apd grecos
 satyri filii Saturni. Pōit tñ Virg:
 Faunū pici filiū. Fauo pic' pa-
 ter isq; parente te faurne refferit.
 q Nūc et i vmbrosis. Vir. etiā
 i li. i. geor. iminēte vere sic ait. In-
 primis venerare deos atq; ānuā
 magna. sacra reffer cereri: letis o-
 patusi herbis Extreme sub occā
 iū hiemis: iā vere streno. Tūc ag-
 ni pigues: et tūc mollissima via:
 Tū somni dulces: dēscq; i mōti
 r Agnā. mutauit (bus vmbre
 gen' dīcēdo agnā et nō agnū qā
 i semi ge. videt' iocūdiore locutō
 Vir. et cesa iūgebāt federa porca
 s Pallida mors. Epithetō mor-
 tis. nam pallidos facit. sic vir. Et
 cū frigida mors aia seduxerit ar-
 t. O hīe. q. d. q' eris brūs si (tus
 hāc vitā colueris. loquit' aut tūc
 epicurē ad hūc nā et tpe epicurē
 v VITE sūma. q. d. si (us erat
 colligas vniuersum tempus qd'
 viuere possis videbis illam esse
 summam breuem vite.
 x FABVLEQVE Appositō
 est vt sit sententia. Nox & manes
 & do. plu. que fabule sunt.
 y Manes: scdm Acronē sunt dii
 boni. Nā manū bonū significat
 vñ mane dicit' est. Sed p ātphrā
 sim Manes dīcunt' dii inferi: qā
 nō sunt boni. Vir. tamen p pōe-
 nis posuit. dīcēdo quisq; suos
 patitur manes.
 z NEC regna vini. q. d. nō ac-
 cipies per sortē regna vini.

a TALIS ab eo quod est talus tali: quia talos iaciendo bibe-
 bant antiqui vt apparet apud plautū ergo sorte id veniebat.

Liber Primus

Argumentum odes Quinte

Nuſſua ē in meretricē auarā. Sed ridēs illā more ſuo vexat. Nā oē vaſer vitiū ridenti flacc⁹ amico dixit. Poſtulās a q̄ nā puero ſub ātro teneat. cui ſeſe comat mūdicijs et ornatu ſimplex at aīo fallax. heu q̄tiens flebit ille fidē mutatoſq̄ deos: mirabiturq̄ egrā vētis aſpa q̄ quidē ea nūc pulchra culta et mīti fruit⁹ crudel⁹. q̄ ſp̄ amabilē ſperat: & ſibi indulgētē neſci⁹ fallacis aure. hoc ē fellacis amoris meretricij. Ait tandē q̄ d' ſacer paries votiua tabla indicat ſe hūrida veſtimēta maris deo ſuſpēdiſſe. h. d. p̄ t oā odā.



b QVIS multa gracilis. Maximū poete artificium. primo enī pathos a tenella amantiſ etate cū & illum miſeratione dignū. quia puer: & propterea quod nō dum expertus meretricum inſidias: in huius laqueos incidit.

c MVLTA in roſa. q. d. in multis roſis vir. Atq; armato milite complent.

d GRATO ſub antro. Offēdit locū ruſ amoenū ppter vmbraſ. & q̄a amoenū illi gratūſit. Vel gratū: quia tecta illius vmbra alienos oculos in re pudēda fugere valeat

e CUI FLAVAM: q. d. cui vt placeas comiſ te. et ſimul arguit eam doliſ: formam enim ſibi adaugent muliereſ vt illam aduerſus amanteſ vianī veluti aucupeſ vtunī rheibūſ aduerſus aueſ

f COMAM. Grecum eſt. & proprie in mulieribūſ. Ceſarieſ vero in viriſ.

g HEV quotiens. miſerantiſ inſerectio. Et condolet huic iuuenī.

h FLEBIT. Eſt autē flere lachrimis. gemere eſt pectore cū pre anguſtia in ſonā prorūpit: ergo & bruta ſub poudere gemūt: & inanimata. Vir. Gemuit ſub pondere cimba. Plorare eſt voce flebili dolōſtendere. hinc implorare cū dolende auxiliūſ petimūſ. Planſgere eſt cum pre dolore pectus (a) putue percutimūſ. Eiulare eſt alta voce flere q̄ eſt maxime mulierū

Quinta ode in pyrrhā

q Vis multa gracilis te puer in roſa
Perfuſus liquidis vrget odoribus.

d Grato pyrrha ſub antro.

c Cui flauam reliſgas comam
g Simplex munditijs heu quotiens fidem

b Mutatoſq; deoſ flebit & aſpera

i Nigris equora ventis

l Emirabitur inſolens

q Qui nunc te fruitur crudelūſ aurea

m Qui ſemper vacuam ſemper amabilem

n Sperat: neſciūſ aure

o Fallaciſ miſeri quibūſ

p Intentata niteſ. me tabula ſacer

r Votiua parieſ indicat hūmida

s Suspendiſſe potenti

t Veſtimēta maris deo

Vociferare non modo dolorē: ſed etiam indignationem voce effrenata demonſtrare. Lamētari eſt voce querula: & mīti oratione calamitatem teſtari.

i ASPERA equora. Pulchra allegoria: quia vt maria ex tranquillis efficiuntur aſpera. ſ. noxia. propter ſeuitem ventorum: & eſt trāſlatio a tactu cui aſpera nocent. ſic animuſ meretriciſ cuiuſ auaritiā tanq̄ caribdiſ naufragiū eſt amantibus exaſperat cū mutatur neq; ampliuſ amat. Poſuit autē equora pro meretriciſ mutabilis ingenio & ventos ppter crebram mutabilitatē hic Vir. Variū & mutabile ſemp̄ ſoemina. Meretrix blandē attrahit: attractūq; crudeliter nudat: in cōſtātie maris ſimiliſ. idēq; iure de muliere dicat qd vir. de mari. Mene huic cōfidere mōſtro: & coeli tocienſ deceptuſ fraude ſereni

k INSOLENS inſonſuetuſ: et in expertuſ amorem meretricum.

l VACVAM: ſibi vacante ſine dolo aliſ contemptiſ ſuo amorē

m AMABLEM (deſeruiētē i. que ita te amat vt amari digna ſi

n SACER parieſ votiua tabula. Pulchra metaphora. offēdit enī olim ſe implicitū meretriciſ amorē. nunc vero denudatū liberatūſ eſſe peractiſ votis. vt naufragi ſaciunt qui reduceſ pictaſ naufragiū tabulaſ templiſ affigunt: & hūmida veſtimēta.

Argumentum odes Sexte

a Grippam alloquitur laudans eum a rebus gestis, cuius rebus gestis negat lyrico carmine satisfacere posse. Ideoque a vario ea scribi debere. Dicit enim quod homerico carmine ab vario scribitur fortis et hostium victor. Scribit etiam quicquid nauibus aut equis gesserit eo duci miles. Ipse vero tenuis hoc est lyricus minime tentabit talia dicere. Nec eis filia quam achilles egerit, aut vlixis errores. Nec seuam pelopis domum vitiosa fatali peccata impietate. seuitiamque & odium Atrei & Thyeste fratrum. Orestis inter patricide furrorem. Nam grandia sunt & tragico digna boatu quae varius vititur. Inquit postea dum pudor et musa imbellis & debilis lyre potens ingenij culpa vetat. Augusti Caesaris laudes et ipsius Agrippe minuere. Quis digne scripsit Martem adamantina tunica tectum hoc est lorice atque pugnante. Quis ita merione magnanimi pugna siue currule eius certamen ad troyam: aut quis dyomedem superis parere auxilio palladis. Concludit itaque conuiuia potius & virginum plura se cantaturum vel si quid amabimur ipsi. Hoc dicit.



Sexta ode ad agrippam

o. agrippa p. n. p. cetero robustus romanorum

f Cribaris vario fortis & hostium

homerici stili. homerus auspicio enim ex mente fuit

Victor meonij carminis alite.

bello nauali bello caepetri

a SCRIBERIS. q. d. m. andabit eternitati nome tuu: cu talis poeta tuas egregias gestas res sribat.

b VARIO. Varus & Tuca, vt scribit Eusebius Virgilii & horaci contubernales: & poetę illustres.

c FORTIS & vic. ho. No supfluu est cu forte appellasset: addere & victor hostiu. Non eni satis est fortitudo ad victoria de hostibus reportandam: nisi adsint & multe alie virtutes militares. ergo ille quoq; affuere: cum sit victor hostium

d AGRIPPA. Marc' agrippa Caesaris Augusti gener: Na eius nata iulia habuit a quibus cesar ipse fortis nepotes tres. Caiu et Luciu: & Agrippa. Neptes duas Iulia & Agrippinam. Augustus offensus interuenibus desiderauit no nu qua Marci Agrippe patientia: & moecenatis taciturnitatem.

e DICERE. describere laudare: Sic in. i. epistolaru. prima. dicemi hi summa dicenda camene. In caus autē dicere is dicitur qui defensur dir. Agere potius qui accusat. Hinc addicere consecrare. Vir. Iunoni in ferne dicitur sacer. i. addictus. Itē dicitur nare. Cl. de officiis. Et is q morti addictus esset: paucos dies comendandoru suoru causa postulasset.

f PELIDE. qualis fuit Achilles narrat poeta noster infra in Ar

themas

Quam rem cumq; ferox nauibus aut eqs

buiator tua prudentia & consilio comiserit

Miles te duci gesserit

horatus o p. n.

Nos agrippa neq; hoc dicere nec graue

achillis iram i. inexorabilis

Pelide stomachum cedere nescij

i. duplicatos a cursu reliquoru grecoru p. n. ducto cu illi dicit annos crassant ipse viginti

Nec cursus duplices per mare vlixei

crud. lem. ppter atreum & thyesta fratres inter se crudelissimos

Nec seuam pelopis domum

q; reuues sumus ingenio

Conamur tenues grandia: dum pudor

nescientis res bellicas describere.

Imbellisq; lyre musa potens vetat

l. augusti o agrippa

Laudes egregij cesaris: & tuas

l. met

Culpa deterere ingenij

q. b. nullus nisi egregius poeta lorica dura

Quis martem tectum tunica adamantina

scribere potest i. in pugnis apud troyam

Digne scripserit: aut puluere troico

te. Scriptor hoc notatum si forte repone Achillem. Iupiger iracundus inexorabilis, & c.

g STOMACHVM. indignatio hic stomachari indignari significat.

h VLIXEI. pro vlixis est enim datiuus grecus que latini pro geniuo vsurpant. Sed modo per syneresim vt illud. Reliquias danau atq; immitis Achilli.

i. NEC seuam pelopis do. Note historie sunt de Tantaligenere ex qua pelops ortus deinde Atreus et Thyestes: deinde Orestes de quoru sceleribus tragedias compositas scribit mus: quaru stilius non nisi sublimitate fertur. cui se negat hic poeta suff

k DVM pudor. Sensus. (ficere quia pudor qui puenit ex conscientia nostre inbecillitatis: & musa nra potens imbellis lyre vetat me deterere tuas et cesaris laudes non nra voluntate: cu pa ingenij qd m h tenues.

l. Deterere est aliquid de re diminueri vnde deterior non peioris min' bon' m QVIS Martem. Sententia est: quod non audiet laudes Augusti & Agrippe describere quia id non minus esset quam Martem aut Diomedem aut siles deos vel heroas describi ADAMANTINA. in bere. fragabili ab adamantis duritia, adamas lapis dicitur. q. indomitus.

B

Liber Primus

MEMNONA. Laomedō
tis frater fuit Tytonus hic ad ori
entalem plagam profectus mul
tos populos subegit. et ppter ei
excellentiā aurorē in coniugem
sumpsisse dicit. huius filius Mē
non in auxiliū venisse priamo
ab homero traditur. Hinc Virg.
Et nigri Memnonis arma. tan
dem ab Achille interfectus est.
p TyTIDEN. Diomedem ty
dei filium qui auctore homero
decream & hectorē palladis au
xilio vicit. Et venerem cum aeneā
filium protegeret vulneravit. Qua
propter ipsa apud Virgi. Credo

quis ex ethiopia fuit

auxilio

huius deae

Nigrum mentionē: aut ope palladis

tytonis dya .i. equalis

Tytiden superis parem:

tuus describere rapacissimos amores

Nos conuiuia nos prelia virginum

sectis in iuuenes vnguibus acrium

describimus .i. amore amamus

Cantamus vacui: siue qd vrimur

consuetudine ut solent amant: esse

Non preter solitum leues

Argumentū odes Septime.

a D numatium Plancum scribit laudans pponensq; tiburis amenitatē: cunctis locis amenis: aitq;
postea poeta qd vti notus saepe nubila pellit: neq; imbres parturit semper sic sapiēs ipse finire debet tris
titiā viteq; labores conuiujs & molli mero: siue in castris erit siue in densa seu tyburis vmbra. Theu
cri inde exemplum affert: qui licet patriam patremq; fugeret: genio tamen vacabat: tristes amicos hor
tans vt vino pellerent curas. Hoc dicit.



a LAVdabāt alii. Rhodō hec
insula multis est nobilitata. Et
dicit eā clarā quod soli sit exposi
ta. Strabo l. xiiii. docet quod rho
diorū vrbis portibus & viis &
mœnibus & cetera fabrica tm
alias excellit: nullā ei equalē ne
dū prestanciorē pferre valeam
b MYTHIlenē oppidū in les
bo insula: vt docet Mela. Inde ve
ro vt aūt onūdi fuere Alce^o &
Sapho lyrici vates ac pittacus
vnus ex septem sapientibus.
c EPHESVM. vrbis nobilissi
ma in asia ab amazonib^o cōdi
ta. Erat ibi dianetēplū pulcherri
d BIMARISVE cor. qā mū
Ionio et ageo mari abluē Olim
aūt ephira postea cornithus ap
e VELbacho. ordo (pellata est
est: vel thebas insignes bacho: v
delphos insignes appolline.
f THEBAS. vrbis in boeria a
cadiuo cōdita. cui^o menia aphiō
tyra saxa aliciens edificauit.
g DELPHOS. Isti in pama
fo monte erāt clari oraculo Ap^o

Septia ode ad plancū.

carmibus poete

I Audabūt alij clarā rhodō: aut mitilenē

vrbem sic

illius ciuitatis

Aut ephesum: bimarise corynthi

Menia: v^o bacho thebas v^o appollie delphos

claras.

Insignes: aut thessala tempe

aliq; poete qd ad hoc conantur

a studium

Sūt qbus vnū op^o est intacte palladis vrbē.

laudare

Carmine perpetuo celebrare: &

ex quo cūq; vrbem ceteramque .i. ad fronte victoris coronandā.

Vndiq; decerptam fronti pponere oliuam

.i. multis

huius deae

Plurimus in Iunonis honorem

pollinis in quo phytia phebi su
rore percita responsa dabat. Ex
tollit gentilitas huius loci religio
nē miris miraculis. Dicūt enim
volētes gallos delphos inuadere
atrocissima tempestate & vehe
mentissimis niuib^o phibitos:

h THESAL A tempe. Tēpe
loca amena a celi tēpera mento
dicta. Sunt autē proprie loca in
thessalia quinq; milliū passuum
longitudine. & ferme sex latitu
dine vltra vsū hominis attol
lentibus se dextra leuaq; leniter
conuexis iugis: intus sua luce v
ridante allabitur peneus: qui iter
ollam et olympū nemorosa cō
ualle defluit vt Pl. li. iiii. edocuit

i TEMPE grecū nomē est. &
a lais in tō actō & vto vsurpā
k FRONTI pre. Celebrāt igiē
oliuā. i. ludos i qb^o oliua corona
l PLVRIMVS. Sensus (erat.
sicut athenas i Minerue honorē
ita Argos & mycenae laudat
in honorem Iunonis.

m ARGOS indeclinabile est in singulari sed in plurali dicim⁹ argi argorum nomē est vni⁹ vrbis in alia non longe ab athenis.

n MyCENE. prima cū y greco & sequēs cū exili & e. absq; dy pto go scribit vrbs fuit in Achaia hoc est in argolica achie regiūcula Fuitq; Agamēnonis patria & regnū. dicēte Vir. Eruct ille argof ago mēnoniasq; mycenās. ponit a potis nō nūq; in singulari. vt Virg. v. enci. Argolicoue mari deprehēsus & vrbe mycenē vbi dixit Seruius declinari mycene mycenēs. vel lati na declinatione mycena mycenā.

o PACIENS lacedemō qm la/ cedemonii feuerissimis ligurgi legibus instituti patiēssimi aduersus oēs difficultates fuerūt omis sexus ois etas bello inseruiebat. Nā egre/ diētibus ad pugnā viris. senes mulierēq; menia tutabant. Illud autē precipuū quod eandē vestē in hyme & estate omnes ferebant.

p LARISSA vrbs in thessalia vñ & larissus achilles. ergo & ppter achillis nomē & propter fertilitatē a multis laudatur.

q Cāpus planities. oēs eni terrā ita diuidim⁹ vt dicim⁹ eā aut campū: aut vallē: aut collē: aut mōtē. Campū dicūt planū & i lōgū portectū spatiū. Hinc cāpestria loca dicim⁹ Vallis est id interuallū quod inter duos mōtes relinqt Cōualis vero a trib⁹ locis claudit. Collis minor minusq; altusq; mons. Mōtes ardua & excelsa loca dicimus.

q ALBVNEA. nympa que in albunea colebat: Est in mōtety burtino fōs albunea sic dētā scdm

r PSECEPS anio. p de (Acronē uexa cadēs nō sine sumo strepitu. Et dicit Anio anienis: & nō anio/ nis fluuius hūc tyberonē hodie ap pellat. fluit iter sabinos et romanof i TyBVRTI. & hoc tyburtiū: et hoc tybur silua iuxta ciuitatē eius/ t LVCVS. et pprie dixit (dē hois nā lucus nemus est deo sacratum. Volūt lucū esse dictū p cōtrariū a lucendo qm cū nulle illic arbores ppter religionē cederent opacus & sine luce erat. vel a lucēdo ppter crebra lumia que in sacris nocturno tempore lucebant.

v POMARIA. loca arborib⁹ pomiferis sata: que latini etiā viridaria appellāt. pomeria aut erāt interualla iuxta menia vacua relicta & auguriis cōsecrata in qbus augures augura captarēt: que ullo edificio occupari nefas erat Dicta autē pomeria. q. post menia.

x ALBVS vt obscuro: Hāc odē quidem aliam putant esse. sed eadē est. Nam & hic planicum alloquit in cuius honore & superiori parte

vrbs ciuitas abundat equis

Aptū dicit equis argos: dītesq; mycenās

laberū p. n. r. ponitur p. q. libet greco.

Me nec tam patiens lacedemon

vrbs thessalie .i. nimia delectatione fert.

Nec tam larysse pculsit campus opime

Quam domus albunear resonantis

irrigua.

Et preceps anio ac tyburti lucus & vda

discurrentibus v irriguis

Mollibus pomaria riuis

clar⁹ p. de tergendō remouet .i. sacre

Albus vt obscuro detergit nubila celo:

nomē ventī pducat

Sape notus: neq; parturit imbres

impetuosos sedare.

Perpetuos. sic tu sapiēs finire mememto

merorem.

Tristitiam. vitæq; labores

tulci p. n. vno splendida milioris

Molli plance mero. seu te fulgētia signis

hūc occupatū copiosa. sis domi

Castra tenēt. seu densa tenebit

p. n. vacuo p. n. dūstris

Tyburis vmbra tui. theucer salamina pas

quauis sp. madida vino f. salamonē

Cum fugeret: tū vda lyeo (tremq;.

caput dicitur ex histōria .i. ligasse

Tēpora populea fertur vinxisse corona

vt sedat allocurus.

Sic tristes affatus amicos

verba theuceri magis benignola.

Quo nos cū feret melior fortuna parēte.

.i. q. nec me meq; salutē deserit

Ibimus o socij comitesq;

loquitur de seipso

.i. auspiciū

Nil desperandū theucro duce: & auspici

nō fallax sed vendicua f. a me rogatus

Certus enim pmisit appollo (ce teucro

.i. duplicē terra .i. peregrina

Ambiguā tellure noua salamina futurā

matēra p. p. f.

O fortes peioraq; passi

h. fugate mēsticiam.

Maxū sape viri: nūc vino pellite curas

mognū terū nauigabimus mare

Cras ingens iterabimus æquor.

tybur laudauit. Plancus enim ty burti fuit oriūdu. Ordo autē est O plance. sapiens memento finire tri stitiā molli mero. sicut sepe notus detergit nubila celo. Neq; semper parturit imbres.

y TEVCER salamina pa. vt res sic spicua reddat: Telamon hic fi liis suis Teucro & Aiaci ad troia nū bellū p. f. i. c. t. i. b. u. s. legē posuit: vt alter sine altero nō rediret. aiace itaq; sepimēte qd ppter dolū vlixis iudicio amorū victus sit. cū ipse corpus Achillis liberasset: Teucer memor impeni paterni patrē et pa triā fugiens respōso Appollinis cū sociis alibi cōdidit. ciuitatē eamq; a patre salamina denominauit.

z LYEEO. lyeus bachi nomen. Qui. lib. iii. methamor. Tura que dāt bachūq; vocāt bromiūq; lyeū

a POPVLEA corona. populeā posuit coronā ppter animi fortitudinē. hec enim arbor in tutela herculis est. Vir. in buco. Populus albidē gratissima vitis iacho: imitā batur ergo herculē qui ad inferos pergens eadē fronde se coronauit.

b QVO nos cumq;. Themasis que sit quotiens dicitio composita dissoluit: & in medio alia dicitio interponit. Vir. Hactroiana tenus fuerit fortuna secuta. i. hacten⁹ troiana. Inieci autē desperantib⁹ comitibus optimā spem: cum pollice fortunā meliorē parente: qui illos a patria exduferat: & se ducē. q. d. eū ducē cui neq; animus in periculis auertendis: neq; fides in cōsulen⁹. c. SOCII. Socius par. (do deenē est. Comes vero minor. Socius qui nobis aliquo pacto. ad aliquid gerendū coniungit. Amicus vero est mihi vsu vite similis pio ac fideli amore coniungitur.

d AVSPICE. vt nō modo tanq; dux in quā re prudentiam hūmanam duntaxat prestare possit sed etiam auspex. i. qui auspiciis ceterisq; vaticiniis futura diuinitus. e. CERTVS appollo (p. p. exerit q. d. ab eo hec futura de vrbe cōdē da cognoui. cuius oraculā certaninq; fallant. Cur ergo nōn profequantur eū ducē in quō & hūmana prudentia: & diuina prescientia sit ab eo deo accepta: q. nūq; fallat.

f. PROMISIT. Nā pprie pmittimus rogati & pollicemur non ro g. AMBIGUā Sa (gati. sed spōte. lamina. Nā vna in cypro: altera in thracia regione. Vel quod vna pulsus est alterā cōdidit. Et ista secunda expositio magis amica ē littere. Salamina. hec salamis salaminis & accusitiuo. salamina

h. NVNC vino pel. Plin⁹ etiā li. xiiii. scribit nimio potu gigni fere rerū omniū obliuionē mōtēmq; memorie esse.

Argumentum Octave odes

A D Ilydiā meretricē scribitur hęc oda. Sibaritis enim eius amore. officia omnia que prius obire solebat reliquit: latens apud eā. ut Achilles olim inter filias Licomedis latuisse fert. matre iubente. Ne videlicet virtutis habitus eū in troiā duceret. De quo late Stacius in achilleidē



a PERDERE. Vere dicitur: Nam pditus dicitur q̄ ita alicui pturbatio: ni aut vitio subiaceret: vt inde eximere nō possit. Ergo pdite amare dicitur qui totus in amore occupatus est. Vir pdita nec sepe meminit de ce
b APRICUM. Oñdit (dere nocti aut quāta vis sit in amore: cū adoleſcētes oīa studia quibus illa eras summo opere delectatur amorī in seruiētes obliuiscantur.
c ODERIT. Mira res ita amāntes immutari: vt que summo opere cōcupiuerit: nunc ea odia habēt
d CVR neq; mi Iuuenū exercitia narrat. Nam vt Vegetius scribit Iuniores in equis lignis exercitabantur. vt non solum a dextris: sed etiam sinistris partibus: insilire & desilire discerent.
e GALLICA ora. Bñ de equis gallicis facit mentionem Nam iustinus li. vltimo scribit: quod tantū in gallicia ac lusitania et tam pernices visuntur equi vt non immerito vento ipso concepti videantur.
f LVPATIS frenis. Lupata enī frena sūt habētia duritiē lupini dēstis: quib; frenis vtebant galli. Vir. Et duris parere lupatis.
g TEMPERET. Tēperare vero est rem suo ordine & mēsurā ad ministrare Cice. in tuscu. Rem vero publica nostri maiores certe melioribus tēperauerūt. & institutis et le
h CVR oliuū Oleo natu (gibus ra tepefacere corpus & cōtra algores munire Virgil. Exerēt patrias oleo labēte palestras. Ordo autē est Cur nō exercet palestrā quā tractātes oleo vngēbantur. magis vitat oleum q̄ sanguinem viperinum.

Octava ode i Ilydian

I ^{p. n. meretricis} Ilydia dic per omnes
 Te deos oro: ^{ego horat' p. n. iunentis} sybarim ^{amore.} cur pperas amādo
^{b. soli copulitū voluptuosum} Perdere: cur apricum
^{labors a q̄ puluis excieat} Oderit campū. paties pulueris atq; solis
^{p. militaris} Cur neq; militaris
^{gallia corū equorū} Inter equales equitet: gallica nec lup atq;
^{f. i. regat} Temperet ora frenis
^{sibaris turbidū .i. mare h. oleum} Cur timet flauū tyberī tāgere, cur oliuū
^{veneno} Sanguine viperino
^{i. amorum exc. itatōe.} Cautius vitat: nec tā liuida gestat armis
^{l.} Brachia: saepe disco
^{i. vltra .i. meram excellens .i. iaculo} Sape trans finē iaculo nobilis expedito,
^{f. s. v. m. sicut} Quid latet: vt marinæ
^{sup. ac. statūte ante p. n. de n.} Filiū dicūt thetidis sub lacrimosa troie
 Funera ne virilis
^{vista morte suā troianos traheret. i. ipm achille} Cultus in cādē & lycias pripet cateruas

i NECLIUI q̄a nō exercet in armis in qb; ppter ictus brachia. i. uescūt
k Disc. gen. ludi ē. & icertae ro bore brachiorū cōtēdētē emittebat
l SEPE trans finē ia. quia cū siue discū siue ia. ulū in ludo. cōtorque at. vtrumq; eo robore iaculatur vt trans finē .i. signū positū ita trāsmittat: vt totum extra finem sit.
m VT marie fili' thetidis. Achilles quē peleus pater filius & nepos Iouis ex theude dea marina genuit Hec filiū Achille ad stigīā paludē detulit: totūq; preter plātas demersit. sicq; reddidit in vulnerabilē deo inde chironi iustissimo centauro nutriendū dedit: quo musicā medīcinamq; edoctus est. postremo timens ne ad bellū troianū traherēt in scyrā insulā trāstulit: lycomedisq; regi cōmēdauit. hic illū in veste mliebri occubabat: quo tpe dei dāmiā regū filiā agnouit ex eaq; filiū habuit pyrriū & q̄a adoleſcēs ad troiā miles vīt neoptolome'. i. no uis miles est noiatus: tādē industria vlixis cognit': ad bellū ductus est: Ibiq; cū multos iteremisset. tādē in tēplo tymbrei appollinis (a paride in insidiis collocato pedes sagittis: n SVB la. sub actō) vlnerat' iterit seruiēs an̄ significat. Vir. in. g. Sub lucē exportat calathis. i. an̄ lucē. Itē circa. Vir. Postesq; sub ipsos nitūē gradib;. Itē p. Vir. Et sub noctē cura recurſat. ad locū aut iūgiē ablit. Vir. arma sub aduersa posuit radē antia quercu. Aliqñ significat in. Vir. Mōtes sub acrio: q̄ nūc misen' ab illo dicitur. In cōpositione modo localis est vt subduco. Modominuit vt subridet.

Argumentum odes nonæ

Heliarum puerum ad voluptatem leticioremque vitam hortatur. Dicit. n. cum maxima vigeat frigora: lignis foco repositis dissoluenda sibi. Merumque optimum exhibendo: craftina curet minime: item nec dulces spernat amores: aut choreas dum iuueni sibi canicies abest. Hoc dicit per totam odam.



Nonæ ode ad Theliarchum

a STET. Stare significat consistere Vir. Stare loco nescit. Item horrere Vir. Et puluere cælum stare videt & stant lumina flammæ. Itē infixū imobile. Vir. Stat sua cuique dies. Itē si de feruare. Cice. Stare conuētis. Itē positū esse Vir. Stāt manibusque arē Itē placere. Vir. Stat cōferre manus Itē pedibus insistere non sedere. Itē pugnare. Virg. Armatosque vident stantes in limine primo.
 b SORACTE. Mons apulie in quo appollo colebat ut sume deū sancti custos soractis appollo.
 c LABORANTES. s. niuium pondere. & dat sensum rei que sensu caret.
 d GELVQVE acuto. Acutū dixit quoniam gelu ipsum acutū sit aqua paulatim stillante. vel acutū ait: quoniam suo innato frigore cum tangitur pungere videtur atque vrere.
 e FOCO. Focus locus est ubi ignis accendit que sedes olim Iaribus dicata erat. Historici nonnulli que ut aras pro templis ita focos pro priuatis domibus posuere.
 f LARGE reponens. Duo precipit ut facit abundanter reponens ut faciat sepius. Reponere enim iterum ponere. nam reiteratione significat ut hic reponere etiam recondere. Vir. Hiemi que reponit. Item respondere vel rescribere. Iuue. Semper ego auditor tantum nunquam ne reponam.
 g DEPROME. Auri proprie depromere est cum rem ex se creiori loco educimus ut parata nobis & ad manus sit. Vnde dicimus res est in

o theliarche consistat ppter niues & cooper
 a tum niuibus
 v Ides ut alta stet niue candidum
 mons apulie niuium.
 b Soracte nec iam sustineant onus
 pōdens magnitudine .i. frigore
 c Sylue laborantes: geluque
 q: glariē condensantur
 Flumina constiterint acuto
 .i. induc calore que frigore condensata erant focum.
 d Dissolue frigus ligna super foco
 copiose re missis solito
 e Large reponens. atque benignus
 propina que uer anno: u inueneratū fabinis poculis
 f Deprome quadrimum sabina
 p. n. eius ad que lectur .i. vas uinariū
 vinum
 g O Theliarche merum dyota
 .i. omnes alias curas
 h Permitte diuis cetera: qui simul
 quiescere in mari estuant.
 i Strauere ventos equore feruido
 inter se. ventos arbores sic dicit
 m Deprelantes: nec cupressi
 f ventis n
 n Nec veteres agitantur orni
 hoc ad animi pertinet et tranquillitatem
 o Quid sit futurum cras fuge querere: &

promptu. q. manifesta.
 h QVADRIMUM merum. Laus uel ni a vetustate. sic enā diuini bimū & trimū duorum & triū annorum Sic supra .i. odā laudat sibi uinū a vetustate. Est que nec veteris pocula i DIOTA. potadi massidi & c: vasculū habens duas ansas.
 k PERMITTE. vult dicere tu thelis arche noli esse anxius de futuris.
 l QVI. q. d. si nec orni & cupressi stratis ventis non agitantur. quid erit de crassis & robustis.
 m CYPRESSI. cyparissus puer fuit que siluanam amauit. uerū cum cerua quā puer in deliciis habebat in scius iterum misisset: & eo meto re puer extinxit esset: siluanam illū in arbore sui nois conuertit. Eamque pro solatio manu gerebat. Hic Virg. Et teneram a radice ferens siluane cupressū. Est enim nomen cyparissus & pro syncopē cypressus. Deinde conuersione y gre celittere in u cypressus.
 n ORNI. Arbores sunt albo cortice graciles & alte.
 o QUID Philosophorum grauis sima inia. Credit enim illi non optere homines futura querere Nam cum dii homines amēt fatidū est uelle eos nobis cōsulere. nā et posse & scire nemo ambigit. Cū igit uelint homines cōsulere. dedissent utique nobis futurorum cognitionē si uiderent: profuturā: at non dederunt. Non igitur prodesse putandum est. Recte ergo noster poeta uetat hanc inquisitionem.

Liber Primus

P QVEM fors. Ordo est quem cumq; dierum fors dabit lucro sapone. per quod dicit vnu quemq; diem vite nostre nos de lucro computare debere. eo quod mors quot tidie possit accidere. Et commetatur themasis in verbo quemq;.

q MOROSI. vt porphirio placet dicunt multorum moru inter se contrarioru. Moratus autem bonis moribus ibutus. plautus. Dummodo morata veniat: dotata est satis.

r LEVESQVE sub noctem. sur sur. Simile. Catulli verbosa gaudet venus loquela.

f NVNC & latentis. Ordo est: et nunc repetatur gratus risus proditor puellae latentis ab angulo. cu enim risus auditur puellam latere

vel boni vel mali
a fortuna
q: mors semp
iminet

Quem fors dierum cumq; dabit lucro

Appone: nec dulces amores

Sperne puer: neq; tu choreas

Donec virenti canicies abest

Morosa: tunc & campus & arcae

Levesq; sub noctem susurri

Composita repetantur hora

Nunc & latentis proditor intimo

Gratus puellae risus ab angulo

Pignusq; direptum lacertis

Aut digito male pertinaci.

ostendit. quod quidem ad voluptatem. & iussum fieri solet. Virgil. in buco. Malo me galatea petis la sciua puella. Et fugit ad salices & se cupit ante videri.

t PIGNVSQVE direptam lacertis. Hic locus per antiphrasim intellectus a quibusdam fuit. Degebemus enim intelligere pignus direptum a puella lacertis amatoris & anulum digito eiusdem. Sic namq; amatores coguntur repetenda gratia quod reliquerant visere ablatum. puellas reuizere. Nam idcirco ille id fecerant.

v AVT digito male perti. Nam fingunt amatores se retinere quod optant sibi adimi a puellis et illud est. quo iustiores habeant redeundi causas.

Argumentum odes decime

m Mercurium laudat a genere ab eloquentia ab officio ab inuentis ab astu a potentia. H. dicit Nec post tergandum est candidissime lector. Mercurium repertorem rerum plurimarum quibus vite hominum consuleretur fuisse. Hunc enim primum & verba in ordinem redegit & multis in didisse rebus nomina sui: fuisse quoq; litterarum inuentorem aiunt. instituisse quo honore quibus sacris colerentur dii: in primis obseruator astrorum cursus fuit. & vocum armonias instituit: adinuenit palestram & appollinis lyram de testudine meditatus est. Docuit in primis medicinam: pondera ac mensuras & mercature questum inuenisse affirmant. grecos docuit verborum interpretatorem Vn & ipse hermes. i. interpres appellatur. Caduceatoria: inducias ac foedera quibus rebus in bello utimur: inuenisse dicitur. Et vt inuiolabiles essent caduciatore qui aliquid mandatorum ferrent. Quod idcirco obseruabant quoniam Mercurius medius utriq; hosti putabatur. Hec ex Dyodoro Siculo. li. i. & vi.



Mercurii laudes De x

a MERCURI. hic vocadi casus media correpta pferi. e ni trocheo deinde spodeus sequit. De hmoi aut vocatiuis latinis meminit Gelius li.ii. c.xxiiii. Meminit ite priscianus li.vi. Preterea nota quicq Mercurios fuisse vt attestatur Cice. in li.de natura deoru. Tertiu tamē ex Ioue & Maia athlantis filia ppter ea dicit in textu nepos athlantis. verum poetę hec oia sepe admiscunt tanquam vnus sit.

b FACVNDĒ. Mercuriu lau dat ab arte. vt idē ad iuliu florent. seu diuica iura iudere paras seu amabile carmen prima feret hedere vtrius premia.

c VOCE formasti. Cice. in li. de natu. de. Eloquendi vis que preclara. queq; diuina. que primu efficit vt que ignoramus dicere. & que scimus alias docere possumus. de inde hac cohartamur. hac presuademus. hac consulamur afflictos hac ducimus perterritos a timore. hac gestientes comprimimus. hac cupiditates iracundiasq; restrin gimus. hec nos iuris legu vrbium societate deuinxit. hec a vita immani & fera segregauit.

d CATVS. Ingenio acri predit & acutus pprie (teste varrone) no sapiens Catus inquit Seruius li. i. an. ingeniosum denotare.

e MORE palestre. exercitatione eloquentie. siue quia ab ipsa dicitur inuentu exercitiu huius certamiis

f PALESTRE. Palestra dicitur locus luctationis & dicit a palin qd est luctavel motus. quia ibi frequenter se moueant. vel dicitur a pale dea pastoru in cuius honorem primo fuit celebrata. vel a palude qua vngabant luctaturi anteq haberet oleum. Oui. Aut se a nos retinent aut vncta dona palestre.

g NVNCIVM. Sic Vir. de eode Nunc & interpret diuū Ioue misus ab ipso. Testor vtrumq; caput celeres mandata per auras detulit.

h CALLIDVS. Astutus. Na vt ait Cice. Callidus is est tuncq; manus opere sit animus vsu calluit. Inde callere is dicitur qui sua astutiavelocissime intelligit. Ioue. Ostrea callebat primo dephedere morsu.

i IOCOSO furto. Quia no aurtia ducit ad furta prestigiis facienda sed vt risum iocumq; concitaret. Non ergo vitium inest. sed lepos & sales.

k FVRTVM. dicit qd clanculu

^{p.n.} ^{q: orationis inuentos} ^{p.n.}
m **Ercuri facunde nepos athlantis**

^{.i. i. opostos mores} ^{nug edito: n} ^{z nore: u}
Qui feros cultus hominu recentum

^{sapient oide} ^{acutus} ^{ad rom reuocast. d}
Voce formasti catus, & decorae

^{consuetudine}
More palestre

^{mercurium} ^{describam}
Tecanam magni Iouis & deorum.

^{interpretem} ^{epitheton lyre} ^{inuentorem}
Nuncium: curuq; lyre parentem

^{ingeniosum} ⁱ
Callidum quicquid placuit iocoso

^{mercuriu} ^{restituisse}
Te boues olim nisi reddidisses

^{furatus} ^{qui puenit formam} ^{sumpteras}
Per dolum amotas puerum minaci

^{minatur} ^{viduatus} ^{.i. pnuatus}
Voce dum terret viduus pharetra

^{in super} ⁱⁿ ^{grecos} ^{mercurio} ^{q. in defunctu seuitre}
Risit Appollo:

^{q: opulenti simu regni tenuit} ^{p.n. regto..}
Quin & atridas ducete superbos

^{nocturnas vigilias} ^{inimica}
Illo diues priamus relicto

^{mercuri} ^{locus}
Thessalosq; ignes & iniqua troiae

^{.i. elisq} ^{caduceo} ^{vanā} ^{.i. in rarraro}
Castra fefellit.

^{sedibus} ^{virs}
Tu pius letis animas reponis

^{sedibus} ^{virs}
Sedibus virgac; leuem coerces

^{acceptus} ^{inferis}
Aurea turbam: superis deorum

Gratus & imis.

furtipit a fumo. i. nigro: quia res in tenebris patrat. Et qm seruoru maxime est furari. fures appellantur. Vir. in buco. Quid facient dñi au dent cu talia fures vbi Seruius Seruum esse dicit homine tuu litterarum. Quin & adulteria: quia clanculu patran furta dicit. Vir. Vulgani martisq; dolos et dulcia furta I TE boues. Sensus est. Boues olim nisi reddidisses amotas p dolum: te pceru appollo du minaci voce terret pharetra viduus risit. Fabula aut est Mercuriu aliquado phoebo vaccas esse furtiu: & cui dam seni nomine bacho qui solus furtu viderat vnam ex vaccis si rem silet daturu promississe. Sed mox pueni forma assumpta: sen vaccam taurumq; si furtu indicasset pollicitus est. Bathus aut alium iatus maius munus minori ante posuit. vaccasq; indicauit. Atraxus Mercurius illum vertit in lapidem. Appollo autem multa minatus nisi redderet sagittas in Mercurium concicere parauit. At ille suis prestigiis inuisibilis factus. atq; insuper sagittas omnes e pharetra appolimi sumptuit. Sensit vaccu pharetran. appollo. & iram ppter iocolum furtum in risum conuertit. Quappter in gratia reuersi Mercurius phoebo cythera. phoebus mercurio caduceum dono dedit: m QVIN & atrid. Ordo est qui & diues priamus relicto illo te duce fefellit superbos atridas. n THESSALOSQVE ignes Per hos custodes intelligit qui ante Achillis clausum temponu erat achille conante. du Mercurio duce aperta ianua est ingressus primus Homerus. n. li. illiados vltimo inducit achille inter alia hec priamo dixisse. Te quoq; nescio quis deus hic comitetur euntem. Quandoquidem iuuenile etiam si robur inellet. Nec qsq; auderet. nec se comitteret hosti. ingrediens furti referator cardem nostras decepto custodes fores. o TV pius. Ordo est. Tu gratus superis & imis. deorum aurea virga pius animas letis sedibus reponis. & leuem turbam coerces. p VIRGAQVE aurea. Virg li. iii. de Mercurio inquit cum virga caput hac animas ille euocat orco pallentes. alias sub tristia tartara mittit. Dat somnos adimitq; & lumina morte resignat. Illa fretus agit ventos & turbida tranat Nubila. B iij

Liber Primus

Argumentum odes .XI

Leucothoen admonet vltimū vite finē scire nō q̄rat. cōsulebat enim illa mathematicos. Hortatur postea p̄ntis diei leticiā carpere / postero namq; credendum minime. Hoc.d.



Undecima ode ad leucothoen.

a TV ne quesieris. Ordo est O leucothoe tu ne quesieris quē finē viuendi vel mihi vel tibi dū dederint: q̄a nefas est scire. i. nō p̄mittunt hoc diuina iura.
 b BABILONICOS. q̄a maximi astrologi apud babilonios hi fuerūt q̄s chaldeos appellāt
 c NVMEROS. Ideo dixit: q̄a sine numeris arithmetice nō cōfecit astrologia. vñ Iuuenalis. nō ibit p̄ter nūeris reuocata trasylli
 d VT me. Sensus est. Ideo nō debes scire futura. vt meli⁹ pati possis futura mala q̄ tibi eueniunt. Nā semp̄ in merore esses si scires imminētia mala.
 e SEV plu. p̄ synodoche pars ei anni p̄ toto anno ponit. et est sensus licet cognoueris q̄ res cōmoueat mare: necesse est vt bibēdo refeces curam.
 f DEBILITAT. Nā fluctib⁹ illis i littore ipse aq̄ debilitant. cū aut̄ q̄scit mare. aque suū robur obūment vel debilitat infringit.
 g PVNICIBVS pro spongiosis & aridis scopulis nā mare tempestuosum in scopulis eliditur.

^{noli inuestigare}
 t V ne q̄sieris: scire nefas quē mihi quē tibi
^{scire} ^{p. n. mulieris ad quā scribit o} ^{scilicet. nam deus solus futura. nosce.}
 Finem dī dederint leucothoe: nec babilonios
^{scilicet} ^{a. calculaciones ipas astrologorū} ^{b. futurum de malis} ^{f. possis}
 Tentaris numeros: vt meli⁹ q̄quid erit pati.
^{a. annos partē proposit} ^{a. vltimū an num vite}
 Seu p̄les hyemes: seu tribuit iupiter vltimas
^{f. vltima hyems} ^{cōtra positio} ^{cōmouet} ^{f. scopulis}
 Que nūc oppositis debilitat punicib⁹ mare
^{erhruskū} ^{f.} ^{cōsumes} ^{p̄pter breue spacū}
 Tyrrhenū: sapiēs vīna liq̄s & spacio breui
^{ne te diu victurū} ^{refecabis}
 Spē longā refeces: dū loq̄mur fugerit inuida
^{q. d. ita vitas vt tibi nullū futurū tempus p̄miseris} ^{f. dicit}
 Etas carpe diē quā minimū credula postero.

h TYRRHEVM mare. a tyrrhenis dicitur. Est aut̄ historia huiusmodi. Quodā tēpore tāta sterilitate agrorū oppressa est meonia. vt tandē deficientibus necesse fariis coactus sit rex ita populū instituerit nō nisi altero ex duobus cibū caperent: altero inediā variis ludis fallerent quo tēpore tesserarū ludū & alcarū & pipe herodotus inuentū vult atq; in hac calamitate ad decē & octo annos durarūt. Postremo non cessante sterilitate coactus est rex dimidiā partē populū: cū tyrrhenus filio ad nouas sibi sedes parādas emittere: hū ergo mare ingresus in eam partē Italie appulerūt q̄ hodie tuscia noīa: ibiq; pulsus vmbri sibi sedes posuere. & ab eorū duce & regione & mare illis p̄p̄quū tyrrhenū appellauere
 i LIQVES. Neutralem habet significationē liqueo ergo liquef p̄ liquefacies. liques paulatim p̄ cōsumes ergo liques. q. destilles: dat sensum rei insensate. Nam videtur inuidere nobis.

Argumentum odes .XII

i Nsinuatōne primo vti q̄ ad Caesaris Augusti laudes deueniat. Itaq; dio musam alloquit dices Quē virū aut heroa quē deū celebrare incipiet aut lyra / aut tybia. Cuiusq; nomē recinet echo: aut in helicone: aut sup̄ pyndo: aut in æmo: vbi quidē orpheo canēte sylue & arbores seq̄bantur eum: flumina & ventī celeres sistebant. Dumq; dubitare videt: quid pri⁹ laudet Iouem celebrare incipit: inde pallada: liberum: dyaonā: phœbū: herculem: castorē et pollucē. Inde heroas Romulū: Pompiliū: Tarquinū: Cathonē / Regulū / Scauros / Paulū / Emiliū / Fabritiū / Curiū / Camillū / Marcellū / Iuliū syd⁹ Tandē Augusti caesaris laudes p̄ponit oibus. nā secundū a Ioue vult esse in terris. h. d.



Duodecima ode de laudibus pluriū et augusti maxie

a QVEM virū. Sūmū artificū
poete. Nā dubitat quid primū vel
potissimū dicat: an virū mortalem
aut heroē qui vt deo inferior est: sic
hoīe superior aut postremo deū: &
iā tacite innuit non hoibus aut he
roib⁹ sed diis esse cōparandū Au
gustū: vt aut māius pond⁹ afferat
laudib⁹ suis interrogat musā vt ex
eius snia nō ex ppria electioe que
dicit dicere videatur.

b VIRVM. Bū virū. Nā homo
denotat speciem vt sit aīa: capax rōis
Vir aut in ipsa hūana spē excellen
tiā oñdit Therstet aut apud home
rū ita homo est: vt nō sit vir. Achil
les aut & homo sit & vir: nō ergo
hoies: sed viri digni sunt laude Or
do est. Clio quē virum aut heroa
quē sumis celebrare tybia vel acū
lyra i. graue sonanti.

c HEROA. Crediderūt antiqui
virorū excellentiū anias post mor
tē aerē habitare: & aerio corpe in
dui: & hoibus auxiliari eosq; he
roas appellari i. ab are. Alii dicūt he
roas eos esse: qui ex deo mortaliq;
muliere: vel cōtra nati sunt vt her
cules Achilles Aeneas. Diuus aut
aurelius in li. x. de ciuitate dei affert
herois nomen a Iunone que hera
grece dicit tractū esse: qa aer Iuno
ni deū vbi volūt cū demonibus he
roas habitare quo nomie appellat
aīas que alicuius meriti sūt. Et idē
li. vii. inq; inter lunę gyrū: & nym
borū & ventorū cacumina aereaf
esse animas: sed eas animo nō ocu
lis videri. Et vocari heroas: & la
res & genios.

d IOCO SA imago. i. Echo que
voces nostras imitari videur. Et
enim Echo vox aeris vel sonus in
silua vel cauernis resonans.

^a ^b ^c
de virtute tam demotus altissima
q Vem virū aut heroa lyra v^a acū
laudire vel describere p. n. muse
Tibia sumis celebrare dīo:
viri vel dei terrū cance
Quem deum: cuius recinet iocosa
f. echo
Nomen imago
vmbra p̄sentib⁹ f regionibus
Aut in vmbrosis heliconis oris
g frigidus h
Aut super pīndo gelidoue in amo
ex monte p̄ inuā & deūa
optima voce p̄ditū
Vnde vocalem temere insecute
i. p. n. h
Orphea filue
i. suauissimo canē nam filius caliope celere tardantem
Arte materna rapidos morantem
curius
Fluuium lapsus: celereq; ventos
p blande sensum audendi h̄eres sonantibus
Blandum & auritas fidibus canoris
i. raris arboris
Ducere quercus
m cōsuetis veterib⁹ p̄ totū lyricorū
Quid prius dicam solitis parentum
conditorē om̄ rerū intelligit.
Laudibus: qui res hominum ac deorū.

e IMAGO. q. imitago v^a scri
bit porphiro.
f HELICONS: Helicon mōs
in boeā a musis frequentatus.
g PINDVS mons thesalie Ap
pollini musiq; sacer.
h AEMVS. Mōs altissimus ex
cuius vertice Euxinum & Adria
ticum mare oriri opinio fuit.
i ORPHEA. Orpheus Appol
linis filius ex musa Calliope hic te
ste Diodoro siculo li. histo. v. do
grina melodię ac poesi excessit
omnes quorū extat memoria: &
suauitate cantus p̄ ceteris clarus
fuit. Idem citharam ab Appolline
patre accipisse dicit a poetis. Cuius
modulatu ac dulcedine nō solum
homines sed lapides et siluas in
merum se morare cogebat. dicente
Oui. i. iii. de arte Saxa ferascq; lyra
mouit rhodo peius orpheus. Far
tareosq; lacus trigeminūq; canē
& Virgilius in damera: orphea
n medio posuit siluasq; sequentes
i
k SILVA. est spissum nemus &
breue & dicitur a silen quod est va
stas vel silentiū. quia silua est vbi
loca vasta sunt & deserto & silen
tio plena. Est p̄terea silua aut glā
diera cuius arbores non cedūt
sed ad escam. quadrupedibus ser
uantur. Aut cedua q; in ea arbo
res cum ad iustam proceritatē cre
uerint ceduntur vt vel p̄dificatiōi
bus vel aliis v̄sibus materiam pre
beant.

l FIDIBVS. Fides vt inq; Fest⁹
gen⁹ cithera dicta. qd tū iter se cor
de ei⁹ q; tū iter hoies fides cōcordet
m QUID prius: Sensus est: quid
nam prius ego dicā solitis lau
dibus parentum.

Liber Primus

n HORIS a quibus velut tēpera
tur annus per ver. estatē, autumnū
& hyemem.

o SECVNDVM: nā nullus po
test esse inter finitū & infinitū. Ergo
nihil est ipsi infinito secūdu. Nā
secundus est in ordine.

p PROXIMOS illi. p̄ximā Iouis
honorū mīneruā dicit. hoc est virtu
tē & sapientiā deo vicinam.

q PALLAS. virtus & sapien
tia dicit: eadē & mīnerua est: putat
q̄ aerē nominatum palladē: ac Io
uis filiam dicit: et virginē fuisse q̄m
nō corrūpā: et sublimiorē locū te
neat: quā p̄pter ex vertice Iouis dici
tur nata id Diodorus. li. i. asserit.

r PRELIIS audax. Nīmīa enī vi
ni potatio litē generat & audaciā.

f LIBER. apud latinos pater di
citur. Et bachus ideo liber appella
tur: quia hoīl us libertatē videt in
ferre. Nā poti serui etiā ebrietate du
rante arbitrantur se fregisse vincū
seruitutis vel q̄a vinū curas soluit:
ei mentem ab illis liberat.

t ET seuis & c. dediana loquē
que vnationi p̄est. Cice. de na.
deo. licet plures Dianās referat illa
tamen nominatissima est: & cui
oīa attribunt que Iouis filia ex la
tona eodē partu cū appoline nata
dicit: hęc obvi ginitatis amorē ho
minū serū conforiū aufugisse: evt
a se libidinis p̄ritiū abdicaret: ve
nando incolebat silvas ac montiū

v NEC te metuende phœ (saltus
be phœbus sapientiē deus a p̄ctis
appellat: medicinēq̄ artis & her
barū virū ab Quidio asserit Ar
cu et sagittis appollonis simulacra
decorari vt per sagittas intelligat
vis emissā radiorū. Manu tñ dexte
ra gratias nymphas gestare arcū
vero cum sagittis sinistra quod ad
noxā sit pigrior ad salutē dextera
manus promptior largiatur

x DICAM & alciden: hercules
vt ostendit Diodorus li. v. Antea
alceus vocabat Nā Iupiter amās
Alchimēā vxorē an phitronis.
dicit noctē cōgeminasse: quo satis
spacii esset ad tantū virū gignendū
vbi cōcepit herculē. Sed Iuno oīs
filios Iouis odio habens (p̄ter Mer
curiū) duos serpentes immisit her
culi in cunas quos ipse interemit:
succedēte ipe duodecim labores ex

y PVEROSQVE le/ecutus est.
de. Castor & pollux intelligit: fuit
aut castor equorū domitor: pollux
vero pugil Virgil. Domitus pollu

Qui mare ac terras: varijsq; mundū

disponit regit. n
rpi bus
Temperat horis.

i a q̄ deo q. d.
Vnde nil maius generatur ipso

nulla. n. similitudo sibi
est creature creatori

Nec viget quicq; simile aut secundum.

p Proximos illi tamen occupavit

p. n. c.
Pallas honores

f Prelit audax neq; te silbo

boche diana
f Liber: & seuis inimica virgo

fens s; silbo incarnabit

Beluis: nec te metuende certa
p. n.
Phœbe sagitta

laudabo hercules filios
f Dicam & alciden: puerosq; lede

castore spolluce arce pugill
Hunc equis illum superare pugnis

insigne geminorū florim benigna
Nobilem: quorum simul alba nautis
resplendit

Stella refulsit
l. liquefat. mōrbo resolutus nig. & glorio
Defluit saxis agitated humor

resinū flore fugantur
Concidunt venti. fugiuntq; nubes;

emissō in fluctū creta ipse castor & pollux mari
Et minax (quod sic dij voluere) ponto

illū virū deos
Vnda recumbit.

nume nobile
Romulum post hos prius. an quietum

p̄nta honores
Pompili regnum memorē an superbos

Tarquini fasces dubito. an catonis
mortem.
Nobile latum

cis habens. & c.
z STELLA refulsit. alias met
stat sidera fulgent.

a DEFLUIT saxis. Laus stelle
a tempore. nā veno tempore nasci
tur. quo & niues resoluunt. Virg.
Vere nouo gelidus canis cū mon
tibus humor liquit & c.

b ROMVLVM post hos. Or
do ē. Dubito an prius memorē post
hos Romulū: an quietū reguum
pompili: an superbos fasces. Targ
ni: an nobile locū catonis hos aut
romanos duces & nobiles pretere
undo cōmemorat. vt Augustum
cunctis preferat. Nā Romulus vt
bis rome cōditor est vir bellicis re
bus grauis ac strenuus: & ad cōsti
tuendū ciuitatis statū prudentiss
mus fuisse perhibetur. vrbis autē
fundamenta iecit duode viginti na
tus annos nono kalendas Maii re
gnauit annos. xxxvij.

c AN quietum pompili. Numa
pompilius curibus sabinis habi
tabat vir cōsultissimus diuini atq;
humani iuris. Ita a romanis patri
bus accitus rex creatus est: summa
q; oim pace regnauit annos. xlii.
auctor est liuius.

d AN superbos Tarqui. L. Tar
quinius priscus romanorū rex qui
tus de sabinis triumphauit omne
nomē latinum domuit Regnauit
annos. xxxviii.

e FASCES. i. regnū: ponit enī in
signia regni pro regno. fasces insi
gnia ethruscorū erant vt singuli lu
comones hī enī erant xii in ethuria
reges ante se duodecim lictores pre
mitterent cū virgarum fasciculis:
in quibus singulis: singule erant in
cluse secures: vt cū esset de reo sup
plicium sumendū: lictor illū nuda
tum ad palum redigaret & virgis
cēso caput securi ferret.

f AN cathonis nobi. le. Valerius
etiam li. iiii. de fortitudine hanc ca
thonis mortem laudat. Ci. Item li.
i. offi. secutus stoicorum dogma
laudat mortem cathonis vtum
peripatheticorum sententia vitu
perandus est. Catho timidusq;
potius appellandus quam fortis.
Diuus quoq; Augustinus hanc
ipsam mortem vituperat Aristoti
les. iiii. Ethicorum sic ait mortem
aut sibi consciscere obfugiendam
paupertatem. aut amorem aut mo
lestum aliquid: nō fortis est homi
nis sed potius timidi. Est enī mol
litudinis laboriosa fugere.

GVLVM. M. Regulus atq; uilius: uir excellens in re militari: uirtute moribusq; constantissimus & si de inaudita: Qui consul contra carthaginenses a quo vrbes fere ducendo te in deditione redacte sunt. que carthaginensium odio ad eum defece runt: tandem a xanthippo lacedemonio eorum duce victus captusq; est.

h. SCAVROS. Scauri patritii fuerunt quorum M. emilius scaurus eloquente consultus ex ea gloria peperit de quo late Pl. de uiris illust. Salustius etiam in ius. sic ait. Sed ex omnibus maxime emilius Scaurus homo nobilis impius ger factiosus audax potestate honoris diuitiarum. Ceterum callide uicia sua occultari meminit etiam de hoc viro Valerius li. iiii. de fiducia sui.

i. PAVLVM. Emiliu dicit qui victus ab hanibale apud cannas Apulie vicum uicio college uarionis maluit perire qm ex eo fugere.

k. FABRICIVS licinius. honoribus & auctoritate omnium ueterum poribus suis maior censu par uincit: a famulibus quos uincit in clientela habebat decem cras & quinque pondo argenti totidemq; seruos sibi missos in famulum remisit continentie sue beneficio sine pecunia prediis: sine usu familie abunde comitatus: quia locupletem illum faciebat non multa possidere sed modica desiderare hec Valerius li. iiii. de continentia.

l. HUNC & incōptis. Ordo est hunc & curium incomptis capillis & Camillum vtilem bello tulit seua paupertas & auitus fundus cum apto iare.

m. CVRIVM. M. Curium famulites aduersus quos bellum gerebat auro corrumpere tentarunt: quibus egregie respondit romanos non cupere aurum. sed imperare possidentibus aurum fuerunt aut Curius & Fabritius pauperissimi.

n. CAMILLVM. M. Camillus quo nemo excellentior iustitia & militari disciplina illis seculis fuit. saliscos capenates & reios superauit: tandem ab ingrata patria in exilium missus. Sed Roma absens gallos auro spoliavit: atq; in fugam vertit ex qua victoria pater patrie Item Romulus & alter vrbes conditor est appellatus.

^{p. n.} ^{.i. vite.}
Regulum & scauros: animeq; magne
cor. improbe emiliu vincente hanibale.

Prodigum paulum superante pœno,
celeberrimo nonabo. carmine.

Gratus insigni referam camena

ralem romanu
Fabritiumque

.f. fabriciu ino: natis
Hunc & in comptis curium capillis
aduxit illu romanu

Vtilem bello tulit & Camillum
magna a mortibus suis sibi relicto.

Seua paupertas & auitus apto
romo ager.

Cum iare fundus
occulte procedenti.

Crescit & occulto (velut arbor) quo
laus splendet comparatio pulchra

Fama marcelli: micat inter omnes
iulij cesaris stellam. micat. coparet. stellas

Iulium sydus: velut inter ignes

Luna minores
o iupiter q: creauit q: prudentia sua cuncta administrat

Gentis humane pater atq; custos
nam ex saturno fuit iupiter.

Orte saturno tibi cura magni

augusti. p fara .i. sic secundus a m

Cesaris fati data: tu secundo

Cesare regnes

o. FVNDVS. Ager dicitur quia sit rei familiaris fundamentum: nam pecuniarum ratio labilis est. fundum autem neutri generis in a pars est.

p. CRESCIT & occulto. Sententia est qd fama M. Marcelli crescit id non aduertentibus hominibus quemadmodum arbor progressu temporis crescit & incrementum quod non aduertitur singulis oris aut diebus cognoscitur elapso me se vel anno.

q. FAMA. a fando. differunt aut fama & rumor sedum Quintilianum Nam fama consensum ciuitatis & velut publicum testimonium vocat. Rumor est sermo sine certo auctore dispersus cui malignitas initium dedit: incrementum credulitas. Virg. Audieras & fama fuit q. d. non Rumor.

r. MARCELLI. M. Marcellus galloium ducem apud padum ingenti exercitu stipatum cum Paulis equitibus inuasit: quem protinus obrutatum cum armis exiit. eaq; Ioui seretrio dicauit id scribit Vale. li. iiii. de fortitudine.

s. MICAT. Splendet. Vir. Ardentes clypeos atq; ora micantia cerno. Et quia splendor tremulus est & crebro salit aliquando salire est Virgil. Emicat curialis & crebro moueri. Virg. Et linguis micat ore trifurcis significat & digitis sortis Hinc Cicero: eum virum bonum appellat qui cum possit in tenebris micare.

t. IVLVM sidus. Iulius cesar in deorum numerum relatus est non ore modo decernentium. sed & persuasione vulgi: nam cum Augustus primo ei ludos edebat. Stella crinita per vii continuos dies fulsit ex oriente circa. xi. horam. Creditum est animum esse cesaris in celum receptum: & hac causa simulacro eius in vertice addebatur stella.

v. GENTIS humane Apostrophe ad Iouem et Augustum post Iouem inuocandum censet.

v. TV secundo cesar. q. d. ita regnes ut post te Cesar secundus sit simile qd est Virgili distichon. Nocte pluit tota redeunt spectacula manes Diuisum imperium cum Ioue cesar habet.

Liber Primus

x ILLE seu parthos. Sensus est siue augustus domuerit parthos seu seras & indos Ioue minor equus orbem terrarum regit.

y PARHOS. Parthorum imperium orientis erat ut Iustinus late xl. li. ostendit Augusto cesari parthi & armeniam vendicanti facile cesserunt: & signa militaria que M. Crasso & M. Antonio ademerat reposcenti reddiderunt obsidesque insuper obtulerunt Auctor est Trajanus quillus De quo etiam dictum est. supra i ver. Neu sinas medos & c. in. ii. odes.

z LACIO imminentes: quomodo parthi latio, hoc est ipsi italiam imminerent videto Apianum in libro parthico ibi enim hec clarissime scribuntur.

a IVSTO triumpho. Iustum namque cepit ut signa militaria M. Crasso adempta recipierentur utque Trajanus quillus scribit Augustus nulli genti sine iustis et necessariis causis bellum intulit.

augustus .italie infestos
 Ille seu parthos latio imminentes,

sub subiugatos
 Egerit iusto domitos triumpho

suppositos regionem
 Siue subiectos orientis oris

tales populos.
 Seras & indos
 .i. perie terras .i. iustus
 .i. ioue inferior
 Teminor latum reget equus orbem

honoris nimis iustus celum
 Tu graui curru quaties olympum

polluto
 Tu parum castis inimica mittes

Fulmina lucis;

b SERES. populi sunt in ethiopia apud quos altissime sunt arbores: in quibus vermes lanam tenuissimam emittunt quam ab ipsis sericum appellamus.

c INDOS. India & maxima est & ad orientem exposita ut Strabo li. xv. ostendit: Fauoniam vero spiritum saluberrima est: bis in anno estatem habet: bis legit fruges ut Solinus asserit.

d TE minor latum ordo est. Ille equus Augustus tanquam optimus princeps te minor. q. d. qui tibi vni cedat: ceteris autem sit superior. Nec tamen reddit eum superbum tam excelsus gradus: sed sit omnibus equus reget latum orbem.

e TV graui cur. Ordo tu quaties olympum graui curru: tu mittes inimica fulmina parum castis lucis.

f PARVUM castis. secundum pontificum documenta & haruspicum: qui dicunt nunquam fieri fulmina nisi in lucis pollutis.

Argumentum odes. XIII.

a Dilydiam amicam poeta scribit: ubi dolet ritalem thelephum sibi ab illa preponi. Dicit enim dilydia Thelephi collum aut brachia laudat / eius iecur ira feruere: sed nec mentem nec colorem habere. Lachrimari etiam cogit & zelotypia vri. Appellat (in fine) foelices quorum amor non malis criminibus: sed morte sola dissoluitur. H. D. vsque ad finem.



Tertiadecima Ode ad Ilydian

a DVM tu Lydia. Conat in hac ode inducere riualem in odiu ami ce sue & se ex zelotopia vehemen ter illam amare ostendit.

b CEVICEM collum. Iuue. pre benda est gladio pulchra hec et ca dida ceruix. proprie ceruix ob occi pitio incipit. & tendit ad spinam. Et est tanquam canalis per medul las cerebri descendit. Dicta ceruix q. cerebri via. Est enim ex ossibus orbicularum vertebratis quo com moditatem capite preb. et quocumq; se flectendi. vnde dure ceruicis hoies qui obstinati inflexibilesq; sunt.

c CERE A brachia. i. mollia. vñ Aristoteles Molles carne aptos mente dicimus. ostendit etiam ex hoc agilitatem que corporis non parua laus est.

d DIFFICILI bile. Epithetõ irã cundie est quia implacabilis. vnde et difficiles homines dicuntur qui duri & inexorabiles sunt. Bile bi lis enim spuma sanguinis est qua sanguis incalescit. & in iram insur git. & proprie fellis humor que ier cori adheret. et a medicis colera dñ.

e NEC col. quia pallidi reddun tur amantes. Ouidius pallet omis amans hic color aptus amanti.

f HUMOR & in genas. Secrete lachryme amoris nimietatẽ pdetes

g GENAS. Bene palpebre dii cuntur vel he partes que sunt sub oculis vel vbi primum barba ori tur. Auctor est Festus.

h LENTIS ignibus. Occulte se uientibus. Vir. li. iiii. que. & tacitũ viuut sub pectore vulnus. Item & Ceco carpitur igni.

i VROR seu tibi. Aspectu cruci/ or. quotiens aut vino per rixam. aut libidine certe amoris alterius

^{riualis m. i}
d Vm tu Lydia thelephi
^{pulchrum collu;} ^{a. flexibilia.}
Ceruicem roseam et cerea thelephi
^{con. mendas} ^{delectatio est}

Laudas brachia: ve meum
^{cfuens} ^{tura} ^{tracundia} ^{epafse} ^{deo sanguinis}

Feruens difficili bile tu met iecur
^{qn sic laudat thelephi heratio sicuran} ^{a. ratio} ^e

Tunc nec mens mihi: nec color
^{q: careo} ^{lacrimas intelligit} ^f

Certa sede manent: humor & ingenas
^{dam menses} ^{denonstrans}

Furtim labitur arguens
^{a. incertus} ^{to certis} ^h ^{exrenuer} ^{amontibus}

Quam penitus lentis macerer ignibus
^{zelotopia} ^{lydie.}

Vror seu tibi candidos
^{immense} ^{vino}

Turparunt humeros in modice mero
^{amoris causa.}

Rixe: siue pter furens
^{turumã longã} ^{pdentibus} ^{maculans}

Impressit memorem dente labris notã
^{a. si mihi obtemperes}

Non si me satis audias
^{sperabis} ^{a. in amore} ^{a. in humaniter}

Speras perpetuum dulcia barbare
^{sz morfu} ^{ora tua} ^{oca amoris}

Ledentem oscula: que venus
^{in cubitu} ^{grẽ dulcedinis suauitate} ^p ^{pfudie}

Quinta parte sui nectaris imbuit
^{sunt} ^{q. d. o terq; quaterq;.} ^{q. a. beati}

Fœlices ter & amplius
^{illata} ^{vinculũ amoris} ^r

Quos irrupta tenet copula: nec malis
^{separatus} ^{a. libibus q; qbus qrimonte sunt}

Diuisus querimonij
^{vlama} ^{dis} ^{quo: u amantũ} ^{more}

Suprema citius soluet amor die;

in corpore tuo signa conspexero. Ordo est vior seu tibi in modice rixe turbarunt candidos humeros mero. seu puer furens impressit me memorem notam labris dente.

k TURPARVNT hume. quia ipse ex ebrietate excedis modũ ver beret humeros & reddat liuidos.

l NOTAM. qua res notat. nam impressit memorem notam per q amoris recordatio seu uaretur. Est autem nota que tam in animo q; in corpore nota velut & macula. quamuis ex ea vitium ostendatur tamen aliquando ad laudem refer tur. Ouidius. Ille Numantia traxit ab vñe notam.

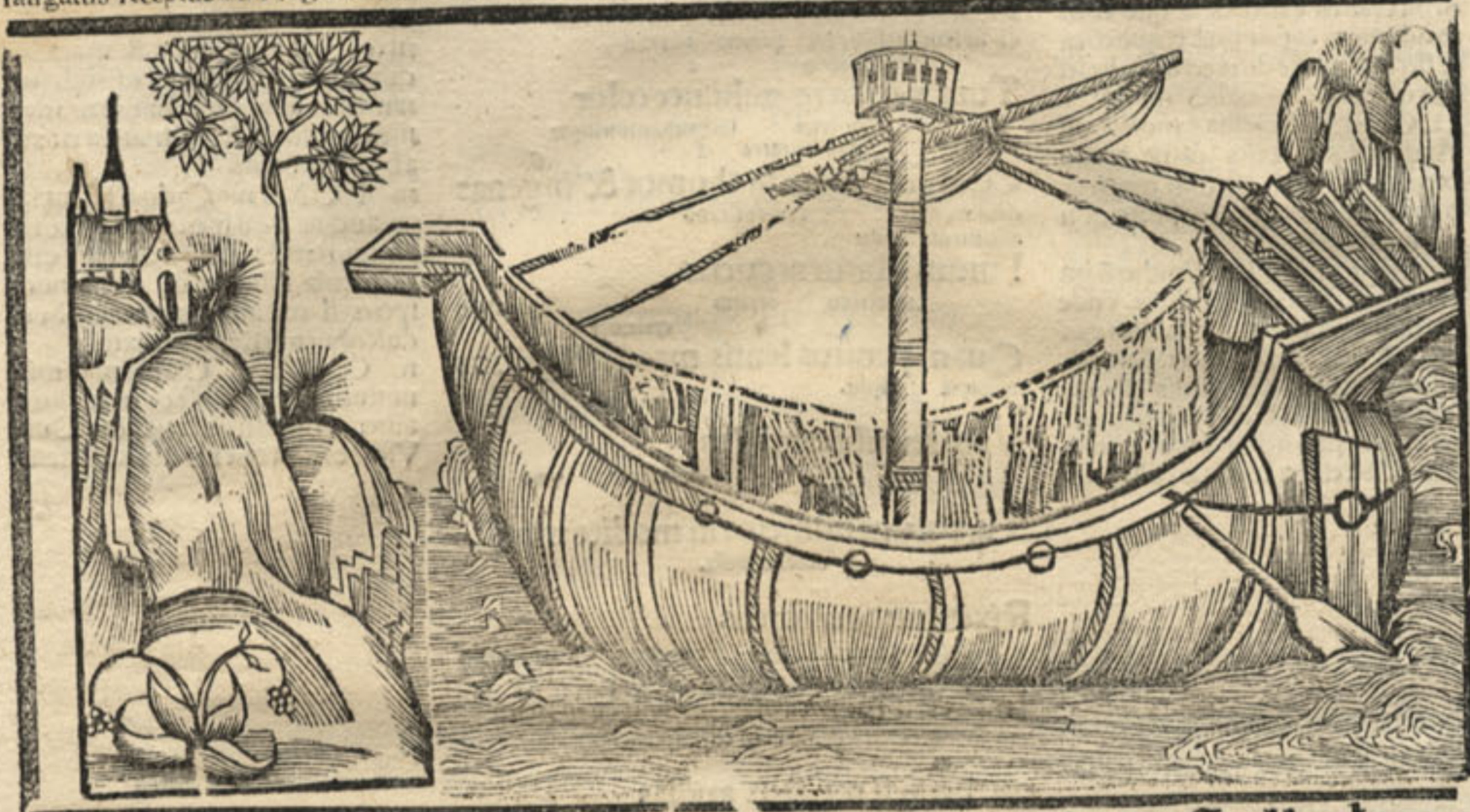
m NON si me. Ordo est si mesa tis audias non speres perpetuum amatorem barbare ledentem dul cia oscula. Aliter ordo est hic non speres si me audias amonibus dulcedinem esse perpetuam.

n OSCULA. Osculum dimi nutium ab eo q; est os in muliere autem angustũ os laudatur. Oui. Videt oscula que nõ est vidisse satis

o QUINTA parte. Sunt enim quinque lineę amoris Visus & allo quium. tactus post oscula factum p NECTARIS. Nectar vt inquit Festus proprie est deorum po tio. quã admodũ ambrosia cibus. q FELICES ter &. Sensus satis fœlices existimo eos quorum inter seamor ita consentit vt non ante diem vltimum vite resoluatur. r COPVLA proprie cuiuslibet rei duplex numerus vnde dicitur copula matrimonii. Est etiam cop ula funiculus: quo venatori cas nes retinent. Oui. li. vi. Tristi. Vtrq; canẽ pauide nactũ vestigia cerue. Latratẽ frustra copula diuisa tenet.

Argumentum odes. XIII

Auim alloquitur hortans illū ne iterū estuosum mare ingrediat: sed portū fortiter occupet. Cū eius latus remigio careat
 n Malus & antennæ ventis cōculsi fuerint. funesq; desine, nec vela integra manē. Nec dii sint quos iterū naufraga iuocet.
 Et quūuis nobilissima sit & picta, nō ppter ea timidus nauta sibi cōsider. aut tēpestatē euadere poterit. Itaq; cauendum
 putat. ne ventis ludus fiat. & inter cyclades scopulosq; freta incidat. Re vera tū secundū porphirionē videtur vt ad M. Bru
 tū loquat: qui apud philippos macedonię urbē contra Augustū & M. Antoniū pugnans sinistrū cornu. cui preerat Cassius
 amiserat direpsit etiam castris propter quod Cassius sibi ipsi mortē cōscierat. Ipse tū Brutus videbatur rursus instruere se ad
 pugnam. itaq; merito poeta per allegoriā meture p eo se testat. qui & sub ipso militauerat. Inde tamen ex prelio philippico
 fatigatus receptus ab Augusto veniam meruit auxilio meccanatis. h. d.



De XIII allegoriā. i. in uersione. Ad Brutū alloquitur

a ONAVIS. Ordo est. o nauis
 noui fluctus referēt te in mare o se
 xtenou fluctus. i. mot⁹ animi tui
 referēt te ex portu in mare. i. ex pa
 ce in bellū. deinde veluti cernat illū
 iā mare ingressum bellū cepisse: ex
 clamat. o quid agis. q. d. non recte
 agis. Ergo occupa portū. i. preue
 ni vt aī portū capias quā sit qui re
 pugnet aut phibeat. idē enī pprie
 occupare est Virgi. Occupat meas
 aditū custodes sepulto. Methapho
 rā aut sumpsit a nauī ex cui⁹ arma
 mētis & milites et diuersas voluit
 administrationes intelligi.
 b NONNE vides. Sēsus ē nōne
 vides qd latera nauis careāt reigib⁹
 significat illū exutū esse exercitū viri
 busq; paternis. Et qd malus feriat
 vento denotat validū ostiū impetū
 c REMIGIO. i. remigib⁹ a remo
 enī dicūt remiges q nauigia remis
 impellunt. Remigiū autē & multitu
 dinē remigū et actionē i remigādo
 d LATVS nudū. Hoc ait ppter
 mortuū cassiū. qui vt scribit Apia
 nus erat antiquior bruto atq; exp
 tior. & austerus a natura. qua pro
 pter ex mādato ei parebant milites
 Brut⁹ vero facilis erat et clemēs et
 ga oēs itq; nō ita facile obsecabant.
 f ANTENE sic dētē qd aī malū sint
 xtransuerso posite Sed et vrbs ita

prelium & cladē
 n Auis referent in mare te noui
 bello:ū auitū impetus tu brace retine ac posside.
 Fluctus. o qd agis: fortiter occupa
 paciē q̄liter carētia
 Portū: nōne vides vt nudū remigio lat⁹
 seu lesu p̄ p̄to hic. alia p̄ vento
 Et malus celeri faucibus aphrico
 vexille ex angustis emittit sonū hoc est pecunia & impensis
 f Antennæq; gemant: ac sine funibus
 tolerare atq; z turme
 Vix durare carinē
 violentum
 Possunt imperiosius
 acre prelium agmina vexilla.
 Aequor: non tibi sunt integra lintea
 fauor diuinus
 Non dij: quos iterum pressa voces malo
 sis hec ad nobilitatē bruti referunt
 Quamuis pontica pinus

lie antene dicta qd aī amnē sit cō
 g NON dii. In hoc vult de (stituta
 os iratos itelligi. q̄a denuo de bello
 h ITERū. Nā pridie (ciuilis cogite
 cladē habuerat Brut⁹ Cassi sinistro
 cornu dissipato a M. Antonio. dii tū
 fauisse ciuili sūt qm augusti castra
 dissī pauerat. postea vero nullā pre
 buere opē nā clade affect⁹ vt ondē
 mus ab amico cedē orauit. plutar
 chus ait in vita Brutī d⁹ & muta
 re & abducere cūcta q̄ velit potēs
 Bruto fortunā hāc letā abstulit: de
 victoriā i augustū itelligēs Et cassi
 us Bruto dixerat q̄ vellem o brute
 heceēt n̄ solū armis: eqs nauibus
 sed deos suffragiū fiderem⁹ q̄ optē
 mor⁹ opes ac scissimor⁹ duces sūt
 i. PONTICA. Mirū signētū &
 tū manet in trāslatōe. Appellat igi
 hāc pinū. i. nauē p̄ intellēctionē pō
 tica. et nobilē. vt alludat ad nobilit
 tatē et glām pōpei p̄ris quā repor
 tauit ex triūpho mythridatis regis
 pōti. Cū tā potētē tā bellicosū ducē
 nō solū in re militari: sed in multis
 doctris excellētissimū regē mythri
 datē: q̄ vltra. xii. ānos aduersus po
 pulū romanū pugnauit. vt sepius
 victoriā reportauerit sūma foelici
 tate. nec minori celeritate supauerit
 et bello cui hidre capita esse viderē
 tur extremū manū imposuerit.

k RILVE. Filia nobilis. Marci enim bruti progenitor fuerat iuni? us. Brutus qui tarquinos euert? rat mater vero seruilia Catonis uti censis foror. Ipse vero bonarum artium disciplina & philosophie studiis imbutus erat. Philosophos grecos ferme omnes attigerat. nec vilius ipforu disciplin? vel expers vel ignarus fuit. Auctor est plutar chus.

l NIL pictis. Sensus est quod ni hil in bello profunt ornamenta no bilitatis. sed arma & exercitus.

m PVPIBUS. Puppis est vlti? ma pars nauis. & sublimior. pro? ra autem prima pars nauigii. Tra? stra appellant. nautarum sedilia. Virgi. Transtra per et remos.

progenit?

Silue filia nobilis

gloriosa

nobilitatem generis

na? breui nomē est? tibi ad ignominia.

Lactes & genus: & nomen inutile:

perpetuum epitheton nautarum nauibus

l Nil pictis timidis nauita pupibus

con

Fidit, tu nisi ventis

res digna ludo & contemptu caueas

Debes ludibrium caue

paulo ante cum fut tribunus ppter anxietates

f. eras

Nuper sollicitum que mihi tedium

Nunc desiderium. curaque non leuis

longe apparentea.

Interfusa nitentes

debes vitare

Vites equora cycladas.

n TV nisi. Ordo est. Tu caue nisi debes ludibrium ventis. id est nisi velis ventis esse ludus. quod fit cu huc illuc nauis trahitur a tepestate

o NVPER sollicitum. Ecce hic manifeste ostendit se poeta partiu Bruti fuisse quarum affectione se? se teneri ostendit propter istius bru ti miserationem.

p INTERFUSA nitentes. Abso lute locus est ac si diceret. vites eq? ra fusa inter nitentes cycladas.

q CyCLADAS. Insulas sic di? ctas in mari egeo. auctor est Stra bo li. x. Allegorice autem ponit il? las pro Augusti duabus qui sibi aduersi sunt qui illi bellum asperu reddu? vt crebris insulis interiectu mare magis estuet.

Argumentum odes. xv.

h Acode Bachilidem imitatur Horatius vt scribit Porphirio. Nam vt ille facit Cassandram vatis cinari futura troiani belli: q? tempore classis in gretiā parabatur. Ita hic protheu inducit ventura troianis mala pdicere. Sed videtur per Allegoriam admonere. M. Antoniū ne cleopatre amore duct? aduersetur Octauiano. Antoni? .n. repudiata octauia vxore sua & cesaris sorore adeo se Cleopatre es gypti regine addixerat vt nihil nisi illius arbitrio gereret: ac tandē bellu aduersus Augustu mouit: cō? missoq; prelio nauali sic poscente Cleopatra cum ipse terrestrib? copijs longe anteiret Augustu. Mar ritimis autē esset inferior fusus: fugatus est: Reuersusq; in egyptum ac ductus desperatione rerum sibi mortem consciuit diuina indignatione iuste ciceronianam cedem vltus.



Ode. xv. Non ostendit con troiani excidij

a PASTOR cu. Sensus est cu pa ris troian? raptā helenā p freta tra? heret nereus vctos cōpressit vt seua fata variaret malo ducis auspi? cio. pastor autē. i. paris priami et he cube fili? sed cu ex eo pgnās mater se in sōnis facē parere putaret qua

tanq; vitapam

p Astor cu traheret p freta nauibus

in ida. phrygie monae fabricatis

Ideis helenam perfidus hospitam

breui vniuersa vrbs icedio flagra? ret. placuit priamo ex haruspici cō? silio vt puer exponeret itaq; in ven tus a pastore pro suo nutritus est longo post tpe regis filius agnitus inter regios fratres receptus est. b PERFIDVS non eni hospiciū iura seruauit sed hospitis menelai illo absente vxorem rapuit.

Liber Primus

c INGRATO ocio. Venti enim scire cupiunt hinc poeta dixit illi indignantes magno cum murmure montis circum claustra fremunt. & cum ventus sit fluctus aeris remotu motu pereunt venti.

d FERA. Non solum paridi, sed troianis vniuersis.

e NEREVS autem deus marinus erat oceanii filius qui ex sorore eademque vxore sua dorie nymphas genuit.

f DVICIS. scilicet helenam. sed per Allegoriam cleopatram intelligit.

g CONIVRATA. Inter coniurare & conspirare hoc interest quod conspirare interdum bonorum est. Coniurare malorum.

h QVANTVS equis. Homi nibus simul & equis prenuat laborem futurum.

i DARDANE. Nam olim troia a dardano dardania dicta est. dardanus enim filius iouis fuit ex electra athlantis filia. & coniuge coriti regis. a quo coritus urbs nominata est inter dardanum & iasium fratres exorta contentio post mortem coriti est Interfectusque iasium dardanus. et cum parte populi in samothraciam enauigauit. atque inde in troiam peruenit ibique sedes posuit.

k IAM galeam pallas. Bene primo posuit. Mineruam irascentem adultero. utpote deam castitatis aut certe quia iudicio superata est corrupto paride mueris.

l AEGIDA autem scutum iouis fuit. Nam cum esset in fati opus illi esse scuto ex pelle amanthe leg caput cooperitum si gigantes superare vellet.

m NEQVICQVAM veneris. Ordo est. Tu ferox presidio veneris. nequicquam pecces cesariem & nequaquam imbelli cithera diuides carmina grata foeminis. nequicquam thalamo vitalis graues hastas. et spicula gnosii calami. et strepitum & aiacem celerem sequi. heu puluere collines crines adulteros tamen ferus. Sensus autem est. quod nec pulchritudo nec canendi ars sibi in bello proderit. he namque delitiae mulieribus magis conueniunt.

^{niuiso epitheron veterum depressie}
Ingrato celeres obruit otio

^{varianaretur crudelta}
Ventos ut caneret fera

^{deus marinus fera augurio}
Nereus fata. mala ducis aui domum

^{helenam exercitu}
Quam multo repetet grecia milite

^{rumperet illius regis}
Coniurata: tuas rumpe nuptias

^{nobile}
Et regnum priami vetus.

^{bellicus labor tu paris .i. dardanie}
Eheu quantus equis quantus adest viris

^{scutum}
Sudor. quanto moues funera dardane

^{furorcm belli}
Genti. iam galeam pallas & egida

^{frustra amotis auxilio tu paris}
Currusque: & rabiem parat.

^{ut luxuriosi faciunt p capillis}
Ne quicquam veneris presidio ferox

^{que nihil bellicum fouet}
Pectes cesariem gratasque foeminis

^{frustra cubila}
Imbelli cithera carmina diuides.

^{sagittas cretensis}
Ne quicquam thalamo graues

^{armorum.}
Hastas: & calami spicula gnosii

^{ardus}
Vitabis: strepitumque & celerem sequi

^{capillos decurpatis}
Aiacem tamen heu ferus adulteros

^{vlixem insecutus quam tam diligio.}
Crines puluere collines

Non laertiaden exitium tuque

n CARMINA diuides. Hoc ideo. quia qui ad lyram canunt. alternatim modo sua voce vtuntur. modo lyre sono.

o GNOSII. In gnoso oppido insule crete. valebat autem olim creta sagittandi arte. qua propter in primis laudabantur in bello cretenses sagitta. Refert autem Plinius egyptum cretamque abundare calamis grauioris ponderis qui propterea sagittis idonei sunt.

p CELERVM Aiacem. duo fuerunt Aiaces ut ostendit Homerus li. xiii. iliad. Oilei filium celerimum omnium appellat. Et libro. ii. inquit. Quadraginta nauium dux fuit Ajax oilei filius in currendo pernix cognomine minor. qui non tantus quantus Ajax thedemonis filius erat.

q HEV ferus. Scribunt enim perempto hecctore ab achille. paridem cum arcu & sagittis valeret Achillem fraude hecubę ad despondendam polixenam in templum tymbrae Apollinis nocte & solum euocatum occidisse. Qui. tamen li. xii. scribit Apollinem hortatum fuisse paridem in ipsa pugna vniuersali ut Achillem sagittis percuteret. sicque illi perisse.

r COLLINES. concretos reddes quod et virg. de hecctore scribit. Et concretos sanguine crines. Est enim proprie linire. cum aut cera aut aliqua dissimili re quibus pia obduramus. vnde dicimus Linire vasa. aut aliquod spatium diuisumque concernimus ut cum capilli qui discreti sunt aliqua re condensantur.

s NON laertia. Singulos velut exitiales minatur duces vlixem & Nestorem pylia filium & alios qui hic narrantur. Laertiam vlixem laertis filium cui homerus in prudentia ac astucia primas partes dat. quonia in re militari prudentia vires superat. ergo hoc dat vlixem quod non dat achilli. Sic poeta noster nunc non Aiacem qui fortissimus fuit. sed Vlixem qui prudensissimus appellat exitium gentis troianę.

PILEVM nestora. a pilo vrbe
 ai denominavit. Fuit nestor filius
 nelei. & neptuni nepos. Neleus em
 a fratre pelia regno pulsus pilonvr
 hem condidit nestoremq; filium
 successorem reliquit cui longissima
 vita fuit Vir fuit fidelissimus solerti
 pectore. et consilio potes itaq; achi
 uos pugnandi artem edocebat cu
 senex esset atq; expertissimus.
SALAMINVS Teucer. de
 hoc videlacius ode.vii.
SCELENVS. dux vnus qui
 in bello troiano plurima gloriosa
 peregit & campani regis filius.
SCIENS pugne. Prisci i curri
 bus pugnabat et duos ferebat vbi
 vnus pugnabat alter equos regebat
 Ergo poeta vtriusq; rei periti ostē
 dit scelenum cum sit sciens pugne
 atq; celer auriga.

MERIONEM quoq; qui in
 ter argiuos egregium se prebuit.
 quem homerus inter nouem gre
 coru fortissimos numerat nume
 rantur. n. Agamēnon. Diomedes
 Ajax thelamonius. Ajax olius.
 Idomeneus. Meriones. Eurypilus

^{troiane} ^{a pilo vrbe} ^{actus grecus}
Gentis non pileum nestora respicis

^{non timidi} ^{ex salamina insula vel q in} ^{ex pro salamina cendite}
Vrgent impauidi te salaminus

^{p. n.} ^{peritus}
Theucer. & scelenus sciens

^{est etia insignis & omitor equorū.}
Pugne: siue opus est imperitare equis

^{moderator equorū} ³
Non auriga piger. merionem quoq;

^{coq} ^{pendenti}
Nosces. ecce furit te reperire atrox

^{diomedes fortis} ^{suo}
Tytides melior patre

^{tytidem} ^{pulchra coparatio} ^{partis}
Quem (tu ceruus vti vallis in altera

^{causa timonis}
Visu parte lupi graminis immemor)

^{alro} ^{luxuriosus}
Sublimi fugies mollis anhelitu

^{scz fugere es} ^{helene}
Non hoc pollicitus tui:

^{vitimum} ^{progabie}
Iracunda diem proferet ilio

^{matris} ^{troianoru} ^{navis} ^{pachillis}
Matronisq; phrigum classis achillei

^{decretus factis} ^{annos} ^{ex grecia veniens}
Post certas hyemes vret achaicus

^{troianus}
Ignis iliacas domos

Argumentum odes XVI

a Micam poeta alloquit dices siue igni / siue aqua / seu vti placuerit lambos destruat: q̄s olim in
 cam furore ductus ediderat / Deinde ipsius furoris & ire effectus ondit. Nouissime vero mutas
 do tristia: mitia se scripturum fatei dummodo mutato carmine iambis cōtrario. i. scriptis laudib⁹ sibi
 mica fiat. h. d. Imitatus autē Stherichorū lyricum poetam siculū qui vituperatōem helene scribens ces
 catus / postea vero responso Appollinis eiusdem laudes descripsit quare oculorum aspectum recepit.
 De quo etiam horatius in Epodo penultimo meminit ibi. f. infamis helene castor & c. C iij

Thoas Vlixes.
a **THYTIDES**. Tydei filius: qui
 ultra plurima gloriose gesta. Vene
 rem in dextra. & Martem sub vte
 ro percussit vt late li. v. Iliados has
 betur ideo dixit melior patre. & su
 pra ode.vi. Tyden superisparem.
b **QVEM** tu. Ordo est. Quem
 tu mollis sublimi anhelitu fugies.
 vt ceruus graminis immemor lus
 pū fugit. in altera parte vallis visu
c **SVBLIMI** anhelitu. Hippato
 ge figura est pro sublimi parte cor
 poris i. ore edito. vel quia ipse anhe
 litus summa peat potius q̄ ima

d **NON** hoc pollicit⁹. Pulchre
 notat amantium morem. qui ma
 xima fortissimacq; de se apud ami
 cas iactant que deinde non prestāt
 e. **IRACVNDIA**. Ordo est. Irac
 cunda classis achillei. i. ipse achilles
 proferet ilio diem vitimum. Ma
 tronisq; phrigum.
f Iliacas. Rectius quam troianas
 nam illū vrbs est. troia regio. Vir
 Ilium in italiam portans victosq;
 penates.



Liber Primus

Ode XV ad amicam palinodia id est recantatio

a O MATRE pulchra. Poeta in
tendit sibi reconciliare iterū amicā
Lyndarida in quā prius probrosū
carmen scripserat. Nihil autē quod
ad artificium pertinet pretermittit
Captat enim benivolentiā cū illā pul
cherrimam appellat quo nihil gra
tius mulieri preitari potest. denique
de carmina in quibus maledixit, p
suo arbitrio abolenda permittit.

b CRIMINOSIS iambis. ver
sus enim aptiores iniuriis sunt. &
Iambus vehementiam affert et ge
nus dicendi contortū reddit. Sicq
illo vsus est Archilochus poeta ut
Hora. alibi. Archilochū proprio
rabies armavit iambo.

c SIVE flāma. Hoc in satisfactio
ne pro delendo crimine dixit Illud
Virgilianū securus. Aut pelago da
nāū insidias suspectaq; dona pre
cipitare iubet subiectusq; vi et flā

d ADRIANO pro Adria/mis
tico & posuit spem pro genere
more suo.

e NON Dyndimene. Ordo est
non dydime non incola pythius.
non iher. eque in aditis concutit
mentem sacerdotum.

f DyNDIMENE. a monte ma
trem deum dicit. Amoris se fatē
furore peccasse & probare sic vult
iram moderatorem non recipere
in animis hominū quemadmodū
alieni furoris bachantes.

g INCOLA pythius. quia ple
rumq; sacerdos appollinis que pi
thia dicitur ipsius numinis furorē
in se concipit. ergo est incola illius
appollo. Appollo autē dicitur est
pythi⁹ a pythone serpente quem
occiderat.

h TRISTES vt ire Philosophus
li. vii. et. etiam scribit iram corpus
manifeste pmutare nonnullosq;
in iurorē ac insaniam adigere.

i NORICVS ensis. Spem pro
genere posuit. Non enim norico tā
tum enses sunt.

k NEC mare naufragū. Sic Vir.
Cauloniscq; arces & naufragum

o Matre pulchra filia pulchrior

q; crumina inf: ranc ch: mastis penam

Quē criminosis cunq; voles modū

stareus eu filia
Pones iambis. siue flāma

pela: o placet
Siue mari libet hadriano:

q; belemagna mater

Non dyndimene: non aditis quatit

lucru cū illos aduena appollo furor: s: corripit

Mentē sacerdotum incola pythius

bachus equal iter

Non liber eque: non actira

cogeminas iambus: pulsanr cymbala sacerdos cybeles

Sic geminant choribantesq;

fiat vau: 9.

Tristes vt ire: quas neq; noricus

affirmar nullavt furorē: r. r. posse h: naufragū fauens

Deterrer ensis: nec mare naufragum

rud. lra

Nec seuis ignis: nec tremendo

imperuosc venie: con tra 2 fulmine

Iupiter ipse ruens tumultu

dicitur ve d: super: 9: hoc est hemini

Fertur prometheus addere principi

l: pmo hois simulacro cūctis fere animalibus

Limo coactus particulam vndiq;

absalam ferrat
Defectam: & infani leonis

passionem ire
Vim stomacho apposuissent nostro.

horū fratū mo: m

Ire tyesten exitio graui

oppress: re egregis ve illo r: hebis 2 alq; m

Strauere: & altis vrbibus vltime

rune f: ire sc: ille vrbes alre

Stetere cause: cur perirent

a fundamentis

Funditus: imprimeretq; muris

impudens p

Hostile aratrum exercitus insolens

cōprime ab tra horatim

Compesce mentem: me q; pectoris

trihauit a

Tentauit in dulci iuuenta

tra c: concitatos

Feruor: et in celeres iambos

scyllaceum.

l FERTUR prometheus. Sensus
pnti intētionē necessarius cōceptus
est. ait autē prometheum cū limo
homines fingeret iussim ex homi
nibus animalibus particulas pro
vt erat eorū natura apponere. vnde
vim leonis stomacho apposuisse
ideo quod iracundia magis accen
datur. Timorem a lepore posuit:
a vulpe astuciam ceteraq; a rell
quis. Ordo autē. Fertur promethē
us coactus addere principi limo
par t culam defectam vndiq; &
apposuisse stomacho nostro vim
infani leonis.

m IRE tyesten. Arreus & Styen
stes fratres fuerunt Styestes vero
uxorem fratris incestauit ille filios
eius patri epula lidos apposuit:
Quod scelus & sol fugisse narraē:
Hin: Vir. Ne iam aueris quos ty
ria sol iungit ab vrbe.

n STRAVERE. Deicere. Nam
vt in secūdis rebus elatos videm⁹
hoies. sic in aduersis prostratos.

o HOSTILE aratrum. quia pri
sci aratro in condendis euertādisq;
vrbibus vtebantur.

p INSOLENS exercitus. Nam
ex victoria insolens reddiū exercit⁹

q ME Quoq;. Admonet plura
simul primo nemiretur illum iraq;
tum fuisse olim. cum ipsa nunc ira
scatur. & excusat iram que videtur
feruori adolescentie fuisse condon
anda & ostendit posse illam spe
rare ne rursus exandescat. cū fer
uor iuuentutis descenderit.

r PECTORIS feruor. descriptio
ire est cum ipsa sit accensio sangui
nis circa cor.

s DVLCI iuuenta. profecta etas
est suauissima quia in nulla etate
plenius voluptates percipiuntur

t IN celeres iambos. idem in ar
te ait Syllaba lōga breui subiecta:
vocat iambus. iambici autē ver
sus aptissimi habentur ad maledi
cendum.

v NVNC lego tristia. q. p his que tristia & amare dixerā ponere mi-
tia & iocunda.
x RECANTANTIS obpbriis

^{fratū} Misit furentem: nunc ego mitibus
^{senili cōstitutus erare} ^{iucundis}
^{ponere} Mutare quero tristia: dum mihi
^{solum vt}
^{in contrarium cantaretis}

Recantari pbra dicunt cū cōtraria
pbriis carmina fiūt in eū. cui males
dixerimus.

Fias recantantis amica
^{mihi}
Opprobrijs. animumq; reddas

Argumentum XVII. odes.

Thyndaridē puellā inuitat in villā: quā in sabinis habebat. laudatq; illā dicit faunū sepe numero licetū archadie mōtē relin-
re. petereq; amoenū lucretilē mōtē sabinę. et ibi suas oues passim pascentes reddere tutas ab estu. vētis serpētib⁹. ac lupis. In
de demū rerū copiā thyndaridis habere poterit. Nec estū timebit caniculę. cātabit & lyrica carmina subymbra: pocula opti-
mi vini fumendo. nec metuet Cytū alte ū eius amatore ne sibi manus iniicet. scindatue crinib⁹ herentē coronā aut vestē. h. d.



De xvii thyndarida puel. iuuitat in villā suā

a VELOX amenū. (dixerim⁹. Iocūditate opibusq; referta est ode vt pater ex argumēto veiox. vel tūc veiox cū ex archadia vbi lyceus est veniat in sabinos ad lucretilē mōtē. vel sp. veiox qa caprinis pedib⁹
b AMENVM. recte positū (sit. Nā amoenitatē in agris dicim⁹. Di-
cuntq; amœna secundū Seruīū lo-
ca que fructū quidē nō ferunt. sed voluptatē ex pulchritudine prebēt q. a munia. id est sine munere. vel potius amœna loca pulchra siue fructuosa sint siue infructuosa. qd sua pulchritudine ad se amandū nos allicitat.
c LVCRETILEM. Lucretilis mons est in sabinis. quod et locus iste ostendit.
d LYCEO Lyceus mons in archadia in quo lycei Iouis delubrū Auc̄t Pli. li. iiii. quem quidē Iouem lyceū aliqui pana volūt signi-
ficari de quo Vir. in buc. Pan deus archadie venit. Itē pan curēt oues ouiumq; magistros. Horatius igitur hoc loco. faunum pana ipsū intelligit.

^{delectabilem}
v Elox amenū sepe lucretilem
^{q: linc̄s lyceū ⁊ pan hoc loco intelligitur}
^{venit in lucretilē}
^{monte relicto}
Mutat lyceo faunus & igneam
^{phibet} ^{calore} ^{a meis}
^{auerte} ^c
Defendit estatem capellis
^{cōtinue} ^{pluuios inducentes}
Vsq; meis pluuiosq; ventos
^{sine pena} ^{secutum} ⁶
Impune tutum per nemus arbutos
^{capelle} ^{si querant pascentes}
Querunt latentes: & thyma deuie
^{fecerunt} ^{abusue pacylogiā}
^{hoc est hirci}
Olentis vxores mariti
^h ^{capelle} ^{serpentes}
Nec virides metuunt colubras
^{metuūt} ^{marit cōsecratos}
^{hedorū septa}
Nec martiales hedilia lupos
^{qu. uentūq;}
Vt cumq; dulci dyndari fistula

e DEFENDIT estatem. dicunt latini defendo frigus tibi. Vir. Soli stinum peco. defen. iā ve estas. Itē defendo te a frigore Virgil. hic ego dum tene. defen a fri. mythos.
f CAPELLIS. a capra est capella & capra a carpando dicitur. nulla enim ex quadrupedibus maiori detrimento carpit arbores. nā earum motu tacte ardescunt propter noxium calorem quem ille a febrī qua assidue laborant habent illis imprimunt estq; adeo venenosa res. vt oleas circa morsum lambendo arefaciant. qua propter nefas erat capram imolare minerug que oleę inuentrix fuit.
g ARBUTOS. Vir. li. iiii. g. post hinc digressus iubeo frondenti capris arbuta sufficere. & fluuios prebere recentes.
h THYMA Thymi genera duo candidū radice lignosa. in collibus nascens. quod & presetur. Alterū nigrius floriscq; nigri. Plinius. Auc̄tor lib. xi.
i OLENTIS vxores mariti. Caprarum periphraſis. quarum mariti hirci pessime olent.
k NEC virides. vehemēt. n. nocent pecori serpentes.
l VI cumq; dulci. Sensus est quā docum⁹ fistule fauni vſtice mortis saxa resonuerunt metu colubrarum & luponum capre meglibes rāntur faunus. n. eas in honorem meum tuetur.

Liber Primus

m VSTICE Cubantis. Vstica
mons in sabinis quē cubantē sua/
uiter dixit ad resupinā regionē eius
n PERSONVERE. qm̄ (attēdes
reboatio ex cōcauitate vallū nascit
o DII met. Per transitū ostē
dit deos tueri eos in quibus est pie
tas. ipios autē negligere ppter quod
scribit & Diuus hieronymus se
nūquā iuenisse piū q̄ mala morte
p̄ MVSA. q. d. religio in (perisset
musis. nā poete sacerdotes musarū
sunt. Virg. Me vero dulces an̄ oia
muse. Quarum sacra fero ingenti
perculsus amore.
q̄ BENIGNO cornu. Liberali
& abundantī. Est autē methapho/
ra quē dicūt diuitias largiri de quo
Qui. li. ix. meth. quod hercules cū
acheloo in thaurū verso pugnans
ei alterū cornu fregit. Naiades vero
illud pomis et odore floro repletū
sacrarūt copie hic cornucopie dr̄.

^{m depresso.}
Valles & ^{n paruos papillos intelligit} vstice cubantis
^{defendens} Leuia psonuere saxa

^o Dñ me tuentur: dijs pietas meā
^{p placet ex isto agro affluentis}

Et musa cordi est. hic tibi copia
^{psuet tra vt nihil desit q̄ liberali}
Manabit ad plenum benigno

^{fructuum diues} Ruris bonorum opulenta cornu
^{in isto agro cōcaua r̄ sedens celestis}

^{o r̄ndant cordē} Hic in reducta valle canicule

Vitabis estus: & fide theia
^{r̄ canabis amantico. f. vltice}

Dices laborantes in vno
^{vros vltice formosam vel p. n. mulieris / mari. p̄p̄inquā.}

Penelopen: vitreamq; circen
^{in isto agro tra temperata vt. non nocent.}

Hic innocentis pocula lesbij
^{fumes a matre}

Dices sub vmbra: nec semeleus
^{q̄ deo belli cōmiscbit q̄ bachus}

Cum marte confundet thyoneus
^{it̄as a b. pacem vel arrogantem}

Prelia: nec metues proteruum
^{sollicita eu ritualē meū scz. tibi eo inferiori viribus}

Suspecta cyrum: ne mali dispari
^{ab iniuria f. cyrus a. verbera inferas.}

Incontinentis inicit manus
^{disacerat p̄ ornatu muliebri posuit}

Et scindat herentem coronam
^{in crumine}

Crinibus: immeritamq; vestem

q̄ CANICVLE estus. canicula dicitur minor canis. qui procion dicitur. quoniam ante maiorē canem exortur. Canicule exortu inquit Pli. li. ii. accendi solis vapores quis ignorat. cuius sideris effectus amplissimi in terra sentiuntur. feruent maria exoriente eo. fluēt ant in cellis vna: mouētur stagna. Canes etiam in rabiem agitantur. f. FIDE theia. i. carmine lyrico anacreontis. Nam Anacreon lyr

cus poeta is fuit patria theius. Theos autē ionium ciuitas est in peninsula sita Auctor est Stra. li. xiiii. r̄ DICES laborantes in vno. i. vltice. Nā ab vxore penolopen desideratos annos. xx. et a Circe adamat. v POCVLA lesbij. Strabo etiā li. xiiii. docet Lesbium vna optima ferre. ponit autē species pro genere. x NEC semeleus. Patronymicū est Thyone autem mater semeles. bachus autē iouis semelesq; filius de quo Qui. li. iii. meth. y CVM marte. q. d. enostris poculis nulla orientur prelia quod centauris accidit vt patet in sequenti oda. z THIONEVS id bachi nomē est. Ex quo thyas & thyades vt a bacho bachides deduci asserit Seruius. Vir. in. iii. anei. Thias vbi auditio stimulat trieterica bacho. Nā sacrificula est bachi.

a NEC metues. Ordo est. Nec metuas proteruum Cyrum suspecta sollicita: non tuta. b PEOTERVVM. i. procacem in quo insit impudens & arrogas audacia. dicitur enim proteruus a proterendo qui omnia sub pedibus esse vestit. & nullus sit pudor in petendo & audendo.

Argumentum. xviii. odes

h Ortatur varū vt vitē priusq; arbore serat. & id qm̄ sobrii anxietates & sollicitudines patiunt. que nisi vino tolli nō possunt. Monet autem modeste bibendum exemplo centaurorum. ii. enim nimio potu certarunt cū laphytibus. Enarrat ide ebrietatis vitia per eam namq; illicita venus admittit. plus equo quisq; sese extollit. secretaq; etiā reuelantur. h. d.



De xviii. Eld Narum Quintiliū laudat vinum moderate sumptum

a NVLLAM va. Vinū laudat suadens Varro vt in regione tiburina vitē priusquā arborē b ET menia carylli. supra serat. ostēsum est caryllū & coracē fratres esse tyburti. cuius nomine tybur condiderunt.

c SICCTIS .i. sobriis & ieiunis nec vino madidis. sicut ebrii sūt Est aut ratio cur vitē priusquā arborē serere debet qm̄ .s. sobrii curis afficiunt. que solo vino tolli possunt. hinc ait superius. & vi no pellite curas.

d MORDACES sollicitu. eo quod mētē mordeāt & cruciēt

e QVIS post vina. perfecta argumentatio. posuit enī ppositio nē que fuit quod vites sereret. deinde attulit rationē siccis oīa & reliqua nūc adiungit cōfirmatiō nē rationis deinde exēplis rem adornabit atq; aplificabit. quis post vina. ostendit aut que dura graua aspera & misera sūt sine vino. post vini pocula apparsa cillima. bachus n leticię dator est

f DECENS ven⁹. Optime posuit cōueniētē comitē bachi vt in poculis modū adhibendū precipit. sic et inuenere. ppter eaq; decēs dixit. i. q̄ obseruet qdā cō decētia et decor. vel dixit decens q̄ in cōuiuio requit venustas q̄ dā remota ab oī tristiori grauitate. Exornatio est hec q̄ in oratoria argumētatiōe q̄ta est. pposita erat. n. sumēdū vinū sed modeste deide attulerat rationē qd siccis oīa essēt dura. deide cōfirmatio nē rōis. qd necq; militia neq; parta vino exhilaratis grauis est nūc p exēpla inducit exornatiō nē rōis demōstrās nisi modus obseruet q̄ sequant incōmoda. ordo aut est rixa cētaurea. i. a centauris mota cū laphitis sup mero monet nos. ne q̄s trāsiliat muna modici liberi.

g TRANSILiat plus est quā trāseat. trāsit. n. etiā leto passū. trāsilit aut saltu. nā ex trās & salto.

n Villā vare sacra vite pri⁹ seueris arborē

temperati a calore & frigore .i. fundum b

Circa mite soluz tiburis: & menia carylli

sobrijs c

Siccis omnia nam dura deus pposuit. neq; quam potando .i. cure

Mordaces aliter diffugiunt sollicitudines. q. d. nullus paupertate accusat e

Quis p⁹ via graue militiā aut paupie crepat

canet .i. apparet quam istas curas e f

Quis te non potius bache p̄ teq; decēs ven⁹

tpart g iste populo de vino

Ac ne quis modici trāsiliat muna liberi

Cētaura monet cum laphitis rixa sup mero

l. traci bus l. bachus

Debellata monet sithonijs nō leuis euchius

m. iustum iustum nulla differentia

Cū fas atq; nefas exiguo fine libidinū

discernūt auidi: nō ego te candide bassareu

Inuitum quatiā. nec varijs oblita frondib⁹

.i. non proferam in publicū .i. a. acye p coere phigis

Sub ditio rapiam. seua tene cum berecyntho

tympana .i. quam ebrietatem ebrijs in? s. a. rita cupiditas

Cornū tympana. q̄ subsequit cec⁹ amor sui

q. ex sine prudentia caput

Et tollens vacuū plus nimio gloria verticem

secreti

Arcaniquē fides prodiga per lucidior vitro.

h CENTAVREA ab eo qd est cētaur⁹. fuerit aut cētauri isio nis ex nube filii. Et fuerit cētaur⁹ ri ppli thesalie sec⁹ mōtē peliū hitates q̄ media pteviri. et media eq̄ dicti sūt. hos a laphitis origi nē traxisse dicūt p̄ere q̄ i nupis pirithoivino calētes spōsā hippo dam ēaufere tētarūt. s. a laphitis oppōsi sūt. vt late oñ dī met. li. xii i LAPHITIS. laphiti ppli thes salie sūt. in pindo et otry mōtib⁹ habuere sedes vt Pli. li. iiii. oñ dī.

k SITHONIIS .i. thracibus. nā thracia prius Sythō dicta fu it. vt Gellius li. xii. docet.

l EVCHIVS. Bachi nomē a ioui illi datū. cū dii bellū cū giga tibus gererēt primus in leonē cō uersus optimā operā nauasset. m CVM fas atq; ne. Sensus est cū in luxuriā p̄i ppter ebrietas tate vix decor. ab idecoro discer nant. Sic iuuen. Quid eni venus ebrīa curat. Inguinis & capitis que sint ad discrimina nescit.

n BASSEREV. vocatiuus re mot⁹ a noiatio vt theseus o the seu. sic panthe⁹ p̄thu vt vir. q̄ res sūma loco p̄theu. dī aut bassareus spē quadā talaris vestis qua bache in sacris illius vtēbant. Ex q̄ & ipsi bassarides appellabant Persius. Et raptū vitulo caput ab latura superbo. Bassaris et lyncē metuas flexura corymbis volūt q̄ vestē ipam a pte ludi bassara nominata sic dicit.

o VARIIS frondibus quos thyrsos vocabant. nam hastas inuolutas panpinis tenebant in his sacris. Est igitur sententia. nō archana nature vel que celanda sunt in publicum proferam & allegorice dicit non semper secre ta vinum prodere.

p SEVA tene cum bere Sicut in berecyntho reprimatur ebrietas per mysteria matris deum er go posuit in hoc loco tympana & cornu pro ebrietate.

q ET tollens vacuū. Nā ebrius rū est vt multa de se stultissime simul & arrogantissime iactant & superbe effertantur.

r ARCANIQUE fides. Me thaphora ab eo qui ultra modū erogat pecunias neq; videt. aut cui aut quantum det.

s PERLUCIDIOR vitro. Nam vt in vitro apparent omnia que intra se continent. sic in ho mine fuit illi app̄ arēt omnia que in li credita sunt.

Liber Primus.

Argumentum odes. XIX

P Oeta scribit a venere: bacho: & otio iterū se cogi formosam glyceram adamare quapropter scytharū parthorūue prelia eum scribere venus non patitur: nec etiā illa que ad voluptatem amoremue non pertineant. ait tandem peractis sacris Glyceram sibi leuiorem fore. Hoc dicit.



Ode. XIX. de Glicera.

A MATER seu. Amatorie scripta ode. sed tñ occultius demōstrat nra nos culpa icidere in amores. dicit seu mater. vt Vir. Seus amor docuit natoꝝ sanguie matrē commaculare manus.

CUPIDINŪ. Tres cupidies Cl. fuisse docet in li. de na. de. Cupido enī primus vt inqt mercurio & diana prima nat⁹ est. Secundus mercurio et venere secunda. Tertius quidē est Anteros marte et venere tertia. ouī. etiā inquit lib. iiii. fasto. Alma faue dixi geminoꝝ mater amorū dicunt aut iocū & cupidinē veneris filios hinc matrē geminoꝝ amorū dicit.

Vñ supra ait ode. ii. Siue tu mauius Erydna ridēs. quā volat circū ioc⁹ et cupido. alter at allicit alter cōiū.

ET lasciuia. Ociū semp re (git. soluit in lasciuia qua ppter et theretianus demas filiū reprehēdēs ex nī mio ocio sibi puenire amorē affirmat in alio loco deteriorēs hoies li d. FINITIS amoris (cētia scribit bus. Nā sepe amor extinet⁹. in vita ociosa et voluptasa reuiuiscit.

VRIT me. est enī amoris vrere Virgi. Carpit enim vires paulatim vritq; videndo foemina.

PARIO marmare. paros vna de cycladib⁹ in qua effodiebat cādi diuimū marmor Vir. Purius uela pis circumdatus auro.

GRATA pteruitas. grata que dā obstinatio et insolētia. Nā cariora viris sūt que ipsi nō sine quadā difficultate assequuntē modo terminū nō excedat. hic Martialis. nolo nimis facilem difficilem nimis.

^{venus}
^a crudelis ^b
M Ater seu cupidinum
^{macer bachī bach⁹}
Thebaneq; iuby me semele puer

^{hoc est ortum}
Et lasciuia licentia

^{o eximius}
Finitis animum reddere amoribus

^{incidit} ^{p. n. amore puelle} ^{splendor}
Vrit me glicere nitor

^{lucentis} ^f
Splendentis pario marmore purius

^{amantibus lucrato}
Vrit grata proteruitas.

^{facies} ^{ad libidinē peliusa} ^{vt aspiciatur}
Et vultus nimium lubricus aspici

^{oibus virib⁹} ^{impetu veniens}
In me tota ruens venus

^{l. insulā talē.} ^l ^m
Cyprum deseruit: nec patitur scythas

ⁿ ^{q̄ inter fugendū in hostē spicula contorquet.}
Et versis animosum equis

^{desenbere} ^{s. patitur} ^{ad venerem}
Parthum dicere. nec que nihil attinent

^p ^{q̄} ^{.t. aram ee cespice}
Hic viuum mihi cespitem. hic

^{herbas sacras} ^{serut}
Verbenas pueri ponite: turacq;

^{duozū annozū} ^{chrarere.} ^{vini}
Bimi cum patera meri:

^{facro sacrificio} ^{glycera} ^{mitior}
Mactata (veniet lenior) hostia.

LYBRICVS aspici. methaphorice. nā quēadmodū. loca sūt ita lubrica vt cōtineri nequeam⁹ quin labamur & ruam⁹. ita quidē vultus ita placēt. vt nō possum⁹ contineri quin illos aspiciamus. hosq; lubri i IN me ruēs. Ma⁹ (cos appellat. gna est vehemētia veneris in me. et totas effundi vires nō enī venit in qua re ratio quedā et modestia esse possit. sed ruit. i. impetu & nō cōsilio fert. et ruit tota. i. oibus viribus.

CYPRŪ. q. d. Ita in cōuersa est vt nihil aliud curet imo loca etiā gratissima vt me petat deserat.

NEC. hic oñdit se i deltiis veneris occupatū se scribere bella nō posse

SCYTAS. ppli sūt septētriona les. isti olim seipsos scolotos appellabant. vt inquit Herodotus.

VERSIS. infugā retortis quare fortiores dicuntur parthi. vt & missā parthi poscūt i tergū sagittā. **N**EC. Nec patir ven⁹ dicere ea q̄ nihil ad amorē ptinet. Exprimt ergo poeta id de se. qd de didoe scribit. Vir. quā oñdit amore impeditā cetera oia reliq̄re. ac soli eneg vacare. quib⁹ reb⁹ nos monet. vt tā crudelē pestem euitemus.

HIC. Non vt epicurus qui credit deos hūana negligere. sed vt platonius. Ipse enī asserūt oia curare deos. sacrificiū parat q̄ deū mitiget in qua re nos monet vt in difficultatibus cōstituti ad deū recurremus

VIVVM cespitē. Cuius herbe vireant. et suis radicibus hercāt. est enī cespes gleba terre cum suis herbis auulsa. ex cespitibus enim sepe aras faciebant. luuenalis qua festus promissa deis animalia.

Argumentum. XX Odes

m Ecce nati secū cenaturo vile sabinū exhibere pmittit: qd' greea testa cōdiderat: q' suauius esset. ipse tñ meccenas ppria domo Cecuhū bibet Horatio ei nec phalernū: nec formianū inest. h. d. p. to. od.



b VILE POTAbis. Ordo est O chare meccenas eques potabis modicis cātharis vile sabinū. quod cōditum greea testa ego ipse leui. vile autē dixit quia nouū. aut certe abūdans. minoris precii. Vrg. Si vero vitāq; feres vilēq; fasetū. & vilib⁹ aut onerat pomis. aut vile vinū qa ipse vile sit q' meliora potare cōsuec SABINVM. demōstrat (uerat. se in vino exquirēdo nō esse solici⁹ tū). cū sit cōtentus eo quod in suis sabinis nascat. & simul se ostēdit gratum cū et agri meminit ab illo dono accepti et fructibus illius ac d GRECA testa. ait vt in (q' scere telligamus e greea illā venisse cū aliquo optimo vino. dixit autē testa quia nō nisi fictilia erāt vinarīa va sa apud p̄ricos. Cōdiderat ergo vinū in greea testa & nūc premebat e testa in cantharis modicis vt esset quod meccenas biberet. c LEVI. Preteritū a lino Leui igitur. i. picauit in unxi. Nā vt pli. docet li. xiiii. In italia p̄ce ac resina. cōdiebantur musta. f DATVS in teatro. Ostendit quo tempore vinū illud condiderit. per quod vetus inuuit esse. g CHARE meccenas eques. Cōstat meccenatē in equestri dignitate sua voluntate permansisse. dū ei sacul⁹ tas cōsulatus pateret. h PATERNI fluminis. ideo paterni quia de tuscia fuit meccenas vnde oritur tyberis vt Virgilius. Quē tuscum tyberim & romana palatia seruas. i VATICANI montis. Vaticanus collis inquit festus ap

XX. ode ad meccenatē

qr nouū .i. paruta vinū
 b Ille potabis modicis sabinum
 p̄culis scz vinū sabinū
 c Cantharis greea qd' ego ipse testa
 .i. expositum releui
 d Conditum leui. datus in teatro
 eo tempore q' laudabans a po. ro.
 e Quum tibi plausus
 quia acceptus eo.
 f Chare meccenas eques: vt paterni
 r̄bens
 g Fluminis ripe simul & iocosa
 g eho scz
 h Redderet laudes tibi vaticani
 i Montis imago
 vinū campanie .i. pressam i illa ciuitate
 l Cecubum: & prelo domitam caleno
 r̄ in domo .i. vinū m̄a fuerit
 m Tu bibes vnam. mea nec phalerne
 n
 o Temperent vites nec formiani
 p
 Pocula tolles.
 autē formienō procul fundis creditū: est ipsas olim fuisse lestrigonum sedes qui carnibus humanis vescabantur

pellatus est. quod eo potit⁹ sit po ro. vati respōso expulsis hetruscis is deniq; collis nō longe erat a the. atro pompeii (vt porphirio asserit) quē resonuisse simul cū ripis plausu populi dicit. k CECVBVM. Vinum campānię regionis. Verum Cecubum & fundanum sicuti phalernū & albanum inter nobilia nominabatur. Auctor est Strabo. li. v. l PRELO. Prelum lignorum instrumentum quo v̄ce premuntur Virgil. Colaq; prelorum fumosis eripe tectis. m CALENO. Strabo. li. v. docet Calenum in campania urbem in primis eximiam ad iunctam Casilino fuisse inde autē optima vina romam aduehebant. sunt qui a calibus Calenum dictū putent de quibus Virgil. li. vii. ait Equora qui q; Calibes liquunt. n PHALERNE vites. Secunda vini nobilitas phalerno agro erat. qui ager a ponte cāpano leua. petētibus vrbānam coloniā sillānam nuper Capuę cōtributā incipit auctor Plinius li. xiiii. o TEMPERENT. vel q' aqua miscent vel quia coquendo et alia quedā faciendo. reducunt vina ad suam perfectionē. Temperare enī est recte administrare. ita quod nec desit quicquā. nec excessus fiat. p FORMIANI colles. Et in his nō parua auctoritas vino fuit. Sūt autē formienō procul fundis creditū: est ipsas olim fuisse lestrigonum sedes qui carnibus humanis vescabantur

Liber Primus

Argumentum XXI. odes.

h Ac oda hortatur poeta ut ludis Appollinaribus virgines dyanam: Appollinem pueri. latonamque laudibus efferant. Appollo enim eorum precibus motus & bellum & famem & pestem hostesque etiam a populo pellet. H. d. per totam odam. Bello punico secundo ut Macrobiius. li. i. sat. ostendit ex libris Sibyllinis Appollini ludum primum institutum fuisse. Fertur autem in carminibus Marci vatis inueni tum esse ita scriptum: hostem romanum si ex agro pellere vultis. Vomicaque que gentium venit longe Appollini censeo vouendos ludos qui quotannis communiter Appollini fiant his ludis faciendis presit is pretor: qui ius populo plebique dabit summum. Decem viri graeco ritu hostijs sacra faciant. Hoc si recte facietis gaudebitis semper fietque res publica melior. Nam is diuus extinguet perduellos vestros. Itaque decem viris preceptum est ut graeco ritu huiusce hostijs sacrum facerent Appollini: boue aurato & capris duabus albis auratis. Latone boue feia aurata ludos in circo populi coronat? spectare iussus. hec ex. M.



XXI ode ad appollinē & dyanā laus puerorum & virginum

a **DIANAM.** Cur prius nominata dianam, cum dignitate prior sit phœbus an quia ipsa prior nata est. & statim ut est oīta matri phœbū pertutenti obstititricis officium exhibuit. dicitur autē in celo luna. in terris diana & apud inferos hecate.
b **CYNTHIVM.** a cyntho monte deli in quo natus est. Vir. Cū canerem reges & prædia cynthius autem velit.

c **LATONAMQVE.** hec filia Cæi titani. dicite Niobe apud Ouidium li. vi. Nescio quā audetis nata titanida cæo Latonā præferre mihi. Fuit. mater Appollinis et diane que ab illa latonia dicitur. Vir. Astro rū decus et nemo latonia custos.
d **VOS letam.** Ordo est vos virgines tollite laudibus nemorum comam letam fluiuis & comam quecumque prominet aut gelido algido aut nigris siluis erymanthy. aut siluis viridis gragi. Et vos matees tollite tepe appollinis totidē laudibus et de

^{iuuencule}
^{laudate}
d **Ianam tenere dicite virgines**
^{annitum} ^{appollinē}
Intonsum pueri dicite cynthium
^{appollinis matrem maximo}
^{i. r.}
c **Latonamque supremo**
^{valde}

Dilectam penitus Ioui
^{virgines. s. dicitur} ^{frondes}
b **Vos letam fluiuis & nemorum comam**
^{frigido} ^e

Quecumque aut gelido prominet algido
^{densis}

Nigris aut erymanthy
^s

Siluis aut viridis gragi
^{loca amenissima}

Vos tempe totidem tollite laudibus
^{in quo natus est pueri}

Natalemque mares delon Appollinis

lon natalē appollinis & humerū insignem fraterna lyra.
e **ALGIDO.** Algidū oppidum erat post montes tusculanos ad quod descendebat via latina. Auctor est Strabo li. v. Nūc vrbis vestigia extant: estque locus latrociniiis maximis me infestatus.
f **ERYMANTHI.** Erymanthūs in archastia mōs est in quo hercules aprū domuit viuumque ad aristeum detulit. Vir. Aut erymanthi placarit nemora & lemam tremē fecerit arcu.

g **GRAGI.** in Strabonis li. xiiii. semp est Cragus. ait enim delycia scribens deinceps est Antigragus mons erectus in quo est Carmiledus locus in coualle iacēs. post hūc est Cagrus qui vrbem habet eiusdem
h **NATALEMQVE** de noie. lon. hec insula in mari egeo sita est vrbem habet in plano positam & appollinis tēplū atque latone qui ibi dianā simul et appollinē pepit. Auctor est Strabo. li. x. idē etiā li. xiiii. latone partu optime meminit.

FRATERNAQVE humerum
lyra. Et hic & in priori versu insi-
gnemq; pharetra accipe per figurā
vt sit appollinem insignem hume-
rum habentem vt leta comam dis-
citur a Vir. & multa similia. frater
naq; lyra quia Mercurius lyram
inuenit qui frater appollinis.
k HIC bellum. Ord p est hic mo-
tus vestra prece a populo & prin-

decorum de hac vi. superius
Insignemq; pharetra
i quia a mercurio inuenit appollini datus
Fraternaq; humerum lyra
i appollo lucrosam
Hic bellum lachrimosam
l crudellem
Hic miseram famem

ab augusto octauiano
Pestemq; a populo & principe caesare
p parthio posuit
Persas atq; britannos
m pueroru & virginu auerte
Vestra motus aget prece.

cipe caesare aget lachrimosum bel-
lum & pestem cum misera fame
in persas atq; britannos.
I PERSAS. Persia tota altissimis
vallatur montibus a septentrione
Medie heret vt docet Dionisius.
m BRITANNOS. Britannia in
sula inter septentrionem et occidentem
tem Auctore Pli li.iii.

Argumentum odes. xxii.

f Vico amico scribit. Optimo viro nec iaculis: ne sagittis opus esse: quauis loca periculosa adeat:
qd' quidem exemplo sui ostendit. Dū. n. sua lalagen cantado apud suū agellū sabina i silua vaga-
retur ingens lupus eum inermem fugit. Cōcludit itaq; se vbiq; lalagen amaturum: vel in frigidissima
scythia. vel in feruenti aphrica. Hoc dicit



Ode. xxii. Idus cum Stritium Laus innocentie

a INTEGRER vite Poete ostendit
innocentiam semper & vbiq;
tuta esse cuius rei testimoniu ipse
accepit & c. vt in argumēto patet.

b MAVRIS. Pro mauritanis.
Mauris eni gentile est. Mauritan^o
autē possessiuū vt gallicus. Ergo
dicimus virum maurum. & bel-
lum mauritanum.

c PHARETRA theca est in qua
sagittas ferūt. qui arcu vtuntur &
est grecum nomen.

d SyRTES. Syrtis sunt loca que
dam periculosa maris circasines
aphricę versus egyptū. Et teste Pli

innocens sine aliq; scelere
i Nteger vite. scelerisq; purus
i ralto b abo mar vritur
Non eget mauris iaculis. nec arcu
i. veneno imbuit. plena

Nec venenatis grauida sagittis
p. n. ad que scribit
Fusce pharetra.

d siue per syrtes iter estuofas
siue facturus per in hospitalitem
i. in habitabilem ppter nives
Caucasum. vel que loca fabulosus

nio li. vi. natu hist. in equalitas ma-
gna maris & terre. & in vno. quio
dem loco profundissima sit aqua
In alio vero vadosa. nec in eodem
permanet. Suntq; loco hec duo in
aphrica. & maiores faciūt syrtes et
minores dicente Ouidio li. ii. de si-
netitulo. Qualateāt syrtes magna
minorq; situ.

e CAUCASVM. is scithie mōs
est dictus. q. Graucasus hoc est ni-
te candidus vt plinius li. vi. Hero-
dotus autem etiā li. vi. scribit Cau-
casum omnium montium altissi-
mum esse.

Liber Primus

f LAMBIT. Translatiue dictū a lingua p qd signat hidaspem leui ter suas ripas tangere.

g HILASP. in india fabulosus aut dictus quia india plurima genera miraculorum & digna fabu

h NAMQVE me. Hic is ferat pbat innocentē ubiq; tutum dicit: n. dū suā lalagē cantado apud suū agellū sabina in silua vagaret in gens lupus eum inermē fugerit.

i LVPVS. Luporum oculi terfi sunt & pspicui vt in tenebris quicquid vel minimelucis est ita colligant vt fulgeat. Eius natura est vt si hoīem prius viderit quā ab eovi deat. illū mutescere. aut saltē raucescere cogat. Vnde est puerbiū gre corū quod et Thercius vsupauit Lupus est in fabula. quociēs alicuius iteruētū. qm ea que loquimur illū audire nolumus sermonē sint mus. quia ita ab illo visi obmutescunt vel raucescunt. visi a lupo. propter quod Vir. Vox quoq; moxim iā fugit ipsa moxim lupi videri prio

k MILITARIS. Hoc est (res. bellicosa habet. n. viros fortes.

l DAVNIAS. apulia dicta a dauno rege socero diomedis. aut a regione in qua regnavit vnde est & dauni miserere senecte.

placide tangit.
Lambit hydaspes

Namq; me silua lupus in sabina

Dum meam canto lalagen: & vltra

Terminum curis vagor expeditis

Fugit inermem

Quale portentum neq; militaris

Daunias latis alit esculetis

Nec iube tellus generat leonum

Arida nutrit

Pone me pigris vbi nulla campis

Arbor estiva recreatur aura

Quod latus mundi nebule: malusq;

Iupiter vrget.

Pone sub curru nimitū propinqui:

Solis in terra domibus negata:

Dulce ridentem lalagen amabo

Dulce loquentē.

m NECIUBE tellus. vt supra a rege significat prouinciam Nam iuba rex maurorū fuit. que regio & sicca est & leonibus abundans Vir. in eius execrationem laudans italiam At rabide tygres & seua leonum semina & c.

n PIGRIS campis. In partibus septentrionalibus vbi gelu omnia concreta sunt. vbi aque glacie pigrescunt. vel dixit pigris. i. frigidis ab effectu.

o ESTIVA aura. q. d. vbi nulla arbore recreatur estiva aura. non enim illic sunt aurę suaves.

p VRGET. i. comprimit. Nam frigore omnia contrahuntur. vt calore relaxantur.

q NIMIVM propinqui. Non quod propinquior terre sit sol in vna quam in alia parte orbis. sed quia illic directis radiis maiores affert calores quā vbi ferit obliquis

r DOMIBVS negata. quia vlti me partes aphyricę inhabitabiles sūt propter nimios calores.

s DVLCE ridentem. Sententia est quod nullis contrariis poterit prohiberi quin amet lalagen. Est autem simile illi Vigiliano. Non illum nostri possunt mutare labores. Non si frigoribus mediis hebrumq; bibamus & c.

Argumentum. xxiii. odes.

e Loen puellam alloquitur. Ea enim Horatij tactum tremibunda vitabat matrem requirens: vti hinuleus tigridis: aut leonis morsum metuens fugit ad matrem. Cunctq; eam non persequatur. vt tigris vel leo hinuleū desinat: tandē iā matura viro mrem sequi: potiusq; ipsi adhereat. Hoc dicit:



Ode. XXIII. ad cloen quam ad matrimoniū hortatur

a VITAT hinuleo. Sēsus est Cloe me vitat. et timet. vt hinulus qui ceruæ matri aberrauit. & ad omnes motus aure. vñ nemoris tremit Ordo est. Cloe vitat me similis hinulo querenti pauidā matrem in auis montibus non sine magno metu aurarum & silue. 1

b HINULEO. Hinuleus dimij nutiuum est ab hinulo bene conueniens puellæ timorosa. Est autem hinulus Ceruorum Capreolorū Caprearum. damarūq; filius. Pli. scribit li. viii. quod equo & asina mares genitos antiqui hinulos vocabant. contraq; mulos quos asini & equa generarent Sic cuā varro dixit.

c AVIS. Preter vie vsus: qua se re ambulare consueuerunt. Virgi. AVianum resonant a vir. c. d NAM seu mobilibus. Hippo

^{fugit} ^b ^{horatij} ^{puella}
v Itat hinuleo me similis cloe
^{inuelligant} ^{timidam}
Querenti pauidā montibus auis

Matrem non sine vano
^{temporariū} ^{trifillabum est.}
Aurarum & silue metu

^d Nam seu mobilius veris inhorruit
Aduentus folijs: seu virides rubum

Dimouere lacerte
Et corde et genibus tremit

^g At qui non ego tigris. vt aspera

Getulusue leo frangere persequor
Tandem desine matrem
Tempestita sequi viro.

loge. est pro mobilia folia inhorruit aduentu veris Euagatur poeta vt locum exortet: Ordo est: Nam siue aduentu veris inhorruit in mobilibus folijs.

e VIRIDES lacerte. Sic Virgij. Nunc etiam virides occultant ipso nera lacertas. 1

f FVBVS species mori agrestis sic deniq; a rusticis hodie in italia appellantur.

g ATQVI non. Sensus est. Non ita cloetu timere hoc debes vt hinuleus. quia ille periculum vite a tygride vel a leonte non ea mente prosequor vt assumam sed amplectar quare non tu vt ille matrem sequi debes. cum tu sis id etatis vt virum ferre possis.

h TIGRIS. bestia est maculosa velocitatis tremende vt Pli. scribit

Argumentum odes. XXIII.

h Ac ode poeta affatur Melpomenen precipere & docere velit: quis pudor aut modus & finis sit de siderio chari amici. Respondet musa obijt ergo Quintilius honestus fidus & verus: nulli autem flebilior quam Virgilio. qui plus frustra deos poscit: sed si blandius orpheo cithara personaret non tamen vita mortuo rediret. Concludit inde quicquid durum non licet emendare leuius fieri patientia. Is igitur modus a musa precipitur & docetur in virgilij solamen. Hoc dicit.



De .xxiii. ad Virgilium de morte Quintilij

a QVIS desiderio. Ordo est. o melpomene cui pater cum cithara dedit liquidam vocem. precipelugubres cantus.

b DESIDERIO. est enim desiderium nimia cupiditas videndi cum qui abest. Hic dicimus post pugnam desiderari milites qui in pugna perierunt.

c PVDOR. idem est quod verecundia et est species modestie: qua prohibemur ne quid preter decorem aut agatur. Vnde diffiniunt philosophi pudorem esse modestiam. que animi i primis ne pecciter. aut inordinate aut turpiter peccat

d ERGO quintilij. Respondet musa. Ergo quia scilicet lugubres cantus requiris.

e QVINTILIVM. Eusebius scribit Quintilium cremonensem Virgilij & Horatii familiarem fuisse obisse ante Virgilij obitum annis senis.

f INCORRVPTA fides. Fides incorrupta ante est appellata iustitiae soror.

g OCCIDIT. occidisse aut magis & probatos viros dicebant antiqui vt Acron docet.

h TV frustra. Ordo est. tu frustra

q Vis desiderio sit pudor: aut modus

Tam chari capitis: precipelugubres

Cantus melpomene: cui liquidam pater Vocem cum cythara dedit

Ergo quintilium perpetuus sopor

Urget: cui pudor & iusticie soror

Incorrupta fides: nudaque veritas

Quando vllum inueniet parem

Multis ille bonis flebilis occidit

Nulli flebilior quam tibi Virgili.

Tu frustra pius (heu non ita creditum)

Poscis quintilium deos

Quod si threicio blandius orphee

Auditam moderere arboribus fidem

Non vane redeat sanguis imagini:

Quam virga semel horrida

Non leuis precibus fata redudere

Nigro compulerit mercurius gregi

Durum sed (leuius fit patientia)

Quicquid corrigere est nefas.

modestia
& decus

pius poscis deos:
i CREDITVM. scilicet tibi ab illis diis. dii enim non perpetuo liberos aut amicos donant aut creditur
Hinc Seneca in epistola. xc. scribit. liberos coniugem atque patrimonium ita nos habere debere tanquam non vultis semper habituri. & tanquam non futuri miseres si habere desiderimus

k AYDITVM arboribus. Nam citharam orphei sequebantur arbores. Vnde & in superioribus. Blandum & auritas fidibus canoris dulcere quercus blandius orphee videtur de ad plenum superius ode. xii.

l VANE imagini. i. anime incorporee ergo vane dixit. quia sit incorporea Sic Virg. Percipit domos ditissimas vacuas & inania regna. appellat enim vacuas. quia anime locum non occupant.

m DVRYM. Sensus est. Durum est tanti amici mortis dolere ferre. Sed leuius fit patientia quod corrigi non potest. vt quicquid erit superanda omnis fortuna ferendo est. Nam que vitari nequeunt minus nocent si equanimiter feruntur optime ergo & Therentius. vt quimus aiunt. quando vt volumus non licet.